

Gospel of St. John in Sanskrit

In April 2008, I bought a very precious old translation of the New Testament from Greek into Sanskrit, published as second edition in the year 1851. It seems to be the translation made by **William Carey** and Bengali Sanskritists in 1808:

The New Testament
of our Lord and Saviour Jesus Christ
in Sanscrit.
Translated from the Greek
by the Calcutta Baptist Missionaries
with native assistants.
Calcutta 1851
Second Edition

Dharmya-pustakasya śeṣāṃśaḥ
arthataḥ
prabhunā yīśu-khrīṣṭena nirūpitasya
nūtana-dharmya-niyamasya
grantha-saṅgrahaḥ

In 2008, Mihail Bayaryn re-typeset all 28 chapters of the **Gospel of St. Matthew**, and the result of his work was presented in <http://www.sanskritweb.net/sansdocs/matthew.pdf>. This file was typeset using the font Alpa 99. See <http://www.sanskritweb.net/itrans>.

In 2012, Mihail Bayaryn re-typeset all 21 chapters of the **Gospel of St. John**, and the result of his work is presented in this new file <http://www.sanskritweb.net/sansdocs/john.pdf>. This file was typeset using Mihail Bayaryn's own Devanagari font Siddhanta. See website <http://www.sanskritweb.net/cakram/index.html>.

For facsimile scans of these Gospels in Sanskrit see <http://www.sanskritweb.net/sansdocs>. For this St. John's Gospel see file <http://www.sanskritweb.net/sansdocs/john-facsimile.pdf>.

Ulrich Stiehl, Heidelberg, June 2012

This small file **John-skt.pdf** contains the Sanskrit text only, while the large file **John.pdf** contains the Sanskrit text accompanied by translations into English, German, and Latin. This small file is typeset using the tiny Alpa classic typeface with compact 8-bit encoding.

<http://www.sanskritweb.net/sansdocs/#BIBLE>

१-१ आदौ वाद आसीत् । स च वाद ईश्वरेण सार्धमासीत् । स वादः स्वयमीश्वर एव ।

1-1 ādau vāda āsīt | sa ca vāda īśvareṇa sārḍham āsīt | sa vādaḥ svayam īśvara eva |

१-२ स आदावीश्वरेण सहासीत्

1-2 sa ādāv īśvareṇa sahāsīt

१-३ तेन सर्वं वस्तु ससृजे । सृष्टवस्तुषु किमपि वस्तु तेनासृष्टं नास्ति

1-3 tena sarvaṃ vastu sasṛje | sṛṣṭa-vastuṣu kim_āpi vastu tenāsṛṣṭaṃ nāsti

१-४ स जीवनस्याकारः । तच्च जीवनं मनुष्याणां ज्योतिः ।

1-4 sa jīvanasyākāraḥ | tac_ca jīvanam manuṣyāṇām jyotiḥ |

१-५ तज्ज्योतिरन्धकारे प्रचकाशे किंत्वन्धकारस्तत्र जग्राह ।

1-5 taj_jyotir_andha-kāre pra-cakāśe kiṃ_tv_andha-kāras tan_na jagrāha |

१-६ योहन्नामक एको मनुज ईश्वरेण प्रेषयांचक्रे ।

1-6 yohan_nāmaka eko manu-ja īśvareṇa preṣayāṃ_cakre |

१-७ तद्द्वारा यथा सर्वे विश्वसन्ति तदर्थं स तज्ज्योतिषि प्रमाणं दातुं साक्षिस्वरूपो भूत्वागमत्

1-7 tad-dvārā yathā sarve vi-śvasanti tad-arthaṃ sa taj-jyotiṣi pra-māṇam dātum sākṣi-svarūpo bhūtvāgamat

१-८ स स्वयं तज्ज्योतिर्न । किंतु तज्ज्योतिषि प्रमाणं दातुमागमत् ।

1-8 sa svayaṃ taj_jyotir_na | kiṃ_tu taj_jyotiṣi pra-māṇam dātum ā-gamat |

१-९ जगत्यागत्य यः सर्वमनुजेभ्यो दीप्तिं ददाति तदेव सत्यज्योतिः ।

1-9 jagaty_ā-gatya yaḥ sarva-manu-jebhyo dīptiṃ dadāti tad_eva satya-jyotiḥ |

१-१० स यज्ञगदसृजत्तन्मध्य एव स आसीत् । किंतु जगतो लोकास्तं नाजानन्

1-10 sa yaj_jagad_asṛjat tan-madhya eva sa āsīt | kiṃ_tu jagato lokās_tam nājānan

१-११ निजाधिकारं स आगच्छत् । किंतु प्रजास्तं नागृह्णन् ।

1-11 ni-jādhi-kāraṃ sa ā-gacchat | kiṃ_tu pra-jās_tam nāgrḥṇan |

१-१२ तथापि ये ये तमगृह्णन् । अर्थात्तस्य नाम्नि व्यश्वसन्तेभ्य ईश्वरस्य पुत्रा भवितुमधिकारमददात् ।

1-12 tathāpi ye ye tam_agrḥṇan | arthāt_tasya nāmni vy-aśvasan tebhya īśvarasya putrā bhavitum adhi-kāram adadāt |

१-१३ तेषां जनिः शोणितान्न शारीरिकाभिलाषान्न मानवानामिच्छातो न किंत्वीश्वरादभवत् ।

1-13 teṣāṃ janiḥ śoṇitān_na śārīrikābhilāṣān_na mānavānām icchāto na kiṃ_tv_īśvarād_abhavat |

१-१४ स वादो मनुष्यरूपेणावतीर्य सत्यतानुग्रहभ्यां परिपूर्णः सन्सार्धमस्माभिर्न्यवसत्ततः पितुरद्वितीयपुत्रस्य योग्यो यो महिमा तं महिमानं तस्यापश्याम ।

1-14 sa vādo manuṣya-rūpeṇāva-tīrya satyatānu-grahabhyāṃ pari-pūrṇaḥ san sārḍham asmābhir_ny-avasat tataḥ pitur_a-dvitiya-putrasya yogyo yo mahimā taṃ mahimānaṃ tasyāpaśyāma |

१-१५ ततो योहनपि प्रचार्य साक्ष्यमिदं दत्तवान्यो मम पश्चादागमिष्यति स मत्तो गुरुतरः । यतो मत्पूर्वं स विद्यमान आसीत् । यदर्थमहं साक्ष्यमिदमदां स एषः ।

1-15 tato yohan_āpi pra-cārya sākṣyam_idaṃ dattavān yo mama paścād ā-gamiṣyati sa matto gurutaraḥ | yato mat-pūrvaṃ sa vidyamāna āsīt | yad-arthaṃ ahaṃ sākṣyam_idam adāṃ sa eṣaḥ |

१-१६ अपरं च तस्य पूर्णताया वयं सर्वे क्रमशः क्रमशो ऽनुग्रहं प्राप्ताः ।

1-16 a-param_ca tasya pūrṇatāyā vayaṃ sarve kramaśaḥ kramaśo 'nu-grahaṃ prāptāḥ |

१-१७ मूसाद्वारा व्यवस्था दत्ता किंत्वनुग्रहः सत्यत्वं च यीशुख्रीष्टद्वारा समुपातिष्ठताम् ।

1-17 mūsā-dvārā vy-ava-sthā dattā kiṃ_tv_anu-grahaḥ satyatvaṃ ca yīśu-khrīṣṭa-dvārā sam-upātiṣṭhatām |

१-१८ कोऽपि मनुज ईश्वरं कदापि नापश्यत्किंतु पितुः क्रोडस्यो ऽद्वितीयः पुत्रस्तं प्राकाशयत् ।

1-18 ko'pi manu-ja isvaram kadāpi nāpaśyat kiṃ_tu pituḥ kroḍasyo 'dvitīyaḥ putras_tam prakāśayat ।

१-१९ त्वं कः इति वाक्यं प्रष्टुं यदा यिहूदीयलोका याज्कान्लेविलोकांश्च यिरूशालमो योहनः समीपे प्रेषयामासुः ।

1-19 tvam kaḥ? iti vākyaṃ praṣṭum yadā yihūdīya-lokā yājkān levi-lokāms_ca yirūsālamō yohanaḥ sam-īpe preṣayām_āsuḥ ।

१-२० तदा स स्वीकृतवान्नापहृतवान्नाहमभिषिक्त इत्यङ्गीकृतवान् ।

1-20 tadā sa svīkṛtavān nāpahnutavān nāham abhi-ṣikta ity_aṅgī-kṛtavān ।

१-२१ तदा ते ऽपृच्छन्तर्हि को भवान् किमेलियः सोऽवदत् । ततस्तेऽपृच्छन्तर्हि भवान्स भविष्यद्वादी सोऽवदत्ताहं सः ।

1-21 tadā te 'pṛcchan tarhi ko bhavān? kim eliyaḥ? so'vadat na । tatas_te'pṛcchan tarhi bhavān sa bhaviṣyad-vādi? so'vadat nāham saḥ ।

१-२२ तदा तेऽपृच्छन् । तर्हि भवान्कः वयं गत्वा प्रेरकान्त्वयि किं वक्ष्यामः स्वस्मिन्किं वदसि

1-22 tadā te'pṛcchan । tarhi bhavān kaḥ? vayaṃ gatvā prerakān tvayi kiṃ vakṣyāmaḥ? svasmin kiṃ vadasi?

१-२३ तदा सोऽवदत् । परमेशस्य पन्थानं परिष्कुरुत सर्वतः । इतीदं प्रान्तरे वाक्यं वदतः कस्यचिद्रवः । कथामिमां यस्मिन्निशयियो भविष्यद्वादी लिखितवान्सोऽहम् ।

1-23 tadā so'vadat । paramēśasya panthānaṃ pariṣ-kuruta sarvataḥ । itīdaṃ prāntare vākyaṃ vadataḥ kasya_cid_ravaḥ । kathām_imāṃ yasmin yīśayiyo bhaviṣyad-vādi likhitavān so'ham ।

१-२४ ये प्रेषितास्ते फिरूशिलोकाः ।

1-24 ye preṣitās_te phirūśi-lokāḥ ।

१-२५ तदा तेऽपृच्छन् । यदि नाभिषिक्तोऽसि एलियोऽसि न स भविष्यद्वाद्यपि नासि च तर्हि लोकान्मज्जयसि कुतः

1-25 tadā te'pṛcchan । yadi nābhi-ṣikto'si elio'si na sa bhaviṣyad-vādy_api nāsi ca tarhi lokān majjayasi kutah?

१-२६ ततो योहन्प्रत्यवोचत् । तोयेऽहं मज्जयामीति सत्यं किंतु यं यूयं न जानीथ तादृश एको जनो युष्माकं मध्य उपतिष्ठति ।

1-26 tato yohan praty-avocat । toye'ham majjayāmīti satyaṃ kiṃ_tu yaṃ yūyaṃ na jānītha tādrīśa eko jano yuṣmākaṃ madhya upa-tiṣṭhati ।

१-२७ स मत्पश्चादागतोऽपि मत्पूर्वं वर्तमान आसीत्तस्य पादुकाबन्धनं मोचयितुमपि नाहं योग्योऽस्मि ।

1-27 sa mat-paścād ā-gato'pi mat-pūrvam vartamāna āsīt tasya pādūkā-bandhanaṃ mocayitum_api nāham yogyo'smi ।

१-२८ यर्दननद्याः पारस्थवैथवारायां यस्मिन्स्थाने योहनमज्जयत्तस्मिन्स्थाने सर्वमेतदघटत ।

1-28 yardana-nadyāḥ pārastha-vaithavārāyāṃ yasmin sthāne yohan amajjayat tasmin sthāne sarvam_etad aghaṭata ।

१-२९ परेऽहनि योहन्खनिकटमागच्छन्तं यीशुं विलोक्य प्रावोचत्जगतः पापमोचकमीश्वरस्य मेषशावकं पश्यत ।

1-29 pare'hani yohan khanikaṭam ā-gacchantam yīśuṃ vi-lokya prāvocat jagataḥ pāpa-mocakam isvarasya meṣa-śāvakaṃ paśyata ।

१-३० यो मम पश्चादागमिष्यति स मत्तो गुरुतरः । यतो हेतोर्मत्पूर्वं सोऽवर्तत । यस्मिन्नहं कथामिमां कथितवान्स एवायं ।

1-30 yo mama paścād ā-gamiṣyati sa matto gurutarah । yato hetor_mat-pūrvam so'vartata । yasmin_naham kathām_imāṃ kathitavān sa evāyaṃ ।

१-३१ अपरम्राहहमेनं प्रत्यभिज्ञातवान् । किंतु इस्रायेल्लोका एनं यथा परिचिन्वन्ति तदभिप्राययेणाहं जले मज्जयितुमागच्छम् ।

1-31 aparam nāhham_enam praty-abhi-jñātavān । kiṃ_tu isrāyel_lokā enam yathā paricinvanti tad-abhi-prāyayenāham jale majjayitum ā-gaccham ।

१-३२ पुनश्च योहनपरमेकम्प्रमाणं दत्त्वा कथितवान् । विहायसः कपोतवदवतरन्तमात्मानमस्योपर्यवतिष्ठन्तं च दृष्टवानहम् ।

1-32 punaś_ca yohan aparam_ekam pra-māṇam dattvā kathitavān | vi-hāyasaḥ kapotavad
ava-tarantam_ātmānam asyopary-ava-tiṣṭhantam ca drṣṭavān aham |

१-३३ नाहमेनं प्रत्यभिज्ञातवानिति सत्यं किंतु यो जले मज्जयितुं मां प्रैरयत्स एवेमां
कथामकथयत्यस्योपर्यात्मानमवतरन्तमवतिष्ठन्तं च द्रक्ष्यसि स एव पवित्रे आत्मनि मज्जयिष्यति ।

1-33 nāham_enam praty-abhi-jñātavān iti satyaṁ kiṁ_tu yo jale majjayitum māṁ prairayat
sa evemāṁ kathām_akathayat yasyopary_ātmānam ava-tarantam ava-tiṣṭhantam ca
drakṣyasi sa eva pavitre ātmani majjayiṣyati |

१-३४ अतस्तन्निरीक्ष्यायमीश्वरस्य तनय इति प्रमाणं ददामि ।

1-34 atas_tan-nir-ikṣyāyam īśvarasya tanaya iti pra-māṇam dadāmi |

१-३५ परेऽहनि योहन्दाभ्यां शिष्याभ्यां सार्धे तिष्ठन्

1-35 pare'hani yohan dvābhyāṁ śiṣyābhyāṁ sārḍhe tiṣṭhan

१-३६ यीशुं गच्छन्तं विलोक्य गदितवान् । ईश्वरस्य मेषशावकं पश्यत ।

1-36 yīśuṁ gacchantam vi-lokya gaditavān | īśvarasya meṣasāvakaṁ paśyata |

१-३७ इमां कथां श्रुत्वा द्वौ शिष्यौ यीशोः पश्चादीयतुः ।

1-37 imāṁ kathāṁ śrutvā dvau śiṣyau yīśoḥ paścād iyatuḥ |

१-३८ ततो यीशुः परावृत्त्य तौ पश्चादागच्छन्तौ दृष्ट्वा पृष्टवान् । युवां किं गवेषयथ तावपृच्छतां हे रब्बि अर्थाथे गुरो
भवान्कुत्र तिष्ठति

1-38 tato yīśuḥ parā-vṛtya tau paścād ā-gacchantau drṣṭvā pṛṣṭavān | yuvāṁ kiṁ
gaveṣayatha? tāv_apṛcchatām he rabbi arthāt he guro bhavān kutra tiṣṭhati?

१-३९ ततः सोऽवादीत् । एत्य पश्यतम् । तदा तौ तेन साकं ब्रजित्वा तस्य वासस्थानमदर्शताम् । ततो दिवसस्य
तृतीयप्रहरस्य गतत्वात्तौ तद्दिनं तस्य सङ्गेऽस्थाताम् ।

1-39 tataḥ so'vādīt | etya paśyatam | tadā tau tena sākaṁ vrajitvā tasya vāsa-sthānam
adarśatām | tato divasasya tṛtiya-pra-harasya gatavāt tau tad-dinaṁ tasya saṅge'sthātām |

१-४० यौ द्वौ योहनो वाक्यं श्रुत्वा यीशोः पश्चादगमतां तयोः शिमोन्यतरस्य भ्राता य आन्द्रियः ।

1-40 yau dvau yohano vākyaṁ śrutvā yīśoḥ paścād agamatām tayoh śimon_pitarasya bhrātā
ya āndriyaḥ |

१-४१ स इत्वा प्रथमं निजसोदरं शिमोनं साक्षात्प्राप्य कथितवान् । वयं ख्रीष्टमर्थातभिषिक्तपुरुषं साक्षात्कृतवन्तः ।

1-41 sa itvā prathamam ni-ja-sodaram śimonaṁ sāksāt prāpya kathitavān | vayaṁ khriṣṭam
arthāt abhi-ṣikta-puruṣam sāksāt kṛtavantaḥ |

१-४२ पश्चात्स तं यीशोः समीपमानयन् । तदा यीशुस्तं दृष्ट्वावदत् । त्वं यूनसः पुत्रः शिमोन् । किंतु त्वन्नामधेयं कैफाः
वा पितरः अर्थात्प्रस्तरो भविष्यति ।

1-42 paścāt sa taṁ yīśoḥ sam-ipam ānayan | tadā yīśuḥ taṁ drṣṭvāvadat | tvaṁ yūnasaḥ
putraḥ śimon | kiṁ_tu tvan_nāma-dheyam kaiphāḥ (vā pitarah) arthāt pra-staro bhaviṣyati |

१-४३ परेऽहनि यीशौ गालीलं गन्तुं निश्चितचेतसि सति फिलिपनामानं जनं साक्षात्प्राप्यावोचत् । मम पश्चादागच्छ ।

1-43 pare'hani yīśau gālīlam gantum niś-cita-cetasi sati philipa-nāmānam janam sāksāt
prāpyāvocat | mama paścād ā-gaccha |

१-४४ वैत्सैदानाम्नि यस्मिन्ग्रामे पितरान्द्रिययोर्वास आसीत् ।

1-44 vaitsaidā-nāmni yasmin grāme pitarāndriyayor_vāsa āsīt |

१-४५ तस्मिन्ग्रामे तस्य फिलिपस्य वसतिरासीत् । पश्चात्फिलिपो निथनेलं साक्षात्प्राप्यावदत्सूसाव्यवस्थाग्रन्थे
भविष्यद्वादिनां ग्रन्थेषु च यस्याख्यानं लिखितमास्ते तं यूषफः पुत्रं नासरतीयं यीशुं साक्षादकार्षम् वयम् ।

1-45 tasmin grāme tasya philipasya vasatir_āsīt | paścāt philipo nithanelam sāksāt
prāpyāvadat mūsā-vy-ava-sthā-granthe bhaviṣyad-vādinām grantheṣu ca yasyākhyānam
likhitam_āste taṁ yūṣaphaḥ putraṁ nāsaratiyaṁ yīśuṁ sāksād akārṣma vayam |

१-४६ तदा निथनेल्कथितवान्नासरन्नगरात्किं कश्चिदुत्तम उत्पत्तुं शक्नोति ततः फिलिपोऽवोचतेत्य पश्य ।

1-46 tadā nithanel kathitavān nā saran-nagarāt kiṁ kaś_cid_uttama ut-pattum śaknoti? tataḥ
philipo'vocat etya paśya |

१-४७ अपरं च यीशुः स्वस्य समीपं तमागच्छन्तं दृष्ट्वा व्याहतवान् । पश्यायं निष्कपटः सत्य इस्त्रायेलोकः ।

1-47 a-param ca yīsuḥ svasya sam-īpaṃ tam ā-gacchantam dṛṣṭvā vy-ā-hṛtavān | paśyāyaṃ niṣkapaṭaḥ satya isrāyel-lokaḥ |

१-४८ ततः सोऽवदत् । भवान्मां कथं प्रत्यभिजानाति यीशुरवादीत् । फिलिपस्य आह्वानात्पूर्वं यदा त्वमुडुम्बरस्य तरोर्मूलेऽस्थास्तदा त्वामदर्शम् ।

1-48 tataḥ so'vadat | bhavān māṃ katham praty-abhi-jānāti? yīsur_avādīt | philipasya ā-hvānāt pūrvaṃ yadā tvam_uḍumbarasya taror_mūle'sthās_tadā tvām_adarśam |

१-४९ निथलेमचकथत् । हे गुरो भवान्नितान्तमीश्वरस्य पुत्रोऽसि । भवानिस्त्रायेल्वंशस्य राजा ।

1-49 nithalem acakathat | he guro bhavān ni-tāntam īśvarasya putro'si | bhavān isrāyel-vaṃśasya rājā |

१-५० ततो यीशुर्व्याहरत् । त्वामुडुम्बरस्य पादपस्य मूले दृष्टवानहं ममैतस्माद्वाक्यात्किं त्वं व्यश्वसीः एतस्मादप्याश्चर्याणि कार्याणि द्रक्ष्यसि ।

1-50 tato yīsur_vy-āharat | tvām_uḍumbarasya pāda-pasya mūle dṛṣṭavān_aḥaṃ mamaitasmād_vākyaṭ kiṃ tvam vy-aśvasiḥ? etasmād_apy_āścaryāṇi kāryāṇi drakṣyasi |

१-५१ अन्यच्चावादीद्युष्मानहं यथार्थं वदामि । इतः परं मोचिते मेघद्वारे तस्मान्मनुजसूनुना ईश्वरस्य दूतगणमवरोहन्तमारोहन्तं च द्रक्ष्यथ ।

1-51 anyac_cāvādīd yuṣmān_aḥaṃ yathārthaṃ vadāmi | itaḥ paraṃ mocite megha-dvāre tasmān_manu-ja-sūnuna īśvarasya dūta-gaṇam ava-rohantam ā-rohantaṃ ca drakṣyatha |

२-१ अनन्तरं तृतीयदिवसे गालील्रदेशीये कान्नानाम्नि नगरे विवाह आसीत्तत्र च यीशोर्मातातिष्ठत् ।

2-1 an-antaraṃ tṛtiya-divase gālīl-pra-deśīye kānnā-nāmnī nagare vi-vāha āsīt tatra ca yīśor_mātātiṣṭhat |

२-२ तस्मै विवाहाय यीशुस्तस्य शिष्याश्च निमन्त्रिता आसन् ।

2-2 tasmai vi-vāhāya yīśus_tasya śiṣyāś_ca ni-mantritā āsan |

२-३ तदनन्तरं द्राक्षारसस्य न्यूनत्वाद्यीशोर्माता तमवदत् । एतेषां द्राक्षारसो नास्ति ।

2-3 tad-anantaraṃ drākṣā-rasasya nyūnatvād yīśor_mātā tam_avadat | eteṣāṃ drākṣā-raso nāsti |

२-४ तदा स तामवोचत् । हे नारि मया सह तव किं कार्यम् मम समय इदानीं नोपतिष्ठति ।

2-4 tadā sa tām avocat | he nāri mayā saha tava kiṃ kāryam? mama sam-aya idāniṃ nopatiṣṭhati |

२-५ ततस्तस्य माता दासानवोचद् । अयं यद्वदति तदेव कुरुत ।

2-5 tatas_tasya mātā dāsān_avocat | ayaṃ yad_vadati tad_eva kuruta |

२-६ तस्मिन्स्थाने यिहूदीयानां शुचित्वकरणव्यवहारानुसारेणाढकैकजलधराणि पाषाणम्यानि षड्वृहत्पात्राणि आसन् ।

2-6 tasmin sthāne yihūdiyānāṃ śucitva-karaṇa-vyavahārānusāreṇāḍhakaika-jaladharāṇi pāṣāṇamyāni ṣaḍ_vṛhat-pātrāṇi āsan |

२-७ तदा यीशुस्तान्सर्वकलशान्जलैः पूरयितुं तानाज्ञापयत् । ततस्ते सर्वान् कुम्भानाकर्णं जलैः पर्यपूरयन् ।

2-7 tadā yīśus tān sarva-kalaśān jalaiḥ pūrayituṃ tān_ājñāpayat | tatas_te sarvān_kumbhān ā-karṇaṃ jalaiḥ pary-apūrayan |

२-८ अथ तेभ्यः किञ्चिदुत्तार्य भोज्याधिपतेः समीपं नेतुं स तानादिशत् । ते तदनयत् ।

2-8 atha tebhyaḥ kiṃ_cid_ut-tārya bhojyādhi-pateḥ sam-īpaṃ netuṃ sa tān_ādiśat | te tad_anayat |

२-९ अपरं च तज्जलं कथं द्राक्षारसोऽभवत्तज्जलवाहका दासा ज्ञातुं शक्ताः किन्तु तद्भोज्याधिपो ज्ञातुं नाशक्नोत्तदवलिह्य वरं सम्बोध्यावदत् ।

2-9 a-param ca taj_jalaṃ katham drākṣā-raso'bhavat taj-jala-vāhakā dāsā jñātuṃ śaktāḥ kiṃ_tu tad-bhojyādhi-po jñātuṃ nāśaknot tad_ava-lihya varam sam-bodhyāvadat |

२-१० लोकाः प्रथमं उत्तमद्राक्षारसं ददति । तेषु यथेष्टं पीतवत्सु तस्मात्किञ्चिदनुत्तमं च ददति । किन्तु त्वमिदानीं यावत्तुत्तमद्राक्षारसं स्थापयसि ।

2-10 lokāḥ prathamam uttama-drākṣā-rasaṁ dadati | teṣu yatheṣṭam pītavatsu tasmāt
kiṁ_cid_an_uttamam ca dadati | kiṁ_tu tvam_idānīm yāvat uttama-drākṣā-rasaṁ sthāpayasi
|

२-११ इत्थं यीशुर्गालीलप्रदेशे आश्चर्यकर्म प्रारभ्य निजमहिमानम्प्राकाशयत् । ततः शिष्यास्तस्मिन्व्यश्वसन् ।

2-11 ittham yīśur_gālīla-pradeśe āścarya-karma prārabhya nija-mahimānam prakāśayat |
tataḥ śiṣyās_tasmin vy-aśvasan |

२-१२ ततः परं स निजमातृभ्रातृशिष्यैः सार्धं कफर्नाहूममगमत् । किंतु तत्र बहुदिनानि नातिष्ठत् ।

2-12 tataḥ param sa nija-mātr-bhrātr--śiṣyaiḥ sārddham kapharnāhūmam agamat | kiṁ_tu
tatra bahu-dināni nātiṣṭhat |

२-१३ तदनन्तरं यिहूदीयानां निस्तारोत्सवे निकटमागते यीशुर्यिरूशालमगरमगच्छत् ।

2-13 tad-anantaram yihūdīyānām nistārotsave nikaṭam_ā-gate yīśur_yirūsālam-nagaram
agacchat |

२-१४ ततो मन्दिरस्य मध्ये गोमेषपारावतविक्रयिणो वाणिजश्चोपविष्टान्विलोक्य

2-14 tato mandirasya madhye go-meṣa-pārāvata-vikrayiṇo vāṇijaś_copa-viṣṭān vi-lokya

२-१५ रज्जुभिः कशां निर्माय सर्वगोमेषादिभिः सार्धं तान्मन्दिराद्वरीकृतवान् ।

2-15 rajjubhiḥ kaśāṁ nir-māya sarva-go-meṣādibhiḥ sārddham tān mandirād dūrīkṛtavān |

२-१६ वणिजां मुद्रादि विकीर्य आसनानि न्युब्जीकृत्य पारावतविक्रयिभ्योऽकथयद् । अस्मात्स्थानात्सर्वाण्येतानि नयत ।
मम पितुर्गृहं वाणिज्यगृहं मा कर्तुम् ।

2-16 vaṇijām mudrādi vi-kīrya āsanāni nyubjī-kṛtya pārāvata-vikrayibhyo'kathayad | asmāt
sthānāt sarvāṅy_etāni nayata | mama pitur_gṛham vāṇijya-gṛham mā kārṣṭa |

२-१७ तस्मात् । ऽतन्मन्दिरार्थं उद्योगो यस्तु स ग्रसतीव माम् । इमंशास्त्रीयलिपिं शिष्याः समस्मरन् ।

2-17 tasmāt | 'tan-mandirārtha ud-yogo yas_tu sa grasatīva mām' | imam śāstrīya-lipiṁ
śiṣyāḥ sam_asmaran |

२-१८ ततः परं यिहूदीयलोका यीशुमवदन् । त्वमीदृशकर्मकरणात्किं चिद्दमस्मान्दर्शयसि

2-18 tataḥ param yihūdīya-lokā yīśum_avadan | tvam_idr̥ś-karma-karaṇāt kiṁ cihnam_asmān
darśayasi?

२-१९ ततो यीशुस्तानवोचद्युष्माभिरेतस्मिन्मन्दिरे नाशिते दिनत्रयमध्येऽहं तदुत्थापयिष्यामि ।

2-19 tato yīśus_tān_avocad yuṣmābhir_etasmin mandire nāsite dina-traya-madhye'ham tad
ut-thāpayiṣyāmi |

२-२० तदा यिहूदीया व्याहार्षुः । एतस्य मन्दिरस्य निर्माणेन षट्चत्वारिंशद्वत्सरा गताः । त्वं किं दिनत्रयमध्ये
तदुत्थापयिष्यसि

2-20 tadā yihūdīyā vy-āhārṣuḥ | etasya mandirasya nir-māṇena ṣaṭ-catvāriṁśad_vatsarā
gatāḥ | tvam kiṁ dina-traya-madhye tad ut-thāpayiṣyasi?

२-२१ किंतु स निजदेहरूपमन्दिरे कथामिमां कथितवान् ।

2-21 kiṁ_tu sa nija-deha-rūpa-mandire kathām_imām kathitavān |

२-२२ स यदेतादृशं गदितवान्तच्छिष्याः श्मशानात्तदीयोत्थाने सति स्मृत्वा धर्मग्रन्थे यीशुनोक्तकथायां च व्यश्वसिषुः ।

2-22 sa yad_etādr̥śam gaditavān tac-chiṣyāḥ śmaśānāt tadiyotthāne sati smṛtvā dharmā-
granthe yīśunokta-kathāyām ca vy-aśvasiṣuḥ |

२-२३ अनन्तरं निस्तारोत्सवस्य भोज्यसमये यिरूशालमगरे तत्कृताश्चर्यकर्माणि विलोक्य बहुभिस्तस्य नामनि
विश्वसितम् ।

2-23 an-antaram nis-tārotsvasya bhojya-samaye yirūsālam-nagare tat-kṛtās_carya-karmāṇi
vi-lokya bahubhis_tasya nāmani viśvasitam |

२-२४ किंतु स तेषां करेषु स्वं न समर्पयत्यतः स सर्वानवैत् ।

2-24 kiṁ_tu sa teṣāṁ kareṣu svaṁ na sam-arpayat yataḥ sa sarvān_avait |

२-२५ स मानवेषु कस्यचित्प्रमाणं नापेक्षत यतो मनुजानां मध्ये यद्यदस्ति तत्तत्सोऽजानात् ।

2-25 sa mānaveṣu kasya_cit pra-māṇam nāpekṣata yato manu-jānām madhye yadyad_asti
tat_tat so'jānāt |

३-१ निकदीमनामा यिहूदीयानामधिपतिः फिरूशी क्षणदायां ।

3-1 nikadīma-nāmā yihūdīyānām adhi-patiḥ phirūśī kṣaṇa-dāyām ।

३-२ यीशोरभ्यर्णमात्रज्य व्याहार्षीत् । हे गुरो भवानीश्वरादागत एक उपदेष्टा । एतदस्माभिर्ज्ञायते । यतो भवता यान्याश्चर्यकर्माणि क्रियन्ते परमेश्वरस्य साहाय्यं विना केनापि तत्तत्कर्माणि कर्तुं न शक्यन्ते ।

3-2 yīśor_ abhy-arṇam ā-vrajya vy-āhārṣit । he guro bhavān īśvarād ā-gata eka upa-deṣṭā । etad asmābhir_jñāyate । yato bhavatā yāny_āścarya-karmāṇi kriyante parameśvarasya sāhāyyaṃ vinā kenāpi tat_tat_karmāṇi kartuṃ na śakyante ।

३-३ तदा यीशुरुत्तरं दत्तवान् । त्वामहं यथार्थतरं व्याहरामि पुनर्जन्मनि न सति कोऽपि मानव ईश्वरस्य राज्यं द्रष्टुं न शक्नोति ।

3-3 tadā yīśur_uttaram dattavān । tvām_ ahaṃ yathārthataram vy-ā-harāmi punar-janmani na sati ko'pi mānava īśvarasya rājyaṃ draṣṭuṃ na śaknoti ।

३-४ ततो निकादीमः प्रत्यवोचत् । मनुजो वृद्धो भूत्वा कथं जनिष्ये स किं पुनर्मातुर्जठरं प्रविश्य जनितुं शक्नोति

3-4 tato nikādīmaḥ praty-avocat । manu-jo vṛddho bhūtvā katham janīṣye? sa kiṃ punar_mātur_jaṭharam pra-vīśya janituṃ śaknoti?

३-५ यीशुरवादीद् । यथार्थतरमहं कथयामि मनुजे तोयात्मभ्यां पुनर्न जाते स ईश्वरस्य राज्यं प्रवेष्टुं न शक्नोति ।

3-5 yīśur_avādīd । yathārthataram ahaṃ kathayāmi manu-je toyātmabhyāṃ punar_na jāte sa īśvarasya rājyaṃ pra-veṣṭuṃ na śaknoti ।

३-६ मांसाद्यत्जायते तन्मांसमेव तथात्मनो यो जायते स आत्मैव ।

3-6 māṃsād yat jāyate tan_māṃsam_ eva tathātmano yo jāyate sa ātmaiva ।

३-७ युष्माभिः पुनर्जनितव्यं ममैतस्यां कथायामाश्चर्यं मा मंस्थाः ।

3-7 yuṣmābhiḥ punar_janitavyaṃ mamaitasyāṃ kathāyām āścaryaṃ mā maṃsthāḥ ।

३-८ सदागतियां दिशमिच्छति तस्यामेव दिशि वाति । त्वं तस्य स्वनं शृणोषि किंतु स कुत आयाति कुत्र याति वा किमपि न जानासि । तद्वदात्मनः सकाशात्सर्वेषां मनुजानां जन्म भवति ।

3-8 sad-āgatir_yām diśam_icchati tasyām_ eva diśi vāti । tvam tasya svanaṃ śṛṇoṣi kiṃ-tu sa kuta ā-yāti kutra yāti vā kim_ api na jānāsi । tadvad ātmanaḥ sakāśāt sarveṣāṃ manu-jānām janma bhavati ।

३-९ तदा निकदीमः पृष्टवान् । एतत्कथं भवितुं शक्नोति

3-9 tadā nikadīmaḥ pṛṣṭavān । etat katham bhavituṃ śaknoti?

३-१० यीशुः प्रत्युक्तवान् । त्वमिस्त्रायेलो गुरुभूत्वापि किमेतां कथां न वेत्सि

3-10 yīśuḥ praty-uktavān । tvam_ isrāyelo gurur_bhūtvāpi kim_etām kathām na vetsi?

३-११ तुभ्यं यथार्थं कथयामि । वयं यद्विद्वस्तद्वच्चमः यं च पश्यामस्तस्यैव साक्ष्यं दद्मः । किंतु युष्माभिरस्माकं साक्षित्वं न गृह्यते ।

3-11 tubhyaṃ yathārtham kathayāmi । vayaṃ yad_ vidmas_ tad_ vacmaḥ yaṃ ca paśyāmas_ tasyaiva sāksyaṃ dadmaḥ । kim_ tu yuṣmābhir_ asmākaṃ sāksitvaṃ na gṛhyate ।

३-१२ एतस्य संसारस्य कथायां कथितायां यदि यूयं न विश्वसिथ तर्हि स्वर्गीयायां कथायां विश्वसिष्यथ

3-12 etasya saṃ-sārasya kathāyām kathitāyām yadi yūyaṃ na vi-śvasitha tarhi svargīyāyām kathāyām viśvasiṣyatha?

३-१३ यः स्वर्गेऽस्ति यं च स्वर्गादवारोहत्तं मानवतनयं विना कोऽपि स्वर्गं नारोहत् ।

3-13 yaḥ svarge'sti yaṃ ca svargād avārohat taṃ mānava-tanayaṃ vinā ko'pi svargaṃ nārohat ।

३-१४ अपरं च सूसा यथा प्रान्तरे सर्पं प्रोत्थापितवान्मनुष्यपुत्रोऽपि तथैवोत्थापितव्यः

3-14 a-param_ ca sūsā yathā prāntare sarpaṃ protthāpitavān manuṣya-putro'pi tathaiivotthāpitavyaḥ

३-१५ तस्माद्गतः कश्चित्स्मिन्विश्वसिष्यति सोऽविनाश्यः सननन्तायुः प्राप्स्यति ।

3-15 tasmād_ gaṭṭaḥ kaś_cit_ tasmin vi-śvasiṣyati so'vi-nāśyaḥ san an-antāyuh_ prāpsyati ।

३-१६ ईश्वर इत्थं जगददयत यत्स्वमद्वितीयं तनयं प्राददात्ततो यः कश्चित्स्मिन्विश्वसिष्यति सोऽविनाशयः सननन्तायुः प्राप्स्यति ।

3-16 īśvara itthaṃ jagad_adayata yat svam_advitiyaṃ tanayaṃ prādādāt tato yaḥ kaś_cit tasmin vi-śvasiṣyati so'vi-nāśyaḥ san an-antāyuh prāpsyati ।

३-१७ ईश्वरो जगतो लोकान्दण्डयितुं स्वपुत्रं न प्रेष्य तान्परित्रातुं प्रेषितवान् ।

3-17 īśvaro jagato lokān daṇḍayitum sva-putraṃ na preṣya tān paritrātum preṣitavān ।

३-१८ अत एव यः कश्चित्स्मिन्विश्वसिति स दण्डार्हो न भवति किंतु यः कश्चित्स्मिन् विश्वसिति स इदानीमेव दण्डार्हो भवति यतः स ईश्वरस्याद्वितीयपुत्रस्य नामनि प्रत्ययं न करोति ।

3-18 ata eva yaḥ kaś_cit tasmin vi-śvasiti sa daṇḍārho na bhavati kiṃ_tu yaḥ kaś_cit tasmin na vi-śvasiti sa idānim_eva daṇḍārho bhavati yataḥ sa īśvarasyādvitiya-putrasya nāmani praty-ayam na karoti ।

३-१९ जगतो मध्ये ज्योतिः प्राकाशत किंतु मनुष्याणां कर्मणां दुष्टत्वात्ते ज्योतिषोऽपि तिमिरे प्रीयन्ते एतदेव दण्डस्य कारणं भवति ।

3-19 jagato madhye jyotiḥ prakāśata kiṃ_tu manuṣyāṇaṃ karmaṇaṃ duṣṭatvāt te jyotiṣo'pi timire prīyante etad_eva daṇḍasya kāraṇam bhavati ।

३-२० यः कुकर्म करोति तस्याचारस्य दुष्टत्वात्स ज्योतिर्ऋतीयित्वा तन्निकटं नायाति ।

3-20 yaḥ ku-karma karoti tasyā-cārasya duṣṭatvāt sa jyotir_ṛtiyitvā tan_ni-kaṭam nā-yāti ।

३-२१ किंतु यः सत्कर्म करोति तस्य सर्वाणि कर्माणीश्वरेण कृतानीति यथा प्रकाशते तदभिप्रायेण स ज्योतिषः सन्निधिमायाति ।

3-21 kiṃ_tu yaḥ sat-karma karoti tasya sarvāṇi karmāṇīśvareṇa kṛtānīti yathā prakāśate tad-abhiprāyeṇa sa jyotiṣaḥ san-ni-dhim ā-yāti ।

३-२२ ततः परं यीशुः शिष्यैः सार्धं यिहूदीयदेशं गत्वा तत्र स्थित्वा मज्जयितुमारभत ।

3-22 tataḥ paraṃ yīśuḥ śiṣyaīḥ sārddham yihūdiya-deśam gatvā tatra sthitvā majjayitum ā-rabhata ।

३-२३ तदा शालमगरस्य समीपस्थायिनि ऐनन्ग्रामे हबुतरतोयस्थितेस्तत्र योहनमज्जयत्तथा च लोका आगत्य तेन मज्जिता अभवन् ।

3-23 tadā śālam-nagarasya samīpa-sthāyini ainan-grāme habutara-toya-sthites_tatra yohan amajjayat tathā ca lokā ā-gatya tena majjitā abhavan ।

३-२४ तदा योहन्कारायां न बद्धः ।

3-24 tadā yohan kārayāṃ na baddhaḥ ।

३-२५ अपरं च शाचकर्मणि योहनः शिष्यैः सह यिहूदीयलोकानां विवादे जाते ते योहनः सन्निधिं गत्वाकथयन् ।

3-25 a-paraṃ ca śāca-karmaṇi yohanaḥ śiṣyaīḥ saha yihūdiya-lokānāṃ vi-vāde jāte te yohanaḥ san-ni-dhim gatvākathayan ।

३-२६ हे गुरो यर्दननद्याः पारे भवता सार्धं य आसीत्यस्मिंश्च भवान्साक्ष्यं प्राददात्पश्यतु सोऽपि मज्जयति सर्वे तस्य समीपं यान्ति च ।

3-26 he guro yardana-nadyāḥ pāre bhavatā sārddham ya āsīt yasmimśca bhavān sāksyaṃ prādādāt paśyatu so'pi majjayati sarve tasya sam-īpaṃ yānti ca ।

३-२७ तदा योहन्प्रत्यवोचद् । ईश्वरेण न दत्ते कोऽपि मनुजः किमपि प्राप्तुं न शक्नोति ।

3-27 tadā yohan praty-avocad । īśvareṇa na datte ko'pi manu-jaḥ kim_api prāptum na śaknoti ।

३-२८ अहमभिषिक्तो न भवामि किंतु तदग्रे प्रोषितोऽस्मि यामिमां कथां कथितवानहं तत्र यूयं सर्वे साक्षिणः स्थ ।

3-28 aham abhi-ṣikto na bhavāmi kiṃ_tu tad-agre proṣito'smi yām_imāṃ kathāṃ kathitavān_aham tatra yūyaṃ sarve sāksīṇaḥ stha ।

३-२९ यो जनः कन्यां लभते स एव वरः किंतु वरस्य संनिधौ दण्डायमानं तस्य यन्मित्रं तेन वरस्य शब्दे श्रुतेऽतीवाह्लाद्यते ममापि तद्वदानन्दसद्भिर्जाता ।

3-29 yo janaḥ kanyāṃ labhate sa eva varaḥ kiṃ_tu varasya saṃ-nidhau daṇḍāyamānaṃ tasya yan_mitraṃ tena varasya śabde śrute'tivāhlādyate mamāpi tadvad ā-nand-siddhir_jātā ।

३-३० तेन क्रमशो वर्द्धितव्यं किंतु मया हसितव्यं ।

3-30 tena kramaśo varddhitavyaṃ kiṃ_tu mayā hrasitavyaṃ ।

३-३१ य ऊर्ध्वादागच्छत्स सर्वेषां मुख्यो यश्च संसारादुदपद्यत स सांसारिकः संसारीयां कथां च कथयति यस्तु स्वर्गादागच्छत्स सर्वेषां मुख्यः ।

3-31 ya ūrdhvād ā-gacchat sa sarveṣāṃ mukhyo yaś_ca saṃ-sārād ud-apadyata sa sāmsārikaḥ saṃ-sāriyāṃ kathāṃ ca kathayati yas_tu svargād āgacchat sa sarveṣāṃ mukhyaḥ ।

३-३२ स यदपश्यदशृणोच्च तस्मिन्नेव साक्ष्यं ददाति तथापि प्रायशः कश्चित्तस्य साक्ष्यं न गृह्णाति ।

3-32 sa yad_apaśyad aśṛṇoc_ca tasmin_neva sāksyaṃ dadāti tathāpi prāyaśaḥ kaś_cit tasya sāksyaṃ na gṛhṇāti ।

३-३३ किंतु यो गृह्णाति स ईश्वरस्य सत्त्वादित्वं मुद्राङ्कितं करोति ।

3-33 kiṃ_tu yo gṛhṇāti sa īśvarasya saty-vāditvaṃ mudrāṅkitaṃ karoti ।

३-३४ ईश्वरेण यः प्रेरितः स एव ईश्वरीयकथां कथयति यत ईश्वर आत्मानं तस्मै अपरिमितमददात् ।

3-34 īśvareṇa yaḥ preritaḥ sa eva īśvariya-kathāṃ kathayati yata īśvara ātmānaṃ tasmai a-pari-mitam adadāt ।

३-३५ पिता पुत्रे स्नेहं कृत्वा तस्य हस्ते सर्वाणि समर्पितवान् ।

3-35 pitā putre snehaṃ kṛtvā tasya haste sarvāṇi samarpitavān ।

३-३६ यः कश्चित्पुत्रे विश्वसिति स एवानन्तम्परमायुः प्राप्नोति किंतु यः कश्चित्पुत्रे न विश्वसिति स परमायुषो दर्शनं न प्राप्नोति किंत्वीश्वरस्य कोपभोजनं भूत्वा तिष्ठति ।

3-36 yaḥ kaś_cit putre vi-śvasiti sa evānantam paramāyuh prāpnoti kiṃ_tu yaḥ kaś_cit putre na vi-śvasiti sa paramāyūṣo darśanaṃ na prāpnoti kiṃ_tv_īśvarasya kopa-bhojanaṃ bhūtvā tiṣṭhati ।

४-१ यीशुः स्वयं नामञ्जयत्केवलं तस्य शिष्या अमञ्जयन्किंतु योहनोऽधिकशिष्यान्स करोति मञ्जयति च ।

4-1 yīśuḥ svayaṃ nāmajjayat kevalaṃ tasya śiṣyā amajjayan kiṃ_tu yohano'dhikaśiṣyān sa karoti majjayati ca ।

४-२ फिरूशिन इमां वर्त्तामशृण्वनिति प्रभुरवगत्य

4-2 phirūśina imāṃ varttām_aśṛṇvan iti pra-bhur_ava-gatya

४-३ यिहूदीयदेशं विहाय पुनर्गालीलमगात् ।

4-3 yihūdiya-deśaṃ vi-hāya punar_gālīlam agāt ।

४-४ ततः शोमिरोणप्रदेशस्य मध्येन तेन गन्तव्ये सति

4-4 tataḥ śomiroṇa-pra-deśasya madhyena tena gantavye sati

४-५ याकूब्जपुत्राय यूषफे यां भूमिमददात्तत्समीपस्थायिशोमिरप्रदेशस्य सुखार्नाम्ना विख्यातस्य नगरस्य संनिधावुपास्थात् ।

4-5 yākūb nija-putrāya yūṣaphe yāṃ bhūmim adadāt tat-samīpa-sthāyi-śomira-pradeśasya sukhār-nāmnā vi-khyātasya nagarasya saṃ-ni-dhāv_upāsthāt ।

४-६ तत्र याकूबः प्रहिरासीत् । तदा द्वितीययामवेलायाम्जातायां स मार्गे श्रमापन्नस्तस्य प्रहेः पार्श्व उपाविशत् ।

4-6 tatra yākūbaḥ prahirāsīt । tadā dvitīya-yāma-velāyām jātāyāṃ sa māрге śramāpannas_tasya pra-heḥ pārśva upāviśat ।

४-७ एतर्हि काचित्शोमिरोणीया योषित्तोयत्तोलनार्थमत्रागमत् ।

4-7 etarhi kā_cit śomiroṇiyā yoṣit toyottolanārtham tatrāgamat ।

४-८ तदा शिष्याः खाद्यद्रव्याणि क्रेतुं नगरमगच्छन् ।

4-8 tadā śiṣyāḥ khādya-dravyāṇi kretuṃ nagaram agacchan ।

४-९ यीशुः शोमिरोणीयां तां योषितम्ब्याहार्षीत्मह्यं किञ्चित्पानीयं पातुं देहि । किंतु शोमिरोणीयैः साकं यिहूदीयलोका न व्यवहारन् । तस्माद्धेतोः साकथयत् । शोमिरोणीया योषिदहं त्वं यिहूदीयऽसि । कथं मत्तः पानीयं पातुमिच्छसि

4-9 yīśuḥ śomironīyāṃ tāṃ yoṣitam vy-āhārṣīt mahyaṃ kiṃ_cit pāniyaṃ pātuṃ dehi । kiṃ_tu śomironīyāiḥ sākaṃ yihūdiya-lokā na vy-avāharan । tasmād_dhetoḥ sākathayat । śomironīyā yoṣid_ahaṃ tvam yihūdiya'si । kathaṃ mattaḥ pāniyaṃ pātuṃ icchasi?

४-१० ततो यीशुरवददीश्वरस्य यद्दानं तत्कीदृक्पानीयं पातुं मह्यं देहि य इत्थं त्वां याचते स वा क इति चेदज्ञास्यथास्तर्हि तमयाचिष्यथाः स च तुभ्यममृतं तोयमदास्यत् ।

4-10 tato yīśur_avadad īśvarasya yad_dānaṃ tat_kidrīk pāniyaṃ pātuṃ mahyaṃ dehi ya itthaṃ tvāṃ yācate sa vā ka iti ced_ajñāsyathās_tarhi tam_ayāciṣyathāḥ sa ca tubhyam_a-mṛtaṃ toyam_adāsyat ।

४-११ तदा सा सीमन्तिनी भाषितवती । हे महेच्छ प्रहिर्गम्भीरो भवतो नीरोत्तोलनपात्रं नादित् च तस्मात्तदमृतं कीलालं कुतः प्राप्स्यसि

4-11 tadā sā sīmantiṇī bhāṣitavati । he maheccha pra-hir_gambhīro bhavato nīrottolana-pātraṃ nādi ca tasmāt tad-amṛtaṃ kilālaṃ kutaḥ prāpsyasi?

४-१२ योऽस्मभ्यमिममन्धुं ददौ यस्य च परिजना गोमेषादयश्च सर्वेऽस्य प्रहेः पानीयं पपुरेतादृशो योऽस्माकं पूर्वपुरुषो याकूत्स्मादपि भवान्महान्किम्

4-12 yo'smabhyam imam_andhuṃ dadau yasya ca pari-janā go-meṣādayaś_ca sarve'sya prahēḥ pāniyaṃ papur_etādṛśo yo'smākaṃ pūrva-puruṣo yākūb tasmād_api bhavān mahān kim?

४-१३ ततो यीशुरकथयदिदं पानीयं यः पिबति स पुनस्तृषार्तो भविष्यति ।

4-13 tato yīśur_akathayad idaṃ pāniyaṃ yaḥ pibati sa punas_tṛṣārto bhaviṣyati ।

४-१४ किंतु मया दत्तम्पानीयं यः पिबति स पुनः कदापि तृषार्तो न भविष्यति । मया दत्तमिदं तोयं तस्यान्तः प्रस्रवणरूपं भूत्वा अनन्तायुर्यावत्स्रोष्यति ।

4-14 kiṃ_tu mayā dattam pāniyaṃ yaḥ pibati sa punaḥ kadāpi tṛṣārto na bhaviṣyati । mayā dattam idaṃ toyam tasyāntaḥ prasravaṇa-rūpaṃ bhūtvā anantāyur_yāvat sroṣyati ।

४-१५ तदा सा वनिताकथयत् । हे महेच्छ तर्हि मम पुनः पिपासा यथा न जायते तोयोत्तोलनाय यथात्रागमनं न भवति च तदर्थं मह्यं ततोयं देहि ।

4-15 tadā sā vanitākathayat । he maheccha tarhi mama punaḥ pipāsā yathā na jāyate toyottolanāya yathātrāgamaṇaṃ na bhavati ca tad-arthaṃ mahyaṃ tat-toyam dehi ।

४-१६ ततो यीशुरवदद्याहि तव पतिमाहूय स्थाने ऽत्रागच्छ ।

4-16 tato yīśur_avadad yāhi tava patim_ā-hūya sthāne 'trā-gaccha ।

४-१७ सा वामावदत्तम पतिर्नास्ति । यीशुरवदत् । मम पतिर्नास्तीति वाक्यं भद्रमवोचः ।

4-17 sā vāmāvadat mama patir_nāsti । yīśur_avadat । mama patir_nāstīti vākyaṃ bhadram avocaḥ ।

४-१८ यतस्तव पञ्च पतयोऽभवनधुना तु त्वया सार्धं यस्तिष्ठति स तव भर्ता न वाक्यमिदं सत्यमवादीः ।

4-18 yatas_tava pañca patayo'bhavan adhunā tu tvayā sārthaṃ yas_tīṣṭhati sa tava bhartā na vākyaṃ idaṃ satyam avādīḥ ।

४-१९ तदा सा महिला गदितवती । हे महेच्छ भवानेको भविष्यद्वादीति बुद्धं मया ।

4-19 tadā sā mahilā gaditavati । he maheccha bhavān eko bhaviṣyad-vādīti buddhaṃ mayā ।

४-२० अस्माकं पितृलोका एतस्मिन्शिलोच्चयेऽभजन्त किंतु भवद्विरुच्यते यिरूशालमगरे भजनयोग्यं स्थानमास्ते ।

4-20 asmākaṃ pitṛ-lokā etasmin śiloccaye'bhajanta kiṃ_tu bhavadbhir_ucyate yirūśālam-nagare bhajana-yogyaṃ sthānaṃ āste ।

४-२१ यीशुरवोचत् । हे योषित्मम वाक्ये विश्वसिहि यदा यूयं केवलशैले ऽस्मिन्वा यिरूशालमगरे पितुर्भजनं न करिष्यध्वे काल एतादृश आयाति ।

4-21 yīśur_avocat । he yoṣit mama vākyaṃ vi-śvasiḥi yadā yūyaṃ kevala-śaile 'smin vā yirūśālam-nagare pitur_bhajanaṃ na kariṣyadhve kāla etādṛśa ā-yāti ।

४-२२ यूयं यं भजध्वे तं न्जानीथ किंतु वयं यं भजामहे तं जानीमहे यतो यिहूदीयलोकानां मध्यात्परित्राणं जायते ।

4-22 yūyaṃ yaṃ bhajadhve taṃ n jānītha kiṃ tu vayaṃ yaṃ bhajāmahe taṃ jānīmahe yato yihūdiya-lokānāṃ madhyāt pari-trāṇaṃ jāyate ।

४-२३ किंतु यदा सत्यभक्ता आत्मना सत्यरूपेण च पितुर्भजनं करिष्यन्ते समय एतादृश आयाति वरमिदानीमपि विद्यते यत एतादृशो भक्तान्पिता चेष्टते ।

4-23 kiṃ tu yadā satya-bhaktā ātmanā satya-rūpeṇa ca pitur-bhajanam kariṣyante sam-aya etādṛśa ā-yāti varam idānīm api vidyate yata etādṛśo bhaktān pitā ceṣṭate ।

४-२४ ईश्वर आत्मा । ततस्तस्य ये भक्तास्तैः स आत्मना सत्यरूपेण च भजनीयः ।

4-24 īśvara ātmā । tatas tasya ye bhaktās taiḥ sa ātmanā satya-rūpeṇa ca bhajanīyaḥ ।

४-२५ तदा सा महिलावादीत् । ख्रीष्टनाम्ना विख्यातोऽभिषिक्तः पुरुष आगमिष्यतीति जानामि स च सर्वाः कथा अस्मान्ज्ञापयिष्यति ।

4-25 tadā sā mahilāvādīt । khriṣṭa-nāmnā vi-khyāto' bhiṣiktaḥ puruṣa ā-gamiṣyatīti jānāmi sa ca sarvāḥ kathā asmān jñāpayiṣyati ।

४-२६ ततो यीशुरवदत्त्वया सार्धं कथनं करोमि योऽहमहमेव स पुरुषः ।

4-26 tato yīśur avadat tvayā sārḍham kathanam karomi yo'ham aham eva sa puruṣaḥ ।

४-२७ एतस्मिन्समये शिष्या आगत्य तया स्त्रिया सार्धं तस्य कथोपकथने महाश्चर्यममन्यन्त तथापि भवान्किमिच्छति यद्वा किमर्थमेतया सार्धं कथां कथयति इति कोऽपि नापृच्छत् ।

4-27 etasmin sam-aye śiṣyā ā-gatya tayā striyā sārḍham tasya kathopakathane mahāścaryam amanyanta tathāpi bhavān kim icchati? yad vā kim-artham etayā sārḍham kathāṃ kathayati? iti ko'pi nāpṛcchat ।

४-२८ ततः परं सा नारी कलशं स्थापयित्वा नगरमध्यं गत्वा लोकेभ्योऽकथयदहं यद्यत्कर्माकरवं तत्सर्वं मह्यमकथयद् ।

4-28 tataḥ paraṃ sā nārī kalaśam sthāpayitvā nagara-madhyam gatvā lokebhyo'kathayad aham yad yat karmākaravaṃ tat sarvaṃ mahyam akathayad ।

४-२९ एतादृशं मानवमेकमागत्य पश्यत स किमभिषिक्तो न भवति

4-29 etādṛśam mānavam ekam ā-gatya paśyata sa kim abhi-ṣikto na bhavati?

४-३० ततस्ते नगराद्बहिरागत्य तस्य समीपमायन् ।

4-30 tatas te nagarād bahir ā-gatya tasya sam-īpam āyan ।

४-३१ एतर्हि शिष्याः साधयित्वा तं व्याहार्षुः । हे गुरो भवान्किंचिद्भुक्ताम् ।

4-31 etarhi śiṣyāḥ sādhayitvā taṃ vyāhārṣuḥ । he guro bhavān kiṃ cid bhuktām ।

४-३२ ततः सोऽवदत् । युष्माभिर्यत्र ज्ञायते तादृशं भक्ष्यं ममास्ते ।

4-32 tataḥ so'vadat । yuṣmābhir yan na jñāyate tādṛśam bhakṣyam mamāste ।

४-३३ तदा शिष्याः परस्परं प्रष्टुमारभन्त । किमस्मै कोऽपि किमपि भक्ष्यमानीय दत्तवान्-

4-33 tadā śiṣyāḥ paras-paraṃ praṣṭum ārabhanta । kim asmai ko'pi kim api bhakṣyam ā-nīya dattavān?

४-३४ यीशुरवोचत् । मत्प्रेरकस्याभिमतानुरूपकरणं तस्यैव कर्मसिद्धिकरणं च मम भक्ष्यम् ।

4-34 yīśur avocat । mat-prerakasyābhi-matānurūpa-karaṇam tasyaiva karma-siddhi-karaṇam ca mama bhakṣyam ।

४-३५ मासचतुष्टये जाते शस्यकर्तनसमयो भविष्यतीति वाक्यं युष्माभिः किं नोद्यते किंत्वहं वदामि । शिर उत्तोल्य क्षेत्राणि प्रति निरीक्ष्य पश्यत । इदानीं कर्तनयोग्यानि शुक्लवर्णान्यभवन् ।

4-35 māsa-catūṣṭaye jāte śasya-kartana-samayo bhaviṣyatīti vākyaṃ yuṣmābhiḥ kiṃ nodyate? kiṃ tv aham vadāmi । śira ut-tolya kṣetrāṇi prati nir-īkṣya paśyata । idānīm kartana-yogyāni śukla-varṇāny abhavan ।

४-३६ यश्छिनत्ति स वेतनं लभते । अनन्तायुःस्वरूपं शस्यं स गृह्णाति च । तेनैव वप्ता छेत्ता च युगपदानन्दतः ।

4-36 yaś chinatti sa vetanam labhate । anantāyuh-svarūpaṃ śasyaṃ sa gṛhṇāti ca । tenaiva vaptā chettā ca yugapad ā-nandataḥ ।

४-३७ इत्थं सति वपत्येकश्छिनत्त्यन्य इति वचनं सिद्ध्यति ।

4-37 itthaṃ sati vapaty_ekaś_chinatty_anya iti vacanaṃ siddhyati ।

४-३८ यत्र यूयं न पर्यश्राम्यत तादृशं शस्त्रं छेत्तुं युष्मान्प्रैरयम् । अन्ये जनाः पर्यश्राम्यन्यूयं तेषां श्रमस्य फलमलभन्त ।

4-38 yatra yūyaṃ na pary-aśrāmyata tādr̥śaṃ śasyaṃ chettuṃ yuṣmān prairayam । anye janāḥ pary-aśrāmyan yūyaṃ teṣāṃ śramasya phalam alabhanta ।

४-३९ यस्मिन्काले यद्यत्कर्माकार्षं तत्सर्वं स मह्यमकथयत्तस्या वनिताया इदं साक्ष्यवाक्यं श्रुत्वा तन्नगरनिवासिनो बहवः शोमिरोणीयलोका व्यश्वसन् ।

4-39 yasmin kāle yad_yat karmākārṣaṃ tat_sarvaṃ sa mahyam akathayat tasyā vanitāyā idaṃ sāksya-vākyaṃ śrutvā tan-nagara-nivāsino bahavaḥ śomiroṇīya-lokā vy-aśvasan ।

४-४० तथा च तस्यान्तिके समुपस्थाय स्वेषां सन्निधौ कतिचिद्दिनानि स्थातुं तस्मिन्विनयमकुर्वन्तस्मात्स दिनद्वयं तत्स्थाने न्यवसत् ।

4-40 tathā ca tasyāntike sam-upa-sthāya sveṣāṃ san-ni-dhau kati_cid dināni sthātuṃ tasmin vi-nayam akurvan tasmāt sa dina-dvayaṃ tat-sthāne ny-avasat ।

४-४१ ततस्तस्योपदेशेन बहवोऽपरे विश्वस्य

4-41 tatas_tasyopa-deśena bahavo'pare viśvasya

४-४२ तां योषामवदन्केवलं तव वाक्येन प्रतीम इति न । किंतु स जगतोऽभिषिक्तस्त्रातेति तस्य कथां श्रुत्वा वयं स्वयमेवाज्ञास्महि ।

4-42 tāṃ yoṣāṃ_avadan kevalaṃ tava vākyaena pratīma iti na । kiṃ_tu sa jagato'bhi-ṣiktas_trātetī tasya kathāṃ śrutvā vayaṃ svayam_evā-jñāsmahi ।

४-४३ स्वदेशे भविष्यद्वक्तुः सत्कारो नास्तीति यद्यपि यीशुः प्रमाणं दत्त्वाकथयत्

4-43 sva-deśe bhaviṣyad-vaktuḥ sat-kāro nāstīti yady_api yīśuḥ pramaṇaṃ dattvākathayat

४-४४ तथापि दिवसद्वयात्परं स तस्मात्स्थानाद्गालीलं गतवान् ।

4-44 tathāpi divasa-dvayāt paraṃ sa tasmāt sthānād gālīlaṃ gatavān ।

४-४५ अनन्तरं ये गालीलियलोका उत्सवे गता उत्सवसमये यिरूशालमगरे तस्य सर्वाः क्रिया अपश्यन्ते गालीलमागतं तमगृहम् ।

4-45 anantaraṃ ye gālīliya-lokā ut-save gatā utsava-samaye yirūśālam-nagare tasya sarvāḥ kriyā apaśyan te gālīlam ā-gataṃ tam agr̥hṇam ।

४-४६ ततः परं यीशुर्यस्मिन्कान्नानगरे जलं द्राक्षारसमकरोत्तत्स्थानं पुनर्गात् । तस्मिन्नेव समये कस्यचिद्राजसभास्तारस्य पुत्रः कफर्नाहूमपुरि रोगग्रस्त आसीत् ।

4-46 tataḥ paraṃ yīśur_yasmin kānnā-nagare jalaṃ drākṣā-rasam akarot tat-sthānaṃ punar_gāt । tasmnīn_neva sam-aye kasya_cid rāja-sabhās_tārasya putraḥ kapharnāhūma-puri roga-grasta āsīt ।

४-४७ स यिहूदीयदेशाद्यीशोर्गालीलामनवार्त्तां निशम्य तस्य समीपं गत्वा प्रार्थ्य व्याहृतवान् । मम पुत्रस्य प्रायेण काल आसन्नः । भवानागत्य तं स्वयं करोतु ।

4-47 sa yihūdiya-deśād yīśor_gālīlā-gamana-vārttāṃ ni-śamya tasya sam-īpaṃ gatvā prārthya vy-ā-hṛtavān । mama putrasya prāyeṇa kāla ā-sannaḥ । bhavān ā-gatya taṃ sva-thaṃ karotu ।

४-४८ तदा यीशुरकथयद् । आश्चर्यं कर्म चित्रं चिह्नं च न दृष्ट्वा यूयं न प्रेष्यथ ।

4-48 tadā yīśur_akathayad । āścaryaṃ karma citraṃ cihnaṃ ca na dṛṣṭvā yūyaṃ na preṣyatha ।

४-४९ ततः स सभासदवदत् । हे महेच्छ मम पुत्रे न मृते भवानागच्छतु ।

4-49 tataḥ sa sabhā-sad_avadat । he maheccha mama putre na mṛte bhavān ā-gacchatu ।

४-५० यीशुस्तमवदत् । गच्छ तव पुत्रोऽजीवीत । तदा यीशुनोक्तवाक्ये स विश्वस्य गतवान् ।

4-50 yīśus_tam_avadat । gaccha tava putro'jīvīta । tadā yīśunokta-vākyaṃ sa viśvasya gatavān ।

४-५१ गमनकाले मार्गमध्ये दासास्तं साक्षात्प्रावदत् । भवतः पुत्रोऽजीवीत् ।

4-51 gamana-kāle mārga-madhye dāsās_tam sāksāt prāprāvadat । bhavataḥ putro'jīvīt ।

४-५२ ततः कं कालमारभ्य रोगप्रतीकारारम्भो जात इति पृष्टे तैरुक्तं ह्यः सार्धदण्डद्वयाधिकद्वितीययामे तस्य ज्वरत्यागोऽभवत् ।

4-52 tataḥ kaṁ kālam ā-rabhya roga-pratikārārambho jāta iti pṛṣṭe tair_uktaṁ hyaḥ sārgha-daṇḍa-dvayādhika-dvitiya-yāme tasya jvara-tyāgo'bhavat ।

४-५३ तदा यीशुस्तस्मिन्क्षणे प्रोक्तवान् । तव पुत्रोऽजीवीत् । पिता तद्बुद्ध्वा सपरिवारो व्यश्वसीत् ।

4-53 tadā yīśus_tasmin kṣaṇe proktavān । tava putro'jīvit । pitā tad_buddhvā sa-parivāro vy-aśvasīt ।

४-५४ यिहूदीयदेशादागत्य गालीलिलि यीशुरेतद्वितीयमाश्चर्यकर्माकरोत् ।

4-54 yihūdiya-deśād ā-gatya gālīli yīśur_etad dvitiyam āścarya-karmākarot ।

५-१ ततः परं यिहूदीयानामुत्सवः पञ्चपस्थिते यीशुर्यिरूशालं गतवान् ।

5-1 tataḥ paraṁ yihūdiyānām ut-sava pañca-sthite yīśur yirūśālaṁ gatavān ।

५-२ तस्मिन्नगरे मेषनाम्नो द्वारस्य समीपे इब्रीयाभाषया बैथेस्दानम्ना पुष्करिणीं पञ्चघट्टयुक्तासीत् ।

5-2 tasmin nagare meṣa-nāmno dvārasya sam-īpe ibriya-bhāṣayā baithesdā-namnā puṣkariṇī pañca-ghaṭṭa-yuktāsīt ।

५-३ तस्यास्तेषु घट्टेषु कीलालकम्पनमपेक्ष्य अन्धखञ्जशुष्काङ्गादयो बहवो रोगिणः पतन्तस्तिष्ठन्ति स्म ।

5-3 tasyās_teṣu ghaṭṭeṣu kilāla-kampanam apekṣya andha-khañja-śuṣkāṅgādayo bahavo rogiṇaḥ patantas_tiṣṭhanti sma ।

५-४ यतो विशेषकाले तस्य सरसो वारि स्वर्गीयदूत एत्याकम्पयत्तकीलालकम्पनात्परं यः कश्चिद्रोगी प्रथमं पानीयमवारोहत् । स एव रक्षणाद्रोगमुक्तोऽभवत् ।

5-4 yato viśeṣa-kāle tasya saraso vāri svargīya-dūta etyākampayat tat-kilāla-kampanāt paraṁ yaḥ kaś_cid rogī prathamam pāniyam_avārohat । sa eva rar-kṣaṇād rogam_ukto'bhavat ।

५-५ तदाष्टात्रिंशद्वर्षाणि यावद्रोगग्रस्त एकजनस्तस्मिन्स्थाने स्थितवान् ।

5-5 tadāṣṭātriṁśad-varṣāṇi yāvad roga-grasta eka-janas_tasmin sthāne sthitavān ।

५-६ यीशुस्तं शयितं दृष्ट्वा बहुकालिकरोगीति ज्ञात्वा व्याहतवान् । त्वं किं स्वस्थो बुभूषसि

5-6 yīśus_tam śayitam dṛṣṭvā bahu-kālika-rogīti jñātvā vyāhṛtavān । tvam kiṁ svastho bubhūṣasi?

५-७ ततो रोगी कथितवान् । हे महेच्छ यदा कीलालं कम्पते तदा मां पुष्करिणीमवरोहयितुं मम कोऽपि नास्ति । तस्मान्मम गमनकाले कश्चिदन्योऽग्रे गत्वा अवरोहति ।

5-7 tato rogī kathitavān । he maheccha yadā kilālaṁ kampate tadā māṁ puṣkariṇīm ava-rohayituṁ mama ko'pi nāsti । tasmān mama gamana-kāle kaś_cid_ano'gre gatvā ava-rohati ।

५-८ तदा यीशुरकथयदुत्तिष्ठ तव शय्यामुत्तोल्य गृहीत्वा याहि ।

5-8 tadā yīśur_akathayad ut-tiṣṭha tava śayyām_uttolya gṛhītvā yāhi ।

५-९ स तत्क्षणात्स्वस्थो भूत्वा शय्यामुत्तोल्यादाय गतवान् । किंतु तद्दिनं विश्रामवारः ।

5-9 sa tat-kṣaṇāt sva-stho bhūtvā śayyām_uttolyā-dāya gatavān । kiṁ_tu tad-dinaṁ viśrāma-vāraḥ ।

५-१० तस्माद्यिहूदीयाः स्वस्थं नरं व्याहरन् । अद्य विश्रामवारे शयनीयमादाय न यातव्यम् ।

5-10 tasmād yihūdiyāḥ sva-stham naraṁ vy-āharan । adya viśrāma-vāre śayanīyam ā-dāya na yātavyam ।

५-११ ततः स प्रत्यवोचद्यो मां स्वस्थमकार्षीत् । शयनीयमुत्तोल्यादाय यातुं मां स एवादिशत् ।

5-11 tataḥ sa praty-avocad yo māṁ sva-stham akārṣīt । śayanīyam ut-tolyā-dāya yātuṁ māṁ sa evādiśat ।

५-१२ तदा तेऽपृच्छन्शयनीयमुत्तोल्यादाय यातुं य आज्ञापयत्स कः ।

5-12 tadā te'pṛcchan śayanīyam ut-tolyā-dāya yātuṁ ya ājñāpayat sa kaḥ ।

५-१३ किंतु स क इति स्वस्थीभूतो नाजानाद्यतस्तस्मिन्स्थाने जनतासत्त्वाद्यीशुः स्थानान्तरमगमत् ।

5-13 kim_tu sa ka iti svasthī-bhūto nājānād yatas_tasmin sthāne janatā-sattvād yīśuḥ sthānāntaram agamat ।

५-१४ ततः परं यीशुर्मन्दिरे तं नरं साक्षात्प्राप्याकथयत् । पश्येदानीमनामयो जातोसि यथाधिका दुर्दशा न घटते तद्धेतोः पापं कर्म पुनर्मा कार्षीः ।

5-14 tataḥ paraṃ yīsur_mandire taṃ naraṃ sāksāt prāpyākathayat । paśyedānim anāmayo jātosi yathādhikā durdaśā na ghaṭate tad-dhetoḥ pāpaṃ karma punar_mā kārsīḥ ।

५-१५ ततः स गत्वा यिहूदीयानवदद् । यीशुर्मांमरोगिणमकार्षीत् ।

5-15 tataḥ sa gatvā yihūdiyān avadad । yīsur_mām arogiṇam akārṣit ।

५-१६ ततो यीशुर्विश्रामवारे कर्मदृशं कृतवानिति हेतोर्यिहूदीयास्तं ताडयित्वा हन्तुमचेष्टन्त ।

5-16 tato yīsur_viśrāma-vāre karmedṛśaṃ kṛtavān iti hetor_yihūdiyās_tam tāḍayitvā hantum aceṣṭanta ।

५-१७ यीशुस्तानाख्यात् । मम पिता यत्कार्यं करोति तदनुरूपमहमपि करोमि ।

5-17 yīsus_tān_ākhyāt । mama pitā yat kāryaṃ karoti tad-anurūpam aham_api karomi ।

५-१८ ततो यिहूदीयास्तं हन्तुं पुनरयतन्त यतो विश्रामवारं नामन्यत । तदेव केवलं न अधिकंतु ईश्वरं स्वपितरं प्रोच्य स्वमपीश्वरतुल्यं कृतवान् ।

5-18 tato yihūdiyās_tam hantuṃ punar_ayatanta yato viśrāma-vāraṃ nāmanyata । tad_eva kevalaṃ na adhikaṃ tu īśvaraṃ svapitaraṃ procyā svam_apīśvara-tulyaṃ kṛtavān ।

५-१९ पश्चाद्गीशुरवदद्युष्मानहं यथार्थतरं वदामि । पुत्रः पितरं यद्यत्कर्म कुर्वन्तं पश्यति । तदतिरिक्तं स्वेच्छातः किमपि कर्म कर्तुं न शक्नोति । पिता यत्करोति पुत्रोऽपि तदेव करोति ।

5-19 paścād yīsur_avadad yuṣmān_ahaṃ yathārthataraṃ vadāmi । putraḥ pitaraṃ yad_yat karma kurvantam paśyati । tad-atiriktaṃ svecchātaḥ kim_api karma kartuṃ na śaknoti । pitā yat karoti putro'pi tad_eva karoti ।

५-२० पिता पुत्रे स्नेहं करोति तस्मात्स्वयं यद्यत्कर्म करोति तत्सर्वं पुत्रं दर्शयति । यथा च युष्माकं आश्चर्यज्ञानं जनिष्यते तदर्थमितोऽपि महाकर्म तं दर्शयिष्यति ।

5-20 pitā putre snehaṃ karoti tasmāt svayaṃ yad_yat karma karoti tat_sarvaṃ putraṃ darśayati । yathā ca yuṣmākaṃ āścarya-jñānaṃ janīṣyate tad-artham ito'pi mahā-karma taṃ darśayiṣyati ।

५-२१ वस्तुतस्तु पिता यथा प्रमीतानुत्थाप्य सजीवान्करोति तद्वत्पुत्रोऽपि यं यमिच्छति तं तं सजीवं करोति ।

5-21 vastutas_tu pitā yathā pra-mītān ut-thāpya sa-jīvān karoti tadvat putro'pi yaṃ yam icchati taṃ taṃ sa-jīvaṃ karoti ।

५-२२ सर्वे पितरं यथा सत्कुर्वन्ति तथा पुत्रमपि सत्कारयितुं पिता स्वयं कस्यापि विचारमकृत्वा सर्वविचाराणां भारं पुत्रे समर्पितवान् ।

5-22 sarve pitaraṃ yathā sat-kurvanti tathā putraṃ_api sat-kārayituṃ pitā svayaṃ kasyāpi vicāraṃ_a-kṛtvā sarva-vicārāṇaṃ bhāraṃ putre sam-arpitavān ।

५-२३ यः पुत्रं सत्करोति स तस्य प्रेरकमपि सत्करोति ।

5-23 yaḥ putraṃ sat-karoti sa tasya prerakam_api sat-karoti ।

५-२४ युष्मानहं यथार्थतरं वदामि यो जनो मम वाक्यं श्रुत्वा मत्प्रेरके विश्वसिति सोऽनन्तायुः प्राप्नोति कदापि दण्डभाजनं न भवति निधनादुत्थाय परमायुः प्राप्नोति ।

5-24 yuṣmān_ahaṃ yathārthataraṃ vadāmi yo jano mama vākyaṃ śrutvā mat-prelake viśvasiti so'nantāyuh prāpnoti kadāpi daṇḍa-bhājanaṃ na bhavati nidhanād_ut-thāya paramāyuh prāpnoti ।

५-२५ अहं युष्मानतियथार्थं वदामि यदा मृता ईश्वरपुत्रस्य निनादं श्रोष्यन्ति । ये च श्रोष्यन्ति ते सजीवा भविष्यन्ति । समय एतादृश आयाति वरमिदानीमप्युपतिष्ठन्ति ।

5-25 ahaṃ yuṣmān_ati-yathārthaṃ vadāmi yadā mṛtā īśvara-putrasya ni-nādaṃ śroṣyanti । ye ca śroṣyanti te sajīvā bhaviṣyanti । sam-aya etādṛśa ā-yāti varam idānim_apy_upa-tiṣṭhanti ।

५-२६ पिता यथा स्वयंजीवी तथा पुत्राय स्वयंजीवित्वाधिकारं दत्तवान् ।

5-26 pitā yathā svayaṃ-jīvi tathā putrāya svayaṃ-jīvitvādhi-kāraṃ dattavān |

५-२७ स मनुष्यपुत्रः एतस्मात्कारणात्पिता दण्डकरणाधिकारमपि तस्मिन्समर्पितवान् ।

5-27 sa manuṣya-putraḥ etasmāt kāraṇāt pitā daṇḍa-karaṇādhi-kāraṃ_ api tasmin sam-
arpitavān |

५-२८ एतदर्थे यूयमाश्चर्यं न मन्यध्वं यतो यस्मिन्समये तस्य निनादं श्रुत्वा श्मशानस्थाः सर्वे बहिर्गमिष्यन्ति समय
एतादृश उपस्थास्यति ।

5-28 etad-arthe yūyam āścaryaṃ na manyadhvaṃ yato yasmin sam-aye tasya ni-nādaṃ
śrutvā śmaśāna-sthāḥ sarve bahir_-gamiṣyanti sam-aya etādṛśa upa-sthāsyati |

५-२९ तस्माद्ये सत्कर्माणि कृतवन्तस्त उत्थाय आयुः प्राप्स्यन्ति । ये च कुकर्माणि कृतवन्तस्त उत्थाय दण्डं प्राप्स्यन्ति ।

5-29 tasmād ye sat-karmāṇi kṛtavantas_ ta ut-thāya āyuh prāpsyanti | ye ca ku-karmāṇi
kṛtavantas_ ta ut-thāya daṇḍaṃ prāpsyanti |

५-३० अहं स्वयं किमपि कर्तुं न शक्नोमि यथा शृणोमि तथा विचारयामि । मम विचारश्च न्याय्यः यतोऽहं स्वीयाभीष्टं
नेहित्वा मत्प्रेरयितुः पितुरिष्टमीहे ।

5-30 ahaṃ svayaṃ kim_ api kartuṃ na śaknōmi yathā śṛṇōmi tathā vi-cārayāmi | mama vi-
cāraś_ ca ny-āyyaḥ yato_ haṃ sviyābhīṣṭaṃ nehitvā mat-prerayituḥ pitur_ iṣṭam ihe |

५-३१ यदि स्वस्मिन्स्वयं साक्ष्यं ददामि तर्हि तत्साक्ष्यमग्राह्यं भवति ।

5-31 yadi svasmin svayaṃ sākṣyaṃ dadāmi tarhi tat-sākṣyam agrāhyaṃ bhavati |

५-३२ किंतु मदर्थेऽपरो जनः साक्ष्यं ददाति मदर्थे तस्य यत्साक्ष्यं तत्सत्यमेतदप्यहं जानामि ।

5-32 kiṃ_ tu mad-arthe_ paro janaḥ sākṣyaṃ dadāti mad-arthe tasya yat sākṣyaṃ tat satyam
etad_ apy_ ahaṃ jānāmi |

५-३३ युष्माभिर्योहनं प्रति लोकेषु प्रेरितेषु स सत्यकथायां साक्ष्यमददात् ।

5-33 yuṣmābhir_ yohanaṃ prati lokeṣu preriteṣu sa satya-kathāyāṃ sākṣyam_ adadāt |

५-३४ मानुषादहं साक्ष्यं नोपेक्षे तथापि यूयं यथा परित्रयध्वे तदर्थमिदं वाक्यं वदामि ।

5-34 mānuṣād_ ahaṃ sākṣyaṃ nopekṣe tathāpi yūyaṃ yathā pari-trayadhve tad-artham idam
vākyaṃ vadāmi |

५-३५ योहन्देदीप्यमानो दीप इव तेजस्वी स्थितवान् । यूयमल्पकालं तस्य दीप्त्यानन्दितुं सममन्यध्वम् ।

5-35 yohan dedīpyamāno dīpa iva tejasvī sthitavān | yūyam alpa-kālaṃ tasya dīptya-
nandituṃ sam-amanyadhvam |

५-३६ किंतु तत्प्रमाणादपि मम गुरुतरं प्रमाणं विद्यते । पिता मां प्रेष्य यद्यत्कर्म समापयितुं शक्तिमददात्मया कृतं
तत्तत्कर्म मदर्थे प्रमाणं ददाति ।

5-36 kiṃ_ tu tat-pramāṇād_ api mama gurutaraṃ pra-māṇaṃ vidyate | pitā māṃ preṣya
yad_ yat karma sam-āpayituṃ śaktim_ adadāt mayā kṛtaṃ tat-tat karma mad-arthe pra-
māṇaṃ dadāti |

५-३७ तस्य वाक्यं युष्माभिः कदापि न श्रुतं तस्य रूपं च न दृष्टं ।

5-37 tasya vākyaṃ yuṣmābhiḥ kadāpi na śrutaṃ tasya rūpaṃ ca na dṛṣṭaṃ |

५-३८ तस्य वाक्यं च युष्माकमन्तः कदापि स्थानं नाप्नोति । यतः स यं प्रेषितवान् । यूयं तस्मिन्न विश्वसिति ।

5-38 tasya vākyaṃ ca yuṣmākam antaḥ kadāpi sthānaṃ nāpnoti | yataḥ sa yaṃ preṣitavān |
yūyaṃ tasmin na vi-śvasiti |

५-३९ धर्मपुस्तकानि यूयमालोचयध्वं । तैर्वाक्यैरनन्तायुः प्राप्स्याम इति यूयं बुध्यध्वे तद्धर्मपुस्तकानि मदर्थे प्रमाणं
ददति ।

5-39 dharma-pustakāni yūyam ā-locayadhvaṃ | tair_ vākyaair_ anantāyuh prāpsyāma iti yūyaṃ
budhyadhve tad-dharma-pustakāni mad-arthe pra-māṇaṃ dadati |

५-४० तथापि यूयं परमायुः प्राप्तये मम सन्निधिं जिगमिष्यथ ।

5-40 tathāpi yūyaṃ paramāyuh prāptaye mama san-ni-dhim na jigamiṣyatha |

५-४१ अहं मानुषेभ्यः सत्कारं न गृह्णामि ।

5-41 ahaṃ mānuṣebhyaḥ sat-kāraṃ na gṛhṇāmi |

५-४२ अहं युष्मान्जानामि । युष्माकमन्तर ईश्वरप्रेम नास्ति ।

5-42 ahaṃ yuṣmān jānāmi । yuṣmākam_antara īśvara-prema nāsti ।

५-४३ अहं निजपितुर्नाम्नागतोऽस्मि तथापि मां न गृहीथ किंतु कश्चिद्यदि स्वनाम्ना समागमिष्यति तर्हि तं ग्रहीष्यथ ।

5-43 ahaṃ nija-pitur_nāmnāgato'smi tathāpi māṃ na gṛhñītha kiṃ_tu kaścīd yadi sva-nāmnā sam-ā-gamiṣyati tarhi taṃ grahīṣyatha ।

५-४४ यूयमीश्वरात्सत्कारं न चेष्टित्वा केवलं परस्परं सत्कारम्वेदादध्वे तर्हि कथं विश्वसितुं शक्नुथ

5-44 yūyam īśvarāt sat-kāraṃ na ceṣṭitvā kevalaṃ paras-param sat-kāram ced ā-dadhve tarhi kathaṃ vi-śvasitum śaknutha?

५-४५ पितुः समीपेऽहं युष्मानपवदिष्यामीति मा चिन्तयत । यस्मिन्युष्माकं विश्वासः स एव मूसा युष्मानपवदति ।

5-45 pituḥ samīpe'haṃ yuṣmān apa-vadiṣyāmiti mā cintayata । yasmin yuṣmākaṃ vi-śvāsaḥ sa eva mūsā yuṣmān apa-vadati ।

५-४६ यदि यूयं तस्मिन्व्यश्वसिष्यत तर्हि मय्यपि व्यश्वसिष्यत यत्स मयि लिखितवान् ।

5-46 yadi yūyaṃ tasmin vy-aśvasiṣyata tarhi mayy_api vy-aśvasiṣyata yat sa mayi likhitavān ।

५-४७ ततो यदि तेन लिखितानि न प्रतीथ तर्हि मम वाक्यानि कथं प्रत्येष्यथ

5-47 tato yadi tena likhitāni na pratītha tarhi mama vākyaṇi kathaṃ pratyēṣyatha?

६-१ ततः परं यीशुर्गालीलप्रदेशीयस्य तिविरियानाम्नः सिन्धोः पारं गतवान् ।

6-1 tataḥ paraṃ yīśur_gālīl-pradeśīyasya tiviriyā-nāmnāḥ sindhoḥ pāraṃ gatavān ।

६-२ ततो व्याधिमल्लोकस्वास्थ्यकरणरूपाणि तस्याश्चर्याणि कर्माणि दृष्ट्वा बहवो जनास्तत्पश्चादगच्छन् ।

6-2 tato vyādhimal_loka-svāsthya-karaṇa-rūpāṇi tasyāścaryāṇi karmāṇi dṛṣṭvā bahavo janās_tat-paścād agacchan ।

६-३ ततो यीशुः पर्वतमारुह्य तत्र शिष्यैः साकमुपाविशत् ।

6-3 tato yīśuḥ parvatam_ā-ruhya tatra śiṣyaiḥ sākam upāviśat ।

६-४ तस्मिन्समये निस्तारोत्सवनाम्नि यिहूदीयानाम उत्सव उपस्थिते

6-4 tasmin sam-aye nistārotsava-nāmni yihūdīyā-nāma ut-sava upasthite

६-५ यीशुर्नेत्रे उत्तोल्य बहुलोकान्स्वसमीपागतान्विलोक्य फिलिपं पृष्टवानेतेषां भोजनाय भोज्यद्रव्याणि वयं कुत्र क्रेतुं शक्नुमः

6-5 yīśur_netre ut-tolya bahu-lokān sva-samīpāgatān vi-lokya philipaṃ pṛṣṭavān eteṣāṃ bhojanāya bhojya-dravyāṇi vayaṃ kutra kretum śaknumaḥ?

६-६ वाक्यमिदं तस्य परीक्षार्थमवादीत्किंतु यत्करिष्यति तत्स्वयमजानात् ।

6-6 vākyaṃ_idaṃ tasya parīkṣārtham avādīt kiṃ_tu yat kariṣyati tat svayam ajānāt ।

६-७ फिलिपः प्रत्यवोचतेतेषामेकैको यद्यल्पमल्पं प्राप्नोति तर्हि मुद्रापादद्विशतेन क्रीतपूआ अपि न्यूना भविष्यति ।

6-7 philipaḥ praty-avocat eteṣāṃ ekaiko yady_alpam alpam prāpnoti tarhi mudrā-pāda-dvi-śatena kṛita-pūoā api nyūnā bhaviṣyanti ।

६-८ शिमोनितरस्य भ्राता आन्द्रियाख्यः शिष्याणाको व्याहृतवान् ।

6-8 śimon-pitarasya bhrātā āndriyākhyāḥ śiṣyāṇā_eko vy-ā-hṛtavān ।

६-९ अत्र कस्यचिद्बालकस्य समीपे पञ्च यावपूपाः क्षुद्रमत्स्यद्वयं च सन्ति किंतु लोकानां एतावतां मध्येतैः किं भविष्यति

6-9 atra kasya_cid bālakasya sam-īpe pañca yāva-pūpāḥ kṣudra-matsya-dvayaṃ ca santi kiṃ_tu lokānāṃ etāvatāṃ madhyetaiḥ kiṃ bhaviṣyati?

६-१० पश्चाद्गीशुरवदत् । लोकानुपवेशयत । तत्र बहुयवसत्त्वात्पञ्चसहस्रेभ्यो न्यूना अधिका वा पुरुषा भूम्यामुपाविशन् ।

6-10 paścād yīśur_avadat । lokān_upa-veśayata । tatra bahu-yava-sasattvāt pañca-sahasrebhyo ny-ūnā adhikā vā puruṣā bhūmyām upāviśan ।

६-११ ततो यीशुस्तान्पूपानादाय ईश्वरस्य गुणाम्कीर्तयित्वा शिष्येषु समार्पयत् । ततस्ते तेभ्य उपविष्टलोकेभ्यः

पूपान्यथेष्टमत्स्यं च प्रादुः ।

6-11 tato yīśus_tān pūpān_ā-dāya īśvarasya guṇām kīrtayitvā śiṣyeṣu sam-ārpayat । tatas_te tebhya upaviṣṭa-lokebhyāḥ pūpān_yatheṣṭa-matsyaṃ ca prāduḥ ।

६-१२ तेषु तृप्तेषु स तानवोचदेतेषां किञ्चिदपि यथा नापचीयते तथा सर्वाण्यवशिष्टानि संगृहीत ।

6-12 teṣu tṛpṭeṣu sa tān_avocad eteṣāṃ kiṃ_cid_api yathā nāpacīyate tathā sarvāṇy_ava-
śiṣṭāni sṃ-gṛhṇīta ।

६-१३ ततः सर्वेषां भोजनात्परं ते तेषां पञ्चानां यावपूपानामवशिष्टान्यखिलानि संगृह्य द्वादशदल्लकानपूरयन् ।

6-13 tataḥ sarveṣāṃ bhojanāt paraṃ te teṣāṃ pañcānāṃ yāva-pūpānām ava-śiṣṭāny_a-
khillāni sṃ-gṛhya dvā-daśa-dallakān apūrayan ।

६-१४ अपरं यीशोरेतादृशीमाश्चर्यक्रियां दृष्ट्वा लोका मिथो वक्तुमारेभिरे । जगति यस्यागमनं भविष्यति स एवायमवश्यं
भविष्यद्वक्ता ।

6-14 a-param yīśor_etādr̥śīm āścarya-kriyāṃ dṛṣṭvā lokā mitho vaktum_ā-rebhire । jagati
yasyāgamanam bhaviṣyati sa evāyam a-vaśyam bhaviṣyad-vaktā ।

६-१५ अत एव लोका आगत्य तमाक्रम्य राजानं करिष्यन्ति यीशुस्तेषामीदृशं मानसं विज्ञाय पुनश्च पर्वतमेकाकी
गतवान् ।

6-15 ata eva lokā ā-gatya tam_ā-kramya rājānaṃ kariṣyanti yīśus_teṣām idr̥śam mānasam vi-
jñāya punaś_ca parvatam ekāki gataṃ ।

६-१६ सायंकाल उपस्थिते शिष्या जलधितटं व्रजित्वा नावमारुह्य कफर्नाहूम्रगरदिशि सिन्धौ वाहयित्वागमन् ।

6-16 sāyaṃ-kāla upa-sthite śiṣyā jaladhi-taṭam vrajitivā nāvam_ā-ruhya kapharnāhūm-
nagara-diśi sindhau vāhayitvāgaman ।

६-१७ तस्मिन्समये तिमिर उपातिष्ठत्किंतु यीशुस्तेषां समीपं नागच्छत् ।

6-17 tasmin sam-aye timira upātiṣṭhat kiṃ_tu yīśus_teṣām samīpam nāgacchat ।

६-१८ तदा प्रबलपवनवहनात्सागरे महातरङ्गो भवितुमारेभे ।

6-18 tadā prabala-pavana-vahanāt sāgare mahā-taraṅgo bhavitum ā-rebhe ।

६-१९ ततस्ते वाहयित्वा द्वित्रान्क्रोशान्नाताः पश्चाद्दीशुं जलधेरुपरि पद्भ्यां व्रजन्तं नौकान्तिकमागच्छन्तं विलोक्य
त्रासयुक्ता अभवन् ।

6-19 tatas_te vāhayitvā dvi-trān krośān gatāḥ paścād yīśuṃ jaladher_upari padbhyāṃ
vrajantaṃ naukāntikam ā-gacchantaṃ vi-lokya trāsa-yuktā abhavan ।

६-२० किंतु स तानुक्तवानयमहं मा भैष्ट ।

6-20 kiṃ_tu sa tān_uktavān ayam_ahaṃ mā bhaiṣṭa ।

६-२१ तदा ते तं स्वैरं नावि गृहीतवन्तः । तदा तत्क्षणादुद्दिष्टस्थाने नौरुपास्थात् ।

6-21 tadā te taṃ svairam nāvi gṛhītavantāḥ । tadā tat-kṣaṇād uddiṣṭa-sthāne naur_upāsthāt ।

६-२२ यया नावा शिष्या अगच्छन्तदन्या कापि नौका तस्मिन्स्थाने नासीत्ततो यीशुः शिष्यैः साकं नागमत्केवलाः
शिष्या अगमनेतत्पारस्था लोका ज्ञातवन्तः ।

6-22 yayā nāvā śiṣyā agacchan tad-anyā kāpi naukā tasmin sthāne nāsīt tato yīśuḥ śiṣyaiḥ
sākam nāgamat kevalāḥ śiṣyā agaman etat pāra-sthā lokā jñātavantāḥ ।

६-२३ किंतु ततः परं प्रभुर्यत्र ईश्वरस्य गुणाननुकीर्त्य लोकान्पूपानभोजयत्तत्स्थानस्य समीपस्थतिविरियाया
अपरास्तरणय आगमन् ।

6-23 kiṃ_tu tataḥ paraṃ pra-bhur_yatra īśvarasya guṇān anu-kīrtya lokān pūpān abhojayat
tat-sthānasya samīpa-stha-tiviriyāyā aparās_taraṇaya āgaman ।

६-२४ यीशुस्तत्र नास्ति शिष्या अपि तत्र न सन्ति । लोका इति विज्ञाय यीशुं गवेषयितुं तरणिभिः कफर्नाहूम्रं गताः ।

6-24 yīśus_tatra nāsti śiṣyā api tatra na santi । lokā iti vi-jñāya yīśuṃ gaveṣayitum taraṇibhiḥ
kapharnāhūm-puraṃ gatāḥ ।

६-२५ ततस्ते सरित्पतेः पारे तं साक्षात्प्राप्य प्रावोचन् । हे गुरो भवानत्र स्थाने कदागमत्

6-25 tatas_te sarit-pateḥ pāre taṃ sāksāt prāpya prāvocan । he guro bhavān atra sthāne
kadāgamat?

६-२६ तदा यीशुस्तान्प्रत्यवादीद् । युस्मानहं यथार्थतरं वदामि आश्चर्यकर्मदर्शनाद्धेतोर्न किंतु पूषभोजनात्तेन तृप्तत्वाच्च मां
गवेषयथ ।

6-26 tadā yīśus_tān praty-avādīd | yusmān_aham yathārthataram vadāmi āścarya-karma-darśanād_dhetor_na kiṃ_tu pūpa-bhojanāt tena tṛptatvāc_ca māṃ gaveṣayatha |

६-२७ क्षयणीयभक्ष्यार्थं मा श्रामिष्ट किंत्वन्न्तायुर्भक्ष्यार्थं श्राम्यत । तस्मात्तादृशं भक्ष्यं मनुजपुत्रो युष्मभ्यं दास्यति । तस्मिन्तात ईश्वरः प्रमाणं प्रादात् ।

6-27 kṣayaṇīya-bhakṣyārtham mā śrāmiṣṭa kiṃ_tv_anantāyur-bhakṣyārtham śrāmyata | tasmāt tādr̥śam bhakṣyam manuja-putro yuṣmabhyam dāsyati | tasmin tāta īśvaraḥ pramāṇam prādāt |

६-२८ तदा तेऽपृच्छनीश्वराभिमतं कर्म कर्तुमस्माभिः किं कर्तव्य

6-28 tadā te'pṛcchan īśvarābhimataṃ karma kartum asmābhiḥ kiṃ kartavya?

६-२९ ततो यीशुरवददीश्वरो यं प्रैरयत्तस्मिन्विश्वसनमीश्वराभिमतं कर्म ।

6-29 tato yīśur_avadad īśvaro yaṃ prairayat tasmin vi-śvasanam īśvarābhi-mataṃ karma |

६-३० तदा ते व्याहरन् । भवता किं लक्षणं दर्शितं यद्दृष्ट्वा भवति विश्वसिष्यामः त्वया किं कर्म कृतम्

6-30 tadā te vy-āharan | bhavatā kiṃ lakṣaṇam darśitaṃ yad-dṛṣṭvā bhavati viśvasiṣyāmaḥ? tvayā kiṃ karma kṛtam?

६-३१ अस्माकं पूर्वपुरुषा महाप्रान्तरे मात्रां भोक्तुं प्रापुः यथा लिपिरास्ते । ऽस्वर्गीयाणि तु भक्ष्याणि प्रददौ परमेश्वरः । ऽ

6-31 asmākaṃ pūrva-puruṣā mahā-prāntare mānāṃ bhoktuṃ prāpuḥ yathā lipirās_te | 'svargīyāni tu bhakṣyāṇi pra-dadau paramēśvaraḥ |

६-३२ तदा यीशुरवददहं युष्मानतियथार्थं वदामि मूसा युष्मभ्यं स्वर्गीयं भक्ष्यं नादात् । किंतु मम पिता युष्मभ्यं स्वर्गीयं परमं भक्ष्यं ददाति ।

6-32 tadā yīśur_avadad aham yuṣmān_ati-yathārtham vadāmi mūsā yuṣmabhyam svargīyam bhakṣyam nādāt | kiṃ_tu mama pitā yuṣmabhyam svargīyam paramam bhakṣyam dadāti |

६-३३ यः स्वर्गादवरुह्य जगते जीवनं ददाति स ईश्वरदत्तभक्ष्यरूपः ।

6-33 yaḥ svargād_avaruhya jagate jīvanam dadāti sa īśvara-datta-bhakṣya-rūpaḥ |

६-३४ तदा ते प्रावोचन् । हे प्रभो भक्ष्यमिदं नित्यमस्मभ्यं ददातु ।

6-34 tadā te prāvocan | he pra-bho bhakṣyam_idam nityam_asmabhyam dadātu |

६-३५ यीशुरवददहमेव जीवनरूपं भक्ष्यं यो जनो मम सन्निधिमागच्छति स जातु क्षुधार्तो न भविष्यति ।

6-35 yīśur_avadad aham_eva jīvana-rūpaṃ bhakṣyam yo jano mama san-ni-dhim ā-gacchati sa jātu kṣudhārto na bhaviṣyati |

६-३६ मां दृष्ट्वापि यूयं न विश्वसिथ युष्मानहमित्यवोचम् ।

6-36 māṃ dṛṣṭvāpi yūyam na vi-śvasitha yuṣmān_aham ity_avocam |

६-३७ पिता मह्यं यावतो लोकानददात्ते सर्व एव ममान्तिकमागमिष्यन्ति यः कश्चिच्च मम सन्निधिमायास्यति तं केनापि प्रकारेण न दूरीकरिष्यामि ।

6-37 pitā mahyam yāvato lokān_adadāt te sarva eva mamāntikam ā-gamiṣyanti yaḥ kaś-cic_ca mama san-ni-dhim ā-yāsyati taṃ kenāpi pra-kāreṇa na dūrī-kariṣyāmi |

६-३८ निजाभिमतं साधयितुं न हि किंतु प्रेरयितुरभिमतं साधयितुं स्वर्गादागतोऽस्मि ।

6-38 nijābhimataṃ sādhayituṃ na hi kiṃ_tu prerayitur_abhimataṃ sādhayituṃ svargād_ā-gato'smi |

६-३९ स यान्यान्लोकान्मह्यमददात्तेषामेकमपि न हारयित्वा शेषदिने सर्वानहमुत्थापयामि । इदं मत्प्रेरयितुः पितुरभिमतम् ।

6-39 sa yān yān lokān mahyam_adadāt teṣām_ekam_api na hārayitvā śeṣa-dine sarvān_aham ut-thāpayāmi | idam mat-prerayituh_pitur_abhi-matam |

६-४० यः कश्चिन्मानवसुतं विलोक्य विश्वसिति स शेषदिने मयोत्थापितः सन्नन्तायुः प्राप्स्यति इति मत्प्रेरकस्याभिमतम् ।

6-40 yaḥ kaś_cin mānava-sutaṃ vi-lokya vi-śvasiti sa śeṣa-dine mayotthāpitaḥ san anantāyuh_prāpsyati iti mat-prerakasyābhi-matam |

६-४१ तदा स्वर्गाद्यद्भक्षमवारोहत्तद्भक्ष्यमहमेव यिहूदीयलोकास्तस्यैतद्वाक्ये विवदमाना वक्तुमारेभिरे ।

6-41 tadā svargād yad bhakṣam avārohat tad bhakṣyam aham_eva yihūdiya-lokās_tasyaitad-vākye vi-vadamānā vaktum_ā-rebhire ।

६-४२ यूषफः पुत्रो यीशुर्यस्य मातापितरौ वयं जानीम एष किं स एव न तर्हि स्वर्गादवारोहमिति वाक्यं कथं वक्ति

6-42 yūṣaphaḥ putro yīśur_yasya mātāpitarau vayaṃ jānīma eṣa kiṃ sa eva na? tarhi svargād avāroham iti vākyaṃ katham vakti?

६-४३ तदा यीशुस्तान्प्रत्यवदत्परस्परं मा विवदध्वं

6-43 tadā yīśus_tān praty-avadat paras-param mā vi-vadadhvaṃ

६-४४ । मत्प्रेरकेण पित्रा नाकृष्टः कोऽपि जनो ममान्तिकमायातुं न शक्नोति । किंत्वागतं जनं चरमेऽह्नि प्रोत्थापयिष्यामि ।

6-44 । mat-prerakeṇa pitrā nākṛṣṭaḥ ko'pi jano mamāntikam āyātuṃ na śaknoti । kiṃ_tv_ā-gataṃ janaṃ carame'hni protthāpayiṣyāmi ।

६-४५ ऽते सर्व ईश्वरेण शिक्षिता भविष्यन्तिऽ भविष्यद्वादिनां ग्रन्थेषु लिपिरित्यमास्ते । अतो यः कश्चित्पितुः सकाशात्श्रुत्वा शिक्षते स एव मम समीपमागमिष्यति ।

6-45 'te sarva īśvareṇa śikṣitā bhaviṣyanti' bhaviṣyad-vādināṃ grantheṣu lipir_ittham_āste । ato yaḥ kaś_cit pituḥ sa-kāśāt śrutvā śikṣate sa eva mama sam-īpam ā-gamiṣyati ।

६-४६ य ईश्वरादजायत तं विना कोऽपि मनुष्यो जनकं नादर्शत केवलः स एव तातमद्राक्षीत् ।

6-46 ya īśvarād ajāyata taṃ vinā ko'pi manuṣyo janakaṃ nādarśata kevalaḥ sa eva tātam adrākṣit ।

६-४७ अहं युष्मान्यथार्थतरं वदामि यो जनो मयि विश्वासं करोति सोऽनन्तायुः प्राप्नोति ।

6-47 ahaṃ yuṣmān yathārthataraṃ vadāmi yo jano mayi vi-śvāsaṃ karoti so'nantāyuh prāpnoti ।

६-४८ अहमेव तज्जीवनभक्ष्यं ।

6-48 aham_eva taj-jivana-bhakṣyaṃ ।

६-४९ युष्माकं पूर्वपुरुषा महाप्रान्तरे मात्राभक्ष्यं भुक्त्वापि मृताः ।

6-49 yuṣmākaṃ pūrva-puruṣā mahā-prāntare mānā-bhakṣyaṃ bhuktvāpi mṛtāḥ ।

६-५० किंतु यद्भक्ष्यं स्वर्गादागच्छत्तद्यदि कश्चिद्भुङ्क्ते तर्हि स न म्रियते ।

6-50 kiṃ_tu yad_bhakṣyaṃ svargād_āgacchat tad yadi kaś_cid bhukkte tarhi sa na mriyate ।

६-५१ यज्जीवनभक्ष्यं स्वर्गादागच्छत्सोऽहमेव । इदं भक्ष्यं यो जनो भुङ्क्ते स नित्यजीवी भविष्यति । पुनश्च जगतो जीवनार्थमहं यत्स्वकीयपिशितं दास्यामि । तदेव मया वितरितं भक्ष्यम् ।

6-51 yaj-jivana-bhakṣyaṃ svargād_āgacchat so'ham_eva । idaṃ bhakṣyaṃ yo jano bhukkte sa nitya-jīvī bhaviṣyati । punaś_ca jagato jīvanārtham_ahaṃ yat svakīya-piṣitaṃ dāsyāmi । tad_eva mayā vi-taritaṃ bhakṣyaṃ ।

६-५२ तस्माद्दिहूदीयाः परस्परं विवदमाना वक्तुमारेभिरे एष भोजनार्थं स्वीयं पललं कथमस्मभ्यं दास्यति

6-52 tasmād yihūdiyāḥ paras-param vivadamānā vaktum_ā-rebhire eṣa bhojanārtham svīyaṃ palalaṃ katham asmabhyaṃ dāsyati?

६-५३ तदा यीशुस्तानवोचद्युष्मानहं यथार्थतरं वदामि । मनुष्यपुत्रस्यामिषे युष्माभिर्न भुक्ते तस्य रुधिरे च न पीते जीवनेन सार्द्धं युष्माकं सम्बन्धो नास्ति ।

6-53 tadā yīśus_tān avocad yuṣmān_ahaṃ yathārthataraṃ vadāmi । manuṣyaputrasyāmiṣe yuṣmābhir_na bhukte tasya rudhire ca na pīte jīvanena sārddhaṃ yuṣmākaṃ sambandho nāsti ।

६-५४ यो ममामिषं स्वादति मम रुधिरं च पिबति सोऽनन्तायुः प्राप्नोति ततः शेषेऽह्नि तमहमुत्थापयिष्यामि ।

6-54 yo mamāmiṣaṃ svādati mama rudhiraṃ ca pibati so'nantāyuh prāpnoti tataḥ śeṣe'hni tam_ahaṃ ut-thāpayiṣyāmi ।

६-५५ यतो मदीयमामिषम्परमं भक्ष्यं तथा मदीयं शोणितं परमं पेयम् ।

6-55 yato madiyam_amiṣam paramaṃ bhakṣyaṃ tathā madiyaṃ śoṇitaṃ paramaṃ peyam ।

६-५६ यो जनो मदीयं पललं खादति मदीयं रुधिरं च पिबति स मयि वसति तस्मिन्नहं च वसामि ।

6-56 yo jano madiyaṃ palalaṃ khādati madiyaṃ rudhiraṃ ca pibati sa mayi vasati
tasminnaham ca vasāmi |

६-५७ मत्प्रेरयित्रा जीवता तातेन यथाहं जीवामि तद्वद्यः कश्चिन्मामत्ति सोऽपि मया जीविष्यति ।

6-57 mat-prerayitrā jivatā tātena yathāhaṃ jīvāmi tadvad yaḥ kaś_cin mām_atti so'pi mayā
jīviṣyati |

६-५८ यद्भक्ष्यस्वर्गादागच्छत्तदिदं यन्मात्रां खादित्वा युष्माकं पितरोऽग्निंयन्त तादृशमिदं भक्ष्यं न भवति । इदं भक्ष्यं यो
भक्षति स नित्यं जीविष्यति ।

6-58 yad_bhakṣyam svargād_āgacchat tad_idaṃ yan_mānnāṃ khāditvā yuṣmākaṃ
pitaro'mriyanta tādr̥śam idaṃ bhakṣyaṃ na bhavati | idaṃ bhakṣyaṃ yo bhakṣati sa nityaṃ
jīviṣyati |

६-५९ यदा कफर्नाहूम्युर्या भजनगेहे उपादिशत्तदा कथा एता अकथयत् ।

6-59 yadā kapharnāhūm-puryāṃ bhajana-gehe upādiśat tadā kathā etā akathayat |

६-६० तदेतं श्रुत्वा तस्य शिष्याणामनेके परस्परमकथयन् । इदं गाढं वाक्यम् । वाक्यमीदृशं कः श्रोतुं शक्नुयात्

6-60 tadettaṃ śrutvā tasya śiṣyāṇām aneke paras-param akathayan | idaṃ gāḍhaṃ vākyaṃ |
vākyaṃ_idr̥śaṃ kaḥ śrotuṃ śaknuyāt?

६-६१ किंतु यीशुः शिष्याणामित्थं विवादं स्वचित्ते विज्ञाय कथितवान् । इदं वाक्यं किं युष्माकं विघ्नं जनयति

6-61 kiṃ_tu yīśuḥ śiṣyāṇām itthaṃ vi-vādaṃ sva-citte vi-jñāya kathitavān | idaṃ vākyaṃ kiṃ
yuṣmākaṃ vi-ghnaṃ janayati?

६-६२ यदि मनुजसुतं पूर्ववासस्थानमूर्ध्वं गच्छन्तं पश्यथ तर्हि किं भविष्यति

6-62 yadi manuja-sutaṃ pūrva-vāsa-sthānam ūrdhvaṃ gacchantam paśyatha tarhi kiṃ
bhaviṣyati?

६-६३ आत्मैव जीवनदायकः वपुर्निष्फलं । युष्मभ्यमहं यानि वचांसि कथयामि तान्यात्मा जीवनंच ।

6-63 ātmaiva jivana-dāyakaḥ vapur_niṣphalaṃ | yuṣmabhyam ahaṃ yāni vacāmsi kathayāmi
tāny_ātmā jivanaṃ_ca |

६-६४ किंतु युष्माकं मध्ये केचन अविश्वासिनः सन्ति । के के न विश्वसन्ति को वा तं परकरेषु समर्पयिष्यति
तान्यीशुराप्रथमाद्वेत्ति ।

6-64 kiṃ_tu yuṣmākaṃ madhye ke_ca_na av-viśvāsinaḥ santi | ke ke na vi-śvasanti ko vā
taṃ para-kareṣu sam-arpayīṣyati tān yīśur_āprathamād vetti |

६-६५ अपरमपि कथितवानस्मात्कारणादकथयं पितुः सकाशात्शक्तिमप्राप्य कोऽपि ममान्तिकमागन्तुं न शक्नोति ।

6-65 a-param_api kathitavān asmāt kāraṇād akathayaṃ pituḥ sa-kāśāt śaktim_aprāpya ko'pi
mamāntikam ā-gantuṃ na śaknoti |

६-६६ तत्काले ऽनेके शिष्या व्याघुट्य तेन सार्धं पुनर्नागच्छन् ।

6-66 tat-kāle 'neke śiṣyā vy-ā-ghuṭya tena sārḍhaṃ punar_nāgacchan |

६-६७ तदा यीशुर्द्वादशशिष्यानुक्तवान्युयमपि किं यास्यथ

6-67 tadā yīśur_dvā-daśa-śiṣyān uktavān yūyam_api kiṃ yāsyatha?

६-६८ ततः शिमोन्पितरः प्रत्यवोचथे प्रभो कस्याभ्यर्णं गमिष्यामः

6-68 tataḥ śimon-pitaraḥ praty-avocat he prabho kasyābhyarṇaṃ gamiṣyāmaḥ?

६-६९ अनन्तजीवनदायिन्यो याः कथास्तास्तवैव । भवानमरेश्वरस्याभिषिक्तपुत्र इति विश्वस्य निश्चितं जानीमः ।

6-69 ananta-jivana-dāyinyo yāḥ kathās_tās_tavaiva | bhavān amareśvarasyābhi-ṣikta-putra
iti vi-śvasya niścitaṃ jānīmaḥ |

६-७० तदा यीशुरवदत् । किमहं युष्माकं द्वादशजनान्मनोनीतान् कृतवान् किंतु युष्माकं मध्येऽपि कश्चिदेको विघ्नकारी
विद्यते ।

6-70 tadā yīśur_avadat | kiṃ_ahaṃ yuṣmākaṃ dvā-daśa-janān mano-nitān na kṛtavān?
kiṃ_tu yuṣmākaṃ madhye'pi kaś_cid_eko vighna-kārī vidyate |

६-७१ इमां कथां स शिमोनः पुत्रमीष्करीयोतीयं यिहूदामुद्दिश्य कथितवान् । यतो द्वादशानां मध्ये गणितः स तं परकरेषु
समर्पयिष्यति ।

6-71 imām kathām sa śimonaḥ putram iškariyotiyaṃ yihūdām ud-diśya kathitavān | yato dvā-daśānām madhye gaṇitaḥ sa taṃ para-kareṣu sam-arpayīṣyati |

७-१ ततः परं यिहूदीयलोकास्तं हन्तुं समैहन्त तस्माद्दीशुर्यिहूदाप्रदेशे पर्यटितुं नेच्छन्गालील्प्रदेशे पर्यटितुं प्रारभत ।

7-1 tataḥ paraṃ yihūdiya-lokāś taṃ hantum sam-aihanta tasmād yīsur_yihūdā-pradeśe pary-aṭitum necchan gālil-pradeśe pary-aṭitum prārabhata |

७-२ किंतु तस्मिन्समये यिहूदीयानां दूष्यवासनामोत्सव उपस्थिते

7-2 kiṃ_tu tasmin sam-aye yihūdiyānām dūṣya-vāsanāmotsava upasthite

७-३ तस्य भ्रातरस्तमवदन्यानि कर्माणि त्वया क्रियन्ते तानि यथा तव शिष्याः पश्यन्ति तदर्थं त्वमितः

स्थानाद्यिहूदीयदेशं व्रज ।

7-3 tasya bhrātaras_tam avadan yāni karmāṇi tvayā kriyante tāni yathā tava śiṣyāḥ paśyanti tad-arthaṃ tvam_itaḥ sthānād yihūdiya-deśaṃ vraja |

७-४ यः कश्चित्स्वयं प्रचिकाशिषति स कदापि गुप्तं कर्म न करोति । यदीदृशं कर्म करोषि तर्हि जगतो निजं परिचायय ।

7-4 yaḥ kaś_cit svayaṃ pracikāśiṣati sa kadāpi guptaṃ karma na karoti | yadīdṛśaṃ karma karoṣi tarhi jagato ni-jaṃ paricāyaya |

७-५ यतस्तस्य भ्रातरोऽपि तं न विश्वसन्ति ।

7-5 yatas_tasya bhrātaro'pi taṃ na vi-śvasanti |

७-६ तदा यीशुस्तानवोचत्तम समय इदानीं नोपतिष्ठति किंतु युष्माकं समयः सततमुपतिष्ठति ।

7-6 tadā yīsus_tān avocat mama sam-aya idāniṃ nopatiṣṭhati kiṃ_tu yuṣmākaṃ sam-ayaḥ sa-tatam upa-tiṣṭhati |

७-७ जगतो लोका युष्मानृतीयितुं न शक्नुवन्ति किंतु मामेव ऋतीयन्ते यतस्तेषां कर्माणि दुष्टानि तत्र साक्ष्यमिदमहं ददामि ।

7-7 jagato lokā yuṣmān ṛtiyitum na śaknuvanti kiṃ_tu mām_eva ṛtiyante yatas_teṣāṃ karmāṇi duṣṭāni tatra sāksyam_idam ahaṃ dadāmi |

७-८ अत एव यूयमुत्सवे ऽस्मिन्नात नाहमिदानीमस्मिन्नुत्सवे यामि यतो मम समय इदानीं न सम्पूर्णः ।

7-8 ata eva yūyam ut-save 'smin yāta, nāham idāniṃ asminnutsave yāmi yato mama sam-aya idāniṃ na sam-pūrṇaḥ |

७-९ इति वाक्यमुक्त्वा स गालीलि स्थितवान् ।

7-9 iti vākyaṃ uktvā sa gālīli sthitavān |

७-१० किंतु तस्य भ्रातृषु तत्र प्रस्थितेषु सत्सु सो ऽप्रकट उत्सवमगच्छत् ।

7-10 kiṃ_tu tasya bhrātr̥ṣu tatra pra-sthiteṣu satsu so 'prakṛta ut-savam agacchat |

७-११ अनन्तरमुत्सवमुपस्थिता यिहूदीयास्तं मृगयित्वापृच्छन्स कुत्र

7-11 anantaram ut-savam upa-sthitā yihūdiyās_tam mṛgayitvāpṛcchan sa kutra?

७-१२ ततो लोकानां मध्ये तस्मिन्नानाविधा विवादा भवितुमारब्धवन्तः । केचिदवोचन्स उत्तमः पुरुषः केचिदचिन्न तथा वरं लोकानां भ्रमं जनयति ।

7-12 tato lokānām madhye tasmin nānā-vidhā vi-vādā bhavitum ārabdhavantaḥ | ke_cid avocan sa uttamaḥ puruṣaḥ ke_cid acican na tathā varam lokānām bhramaṃ janayati |

७-१३ किंतु यिहूदीयानां भयात्कोऽपि तस्य पक्षे स्पष्टं नाकथयत् ।

7-13 kiṃ_tu yihūdiyānām bhayāt ko'pi tasya pakṣe spaṣṭaṃ nākathayat |

७-१४ ततः परमुत्सवस्य मध्यसमये यीशुर्मन्दिरं गत्वा समुपदिशति स्म ।

7-14 tataḥ paraṃ ut-savasya madhya-samaye yīsur_mandiraṃ gatvā sam-upa-diśati sma |

७-१५ ततो यिहूदीया लोका आश्चर्यं ज्ञात्वाकथयन् । एष मानुषो नाधीत्य कथमेतादृशो विद्वानभूत्

7-15 tato yihūdiyā lokā āścaryaṃ jñātvākathayan | eṣa mānuṣo nādhītya katham etādṛśo vidvān_abhūt?

७-१६ तदा यीशुः प्रत्यवोचदुपदेशो ऽयम् मम किंतु यो मां प्रेषितवान्तस्य ।

7-16 tadā yīsuḥ praty-avocad upa-deśo 'yam na mama kiṃ_tu yo mām preṣitavān tasya |

७-१७ यो जनो निदेशं ग्रीह्यति ममोपदेशो मत्तो भवति किमीश्वराद्भवति स जनस्तज्ज्ञातुं शक्यति ।

7-17 yo jano ni-deśaṃ grahīṣyati mamopadeśo matto bhavati kim īśvarād bhavati sa janas_taj_jñātum śakṣyati ।

७-१८ यो जनः स्वतः कथयति स स्वीयं गौरवमीहते किंतु यः प्रेरयितुर्गौरवमीहते स सत्यवादी तस्मिन्कोऽप्यधर्मो नास्ति ।

7-18 yo janaḥ svataḥ kathayati sa svīyaṃ gauravam ihate kiṃ_tu yaḥ prerayitur_gauravam ihate sa satya-vādi tasmin ko'py_adharmo nāsti ।

७-१९ मूसा युष्मभ्यं व्यवस्थाग्रन्थं किं नाददात् किंतु युष्माकं कोऽपि तां व्यवस्थां न समाचरति । मां हन्तुं कुतो यतध्वे
7-19 mūsā yuṣmabhyaṃ vyavasthā-granthaṃ kiṃ nādadāt? kiṃ_tu yuṣmākaṃ ko'pi tāṃ vy-ava-sthāṃ na sam-ā-carati । māṃ hantum kuto yatadhve?

७-२० तदा लोका अवदन्त्वं भूतग्रस्तस्त्वां हन्तुं को यतते

7-20 tadā lokā avadan tvam bhūta-grastas_tvām hantum ko yatate?

७-२१ ततो यीशुरवोचदेकं कर्म मयाकारि तस्माद्द्यूयं सर्वे महाश्चर्यं मन्यध्वे ।

7-21 tato yīsur_avocad ekaṃ karma mayākāri tasmād yūyaṃ sarve mahāścaryaṃ manyadhve ।

७-२२ मूसा युष्मभ्यं त्वक्छेदविधिं प्रददौ । स मूसातो न जातः किंतु पितृपुरुषेभ्यो जातः । तेन विश्रामवारे ऽपि मानुषाणां त्वक्छेदं कुरुथ ।

7-22 mūsā yuṣmabhyaṃ tvak-cheda-vidhiṃ pra-dadau । sa mūsāto na jātaḥ kiṃ_tu pitṛ-puruṣebhyo jātaḥ । tena viśrāma-vāre 'pi mānuṣāṅām tvak-chedaṃ kurutha ।

७-२३ अत एव विश्रामवारे मनुष्याणां त्वक्छेदे कृते यदि मूसाव्यवस्थालङ्घनं न भवति । तर्हि मया विश्रामवारे मानुषः सम्पूर्णरूपेण स्वस्थो ऽकारि तत्कारणाद्द्यूयं किं मह्यं कुप्यथ

7-23 ata eva viśrāma-vāre manuṣyāṅām tvak-chede kṛte yadi mūsā-vyavasthā-laṅghanaṃ na bhavati । tarhi mayā viśrāma-vāre mānuṣaḥ sampūrṇa-rūpeṇa sva-stho 'kāri tat-kāraṇād yūyaṃ kiṃ mahyaṃ kupyatha?

७-२४ सपक्षपातं विचारमकृत्वा न्याय्यं विचारं कुरुथ ।

7-24 sa-pakṣa-pātaṃ vi-cāraṃ_a-kṛtvā nyāyyaṃ vi-cāraṃ kurutha ।

७-२५ तदा यिरूशालमिवासिनः कतिपयजना अकथयन् । इमे यं हन्तुं चेष्टन्ते स एवायं किं न

7-25 tadā yirūśālam_ni-vāsinaḥ katipaya-janā akathayan । ime yaṃ hantum ceṣṭante sa evāyaṃ kiṃ na?

७-२६ किंतु पश्यत निर्भयः सन्कथां कथयति तथापि किमपि न वदन्त्येते । अयमेवाभिषिक्तो भवतीति निश्चितं किमधिपतयो जानन्ति

7-26 kiṃ_tu paśyata nir-bhayaḥ san kathāṃ kathayati tathāpi kim_api na vadanty_ete । ayam_evābhi-ṣikto bhavatīti niś-citaṃ kim_adhipatayo jānanti?

७-२७ मनुजो ऽयं कस्मादागमदिति वयं जानीमः लिंत्वभिषिक्त आगते स कस्मादागतवानिति कोऽपि ज्ञातुं न शक्यति ।

7-27 manu-jo 'yaṃ kasmād_āgamad iti vayaṃ jānīmaḥ liṃ_tv_abhi-ṣikta ā-gate sa kasmād_ā-gatavān iti ko'pi jñātum na śakṣyati ।

७-२८ तदा यीशुर्मध्येमन्दिरमुपदिशनुच्छैः कारमुक्तवान् । यूयं किं मां जानीथ कस्माद्भागतो ऽस्मि तदपि किं जानीथ कस्माद्भागतो ऽस्मि तदपि किं जानीथ नाहं स्वत आगतोऽस्मि किंतु यः सत्यवादी स एव मां प्रेषितवान् । यूयं तं न जानीथ ।

7-28 tadā yīsur_madhye-mandiram upa-diśan ucchaiḥ-kāram uktavān । yūyaṃ kiṃ māṃ jānītha? kasmāc_cāgato 'smi tad_api kiṃ jānītha? kasmāc_cāgato 'smi tad_api kiṃ jānītha? nāhaṃ svata ā-gato'smi kiṃ_tu yaḥ satya-vādi sa eva māṃ preṣitavān । yūyaṃ taṃ na jānītha ।

७-२९ तमहं जाने तेनाहं प्रेरित आगतोऽस्मि ।

7-29 tam_ahaṃ jāne tenāhaṃ prerita ā-gato'smi ।

७-३० तस्माद्दिहूदीयास्तं धर्तुमुद्यतास्तथापि कोऽपि तस्य गात्रे हस्तं नार्पयद्यतो हेतोस्तदा तस्य समयो नोपतिष्ठति ।

7-30 tasmād yihūdiyās_tam dhartum ud-yatās_tathāpi ko'pi tasya gātre hastam nārpayad yato hetos_tadā tasya sam-ayo nopa-tiṣṭhati ।

७-३१ किंतु बहवो लोकास्तस्मिन्विश्वस्य कथितवन्तो ऽभिषिक्तपुरुष आगत्य मानुष्यस्यास्य क्रियाभ्यः किमधिका आश्चर्याः क्रियाः करिष्यति

7-31 kim_tu bahavo lokās_tasmin vi-śvasya kathitavanto 'bhi-ṣikta-puruṣa ā-gatya mānuṣyasyāsya kriyābhyaḥ kim adhikā āścaryāḥ kriyāḥ kariṣyati?

७-३२ ततः परं लोकास्तस्मिन्तथं विवदन्ते । फिरूशिनः प्रधानयाजकाश्चेति श्रुतवन्तस्तं धृत्वा नेतुं पदातिगणं प्रेषयामासुः ।

7-32 tataḥ paraṁ lokās_tasmin itthaṁ vi-vadante । phirūśinaḥ pradhāna-yājakāś_ceti śrutavantas_tam dhṛtvā netuṁ padāti-gaṇaṁ preṣayām_āsuḥ ।

७-३३ ततो यीशुरवददहमल्पदिनानि युष्माभिः सार्धं स्थित्वा मत्प्रेरयितुः समीपं यास्यामि ।

7-33 tato yīsur_avadad aham alpa-dināni yuṣmābhiḥ sārḍhaṁ sthitvā mat-prerayituḥ sam-īpaṁ yāsyāmi ।

७-३४ मां मृगयिष्यद्द्वे किंतूद्देशं न लप्स्यध्वे ।

7-34 mām mṛgayiṣyaDhve kim_tūd-deśaṁ na lapsyadhve ।

७-३५ यत्र स्थास्यामि तत्र यूयं गन्तुं न शक्यथ । तदा यिहूदीयाः परस्परं वक्तुमारोभिरे । अस्योद्देशं न प्राप्स्याम एतादृशं किं स्थानं यास्यति भिन्नदेशे विकीर्णाणां यिहूदीयानां सन्निधिमेष गत्वा तानुपदेक्ष्यति किं

7-35 yatra sthāsyāmi tatra yūyaṁ gantuṁ na śakṣyatha । tadā yihūdiyāḥ paras-param vaktum_ā-rebhire । asyod-deśaṁ na prāpsyāma etādṛśaṁ kim sthānaṁ yāsyati? bhinna-deśe vi-kīrṇāṇāṁ yihūdiyānāṁ san-ni-dhim eṣa gatvā tān upa-dekṣyati kim?

७-३६ नो चेत्मां गवेषयिष्यथे किंतूद्देशं न प्राप्स्यथ । एष कीदृशं वाक्यमिदं वदति

7-36 no cet mām gaveṣayiṣyathe kim_tūd-deśaṁ na prāpsyatha । eṣa kīdṛśaṁ vākyaṁ_idaṁ vadati?

७-३७ अनन्तरमुत्सवस्य चरमेऽहनि अर्थात्प्रधानदिने यीशुरुत्तिष्ठन्त्रैः कारमाह्वयनुदितवान् । यदि कश्चित्प्राप्तो भवति तर्हि ममान्तिकमागत्य पिबतु ।

7-37 anantaram ut-savasya carame'hani arthāt pradhāna-dine yīsur_uttīṣṭhan gccaiḥ-kāram ā-hvayan uditavān । yadi kaś_cit tṛṣārto bhavati tarhi mamāntikam ā-gatya pibatu ।

७-३८ यः कश्चिन्मयि विश्वसिति धर्मग्रन्थस्य वचनानुसारेण तस्याभ्यन्तरतो ऽमृततोयस्य स्रोतांसि निर्गमिष्यन्ति ।

7-38 yaḥ kaś_cin_mayi vi-śvasiti dharmā-granthatasya vacanānu-sāreṇa tasyābhyantarato 'mṛtatoyasya srotāṁsi nir-gamiṣyanti ।

७-३९ ये तस्मिन्विश्वसन्ति त आत्मानं प्राप्स्यन्तीत्यर्थे स इदं वाक्यं व्याहृतवान् । एतत्कालं यावद्गीशुर्विभवं न प्राप्तस्तस्मात्पवित्र आत्मा नादीयत ।

7-39 ye tasmin vi-śvasanti ta ātmānaṁ prāpsyantīty_arthe sa idaṁ vākyaṁ vyāhṛtavān । etat-kālaṁ yāvad yīsur_vi-bhavaṁ na prāptas_tasmāt pavitra ātmā nādiyata ।

७-४० एतां वाणीं श्रुत्वा बहवो लोका अवदनयमेव निश्चितं स भविष्यद्वादी ।

7-40 etāṁ vāṇīm śrutvā bahavo lokā avadan ayam_eva niś-citaṁ sa bhaviṣyad-vādī ।

७-४१ केचिदकथयनेष एव सो ऽभिषिक्तः । किंतु केचिदवदन्सो ऽभिषिक्तः किं गालीत्प्रदेशे जनिष्यते

7-41 ke_cid akathayan eṣa eva so 'bhiṣiktaḥ । kim_tu ke_cid avadan so 'bhi-ṣiktaḥ kim gālil-pradeśe janiṣyate?

७-४२ सो ऽभिषिक्तो दायूदो वंशे दायूदो जन्मस्थाने वैत्लेहमि पत्तने जनिष्यते धर्मग्रन्थे किमित्थं लिखितं नास्ति

7-42 so 'bhi-ṣikto dāyūdo vaṁśe dāyūdo janma-sthāne vaitlehami pattane janiṣyate dharmā-granthe kim_itthaṁ likhitaṁ nāsti?

७-४३ इत्थं तस्मिन्लोकानां भिन्नवाक्याता जाता ।

7-43 itthaṁ tasmin lokānāṁ bhinna-vākyaṭā jātā ।

७-४४ कतिपयलोकास्तं धर्तुमैच्छन्तथापि तद्वपुषि कोऽपि हस्तं नार्पयत् ।

7-44 katipaya-lokās_tam dhartum aicchan tathāpi tad-vapuṣi ko'pi hastam nārpayat ।

- ७-४५ अनन्तरं पदातिगणे प्रधानयाजकानां फिरूशिनां च समीपमागतवति ते तानपृच्छन्कुतो हेतोस्तं नानयत
7-45 anantaram padāti-gaṇe pradhāna-yājakānām phirūśinām ca sam-īpam_ā-gatavati te tān apṛcchan kuto hetos_tam nānayata?
- ७-४६ तदा पदातयः प्रत्यवदन्स मानव इव कोऽपि कदापि नोपादिशत् ।
7-46 tadā padātayaḥ praty-avadan sa mānava iva ko'pi kadāpi nopādiśat ।
- ७-४७ ततः फिरूशिनः प्रावोचन्युयमपि किमभामिष्ट
7-47 tataḥ phirūśinaḥ prāvocan yūyam_api kim_abhāmiṣṭa?
- ७-४८ अधिपतीनां फिरूशिनां च कोऽपि किं तस्मिन्व्यश्वसीत्
7-48 adhipatīnām phirūśinām ca ko'pi kiṁ tasmin vy-aśvasit?
- ७-४९ ये शास्त्रं न जानन्ति त इमे ऽधमलोका एव शापग्रस्ताः ।
7-49 ye śāstram na jānanti ta ime 'dhama-lokā eva śāpa-grastāḥ ।
- ७-५० तदा निकदीमनामा तेषामेको यः क्षणदायां यीशोः सन्निधिमगात्स उक्तवान् ।
7-50 tadā nikadīma-nāmā teṣām_eko yaḥ kṣaṇa-dāyām yīśoḥ san-ni-dhim agāt sa uktavān ।
- ७-५१ तस्य वाक्ये न श्रुते कर्मणि च न विदिते ।स्माकं व्यवस्था किं कंचन मनुजं दोषीकरोति
7-51 tasya vākyaṇ na śrute karmaṇi ca na vidite ।smākaṁ vy-ava-sthā kiṁ kaṁ_ca_na manu-jaṁ doṣī-karoti?
- ७-५२ ततस्ते व्याहरन् । त्वमपि किं गालीलियलोकाः विविच्य पश्य गालीलि कोऽपि भविष्यद्वादी नोत्पद्यते ।
7-52 tatas_te vy-āharan । tvam_api kiṁ gālīliya-lokaḥ? vivicya paśya gālīli ko'pi bhaviṣyad-vādī notpadyate ।
- ७-५३ ततः परं सर्वे स्वं स्वं गृहं गताः । किंतु यीशुर्जैतुननामानं शिलोच्चयं गतवान् ।
7-53 tataḥ param sarve svam svam gṛham gatāḥ । kiṁ_tu yīśur_jaituna-nāmānaṁ śiloccayaṁ gatavān ।
- ८-१ प्रत्यूषे यीशुः पुनर्मन्दिरमागच्छत् ।
8-1 praty-ūṣe yīśuḥ punar_mandiram āgacchat ।
- ८-२ ततः सर्वेषु लोकेषु तस्य समीप आगतेषु स उपविश्य तानुपदेष्टुमारभत ।
8-2 tataḥ sarveṣu lokeṣu tasya sam-īpa āgateṣu sa upaviśya tān upadeṣṭum ārabhata ।
- ८-३ तदा अध्यापकाः फिरूशिनश्च व्यभिचारकर्मणि धृतां स्त्रितमेकामानीय सर्वेषां मध्ये स्थापयित्वा व्याहरन् ।
8-3 tadā adhy-āpakāḥ phirūśinaś_ca vyabhicāra-karmaṇi dhṛtām stritam_ekām ā-nīya sarveṣām madhye sthāpayitvā vyāharan ।
- ८-४ हे गुरो योषितमिमां व्यभिचारकरमकुर्वाणां लोका धृतवन्तः ।
8-4 he guro yoṣitam imām vyabhicāra-karama-kurvāṇām lokā dhṛtavantaḥ ।
- ८-५ एतादृशलोकाः पाषाणाघातेन हन्तव्या इति विधिर्मूसाव्यवस्थाग्रन्थे लिखितोऽस्ति किंतु भवान्किमादिशति
8-5 etādr̥śa-lokāḥ pāṣāṇā-ghātena hantavyā iti vi-dhir_mūsā-vyavasthā-granthe likhito'sti kiṁ_tu bhavān_kim_ādiśati?
- ८-६ ते तमपवदितुं परीक्षाभिप्रायेण वाक्यमिदमपृच्छन्किंतु स प्रह्वीभूय भूमावङ्गुल्या लेखितुमारभत ।
8-6 te tam apa-vaditum parīkṣābhīprāyeṇa vākyaṁ_idam apṛcchan kiṁtu sa prahvī-bhūya bhūmāv_aṅgulyā lekhitum ārabhata ।
- ८-७ ततस्तैः पुनः पुनः पृष्ट उत्थाय कथितवान् । युष्माकं मध्ये यो जनो निरपराधी स एव प्रथममेनां पाषाणेनाहन्तु ।
8-7 tatas_taiḥ punaḥ punaḥ pṛṣṭa utthāya kathitavān । yuṣmākaṁ madhye yo jano nir-aparādhī sa eva prathamam enām pāṣāṇenāhantu ।
- ८-८ पश्चात्स पुनश्च प्रह्वीभूय भूमौ लेखितुमारभत ।
8-8 paścāt sa punaś_ca prahvī-bhūya bhūmau lekhitum ārabhata ।
- ८-९ तां कथां श्रुत्वा ते स्वस्वमनसि प्रबोधं प्राप्य ज्येष्ठानुक्रममेकैकशः सर्वे बहिरगच्छन् । ततो यीशुरेकाकी त्यक्तोऽभवत्तमध्यस्थाने दण्डायमाना सा योषा च स्थिता ।

8-9 tām kathām śrutvā te sva-sva-manasi pra-bodham prāpya jyeṣṭhānukramam ekaikaśaḥ sarve bahir_agacchan | tato yīśur_ekākī tyakto'bhavat madhya-sthāne daṇḍāyamānā sā yoṣā ca sthitā |

८-१० तत्पश्चाद्गीशुरुत्थाय तां वनितां विना कमप्यपरं न विलोक्य पृष्टवान् । हे वामे तवापवादकाः कुत्र कोऽपि त्वां किं न दण्डयति

8-10 tat-paścād yīśur_ut-thāya tām vanitām vinā kam_apy_aparam na vi-lokya pṛṣṭavān | he vāme tavāpavādakāḥ kutra? ko'pi tvām kiṃ na daṇḍayati?

८-११ सावदत् । हे महेच्छ कोऽपि न । तदा यीशुरवोचत् । नाहमपि दण्डयामि । याहि पुनः पापं माकार्षीः ।

8-11 sāvadat | he maheccha ko'pi na | tadā yīśur_avocat | nāham_apy daṇḍayāmi | yāhi punaḥ pāpaṃ mākarṣiḥ |

८-१२ ततो यीशुः पुनरपि लोकेभ्य इत्थं कथयितुमारभत । जगतो । हं ज्योतिःस्वरूपो यः कश्चिन्मत्पश्चाद्गच्छति स तिमिरे न भ्रमित्वा जीवनरूपां दीप्तिं प्राप्स्यति ।

8-12 tato yīśuḥ punar_apy lokebhya ittham kathayitum ārabhata | jagatolham jyotiḥ-svarūpo yaḥ kaś_cin mat-paścād gacchati sa timire na bhramitvā jīvana-rūpām dīptiṃ prāpsyati |

८-१३ ततः फिरूशिनोऽवादिषुस्त्वां स्वार्थे स्वयं साक्ष्यं ददासि तस्मात्तव साक्ष्यं ग्राह्यं न भवति ।

8-13 tataḥ phirūśino'vādiṣus_tvām svārthe svayam sāksyaṃ dadāsi tasmāt tava sāksyaṃ grāhyaṃ na bhavati |

८-१४ तदा यीशुः प्रत्युदितवान् । यद्यपि स्वार्थेऽहं स्वयं साक्ष्यं ददामि तथापि मत्साक्ष्यं ग्राह्यं यस्मादहं कुतागतोऽस्मि क्व यामि च तदहं जानामि । किंतु कुत आगतोऽस्मि कुत्र गच्छामि च तद्युयं न जानीथ ।

8-14 tadā yīśuḥ pratyuditavān | yady_apy svārthe'ham svayam sāksyaṃ dadāmi tathāpi mat-sāksyaṃ grāhyaṃ yasmād aham kut ā-gato'smi kva yāmi ca tad_aham jānāmi | kiṃ_tu kuta ā-gato'smi kutra gacchāmi ca tad yūyam na jānītha |

८-१५ यूयं लौकिकं विचारयथ नाहं किमपि विचारयामि ।

8-15 yūyam laukikaṃ vi-cārayatha nāham kim_apy vi-cārayāmi |

८-१६ किंतु यदि विचारयामि तर्हि मम विचारो ग्रहीतव्यो यतोऽहमेकाकी नास्मि प्रेरयिता पिता मया सह विद्यते ।

8-16 kiṃ_tu yadi vi-cārayāmi tarhi mama vi-cāro grahitavyo yato'ham ekākī nāsmi prerayitā pitā mayā saha vidyate |

८-१७ द्वयोर्जनयोः साक्ष्यं ग्रहणीयं भवतीति युष्माकं व्यवस्थाग्रन्थे लिखितमस्ति ।

8-17 dvayor_janayoh sāksyaṃ grahaṇīyaṃ bhavatīti yuṣmākaṃ vyavasthā-granthe likhitam_asti |

८-१८ अहं स्वार्थे स्वयं साक्षित्वं ददामि यश्च मम तातो मां प्रेरितवान्सोऽपि मदर्थे साक्ष्यं ददाति ।

8-18 aham svārthe svayam sāksitvaṃ dadāmi yaś_ca mama tāto mām preritavān so'pi mad-arthe sāksyaṃ dadāti |

८-१९ तदा ते । पृच्छन्तव तातः कुत्र ततो यीशुः प्रत्यवादीद्यूयं मां न जानीथ मत्पितरश्च न जानीथ । यदि मामज्ञास्यत तर्हि मम तातमप्यज्ञास्यत ।

8-19 tadā telpṛcchan tava tātaḥ kutra? tato yīśuḥ praty-avādīd yūyam mām na jānītha mat-pitaraś_ca na jānītha | yadi mām ajñāsyata tarhi mama tātam_apy_ajñāsyata |

८-२० यीशुर्मन्दिर उपदिश्य भाण्डागारे कथा एता अकथयत्तथापि तं प्रति कोऽपि करं नोदतोलयत् ।

8-20 yīśur_mandira upa-diśya bhāṇḍāgāre kathā etā akathayat tathāpi taṃ prati ko'pi karaṃ nodatolayat |

८-२१ ततः परं यीशुः पुनरुदितवानधुनाहं गच्छामि यूयं मां गवेषयिष्यथ किंतु निजैः पापैर्मरिष्यथ यत्स्थानमहं यास्यामि तत्स्थानं यूयं यातुं न शक्यथ ।

8-21 tataḥ param yīśuḥ punar_uditavān adhunāham gacchāmi yūyam mām gaveṣayisyatha kiṃtu ni-jaiḥ pāpair_mariṣyatha yat-sthānam aham yāsyāmi tat-sthānam yūyam yātuṃ na śakṣyatha |

८-२२ तदा यिहूदीयाः प्रावोचन्किमयमात्मघातं करिष्यति यतो यत्स्थानमहं यास्यामि तत्स्थानं यूयं यातुं न शक्यथ इति वाक्यं ब्रवीति ।

8-22 tadā yihūdīyāḥ prāvocan kim_ayam ātma-ghātaṃ kariṣyati? yato yat sthānam ahaṃ yāsyāmi tat sthānaṃ yūyaṃ yātuṃ na śakṣyatha iti vākyam bravīti ।

८-२३ ततो तीशुस्तेभ्यः कथितवान् । यूयमधःस्थानीया लोका अहमूर्ध्वस्थानीयः । यूयमेतज्जगत्सम्बन्धीया अहमेतज्जगत्सम्बन्धीयो न ।

8-23 tato tiśus_tebhyaḥ kathitavān । yūyam adhaḥ-sthāniyā lokā ahaṃ ūrdhva-sthāniyaḥ । yūyam etaj-jagat-sambandhiyā ahaṃ etaj-jagat-sambandhiyo na ।

८-२४ तस्मात्कथितवान्यूनं निजैः पापैर्मरिष्यथ । यतोऽहं स पुमानिति यदि न विश्वसिथ तर्हि निजैः पापैर्मरिष्यथ ।

8-24 tasmāt kathitavān yūyaṃ ni-jaiḥ pāpair_mariṣyatha । yato'haṃ sa pumān iti yadi na viśvasitha tarhi ni-jaiḥ pāpair_mariṣyatha ।

८-२५ तदा ते ऽपृच्छन्कस्त्वाम् ततो यीशुः कथितवान्युष्माकं सन्निधौ यस्य प्रस्तावमा प्रथमात्करोमि स एव पुरुषोऽहम् ।

8-25 tadā te 'pṛcchan kas_tvām? tato yīśuḥ kathitavān yuṣmākaṃ san-ni-dhau yasya pra-stāvam ā prathamāt karomi sa eva puruṣo'ham ।

८-२६ युष्मासु मया हबुवाक्यं वक्तव्यं विचारयितव्यं च । किंतु मत्प्रेरयिता सत्यवादी तस्य समीपे यदहं श्रुतवान्तदेव जगते कथयामि ।

8-26 yuṣmāsu mayā habu-vākyam vaktavyam vicārayitavyam ca । kiṃtu mat-prerayitā satya-vādī tasya sam-īpe yad_ahaṃ śrutavān tad_eva jagate kathayāmi ।

८-२७ किंतु स जनके वाक्यमिदं प्रोक्तवानिति ते नाबुध्यन्त ।

8-27 kiṃ_tu sa janake vākyam_idaṃ proktavān iti te nābudhyanta ।

८-२८ ततो यीशुरकथयद् । यदा मनुष्यपुत्रमूर्ध्वं ङ्घ्रिपत्थापयिष्यथ तदाहं स पुमान्केवलः स्वयं किमपि कर्म न करोमि किंतु तातो यथा शिक्षयति तदनुसारेण वाक्यमिदं वदामीति च यूयं ज्ञातुं शक्यथ ।

8-28 tato yīśur_akathayad । yadā manuṣya-putram ūrdhva ft-thāpayiṣyatha tadāhaṃ sa pumān kevalaḥ svayaṃ kim_api karma na karomi kiṃ_tu tāto yathā śikṣayati tad-anusāreṇa vākyam_idaṃ vadāmīti ca yūyaṃ jñātuṃ śakṣyatha ।

८-२९ मत्प्रेरयिता पिता मामेकाकिनं न त्यजति स मया सार्धं तिष्ठति यतोऽहं तदभिमतं कर्म सदा करोमि ।

8-29 mat-prerayitā pitā mām ekākinaṃ na tyajati sa mayā sārđhaṃ tiṣṭhati yato'haṃ tad-abhimataṃ karma sadā karomi ।

८-३० तदा तस्यैतानि वाक्यानि श्रुत्वा बहवस्तस्मिन्व्यश्वसन् ।

8-30 tadā tasyaitāni vākyāni śrutvā bahavas_tasmin vyaśvasan ।

८-३१ तत्र ये यिहूदीया व्यश्वसन्यीशुस्तेभ्यो ऽकथयत् ।

8-31 tatra ye yihūdīyā vyaśvasan yīśus_tebhyo 'kathayat ।

८-३२ मम वाक्ये यदि यूयमास्थां कुरुथ तर्हि मम शिष्या भूत्वा सत्यत्वं ज्ञास्यथ । ततः सत्यतया युष्माकं मोक्षो भविष्यति ।

8-32 mama vākye yadi yūyam āsthāṃ kurutha tarhi mama śiṣyā bhūtvā satyatvaṃ jñāsyatha । tataḥ satyatayā yuṣmākaṃ mokṣo bhaviṣyati ।

८-३३ तदा ते प्रत्यवादिषुः । वयमिब्राहीमो वंशः कदापि कस्यापि दासा न जातास्तर्हि युष्माकं मुक्तिर्भविष्यतीति वाक्यं कथं ब्रवीषि

8-33 tadā te praty-avādiṣuḥ । vayam ibrahīmo vaṃśaḥ kadāpi kasyāpi dāsā na jātās_tarhi yuṣmākaṃ muktir_bhaviṣyatīti vākyam kathaṃ bravīṣi?

८-३४ तदा यीशुः प्रत्यवदद् । युष्मानहं यथार्थतरं वदामि । यः पापं करोति स पापस्य दासः ।

8-34 tadā yīśuḥ praty-avadad । yuṣmān_ahaṃ yathārthataram vadāmi । yaḥ pāpaṃ karoti sa pāpasya dāsaḥ ।

८-३५ दासश्च निरन्तरं निवेशने न तिष्ठति किंतु पुत्रो निरन्तरं तिष्ठति ।

8-35 dāsaś_ca nirantaram ni-veśane na tiṣṭhati kiṃ_tu putro nirantaram tiṣṭhati ।

८-३६ अतः पुत्रो यदि युष्मान्मोचयति तर्हि नितान्तमेव मुक्ता भविष्यथ ।

8-36 ataḥ putro yadi yuṣmān mocayati tarhi nitāntam_eva muktā bhaviṣyatha ।

८-३७ यूयमिब्राहीमो वंश इत्यहं जानामि किंतु मम कथा युष्माकमन्तःकरणेषु स्थानं न प्राप्नुवन्ति तस्माद्धेतोर्मा हन्तुमीहध्वे ।

8-37 yūyam ibrahīmo vaṃśa ity_ahaṃ jānāmi kiṃ tu mama kathā yuṣmākam antaḥ-
karaṇeṣu sthānaṃ na prāpnuvanti tasmād_dhetor_mām hantum ihadhve ।

८-३८ अहं स्वपितुः समीपे यदपश्यं तदेव कथयामि । तथा यूयमपि स्वपितुः समीपे यदपश्यत तदेव कुरुध्वे ।

8-38 ahaṃ sva-pituḥ sam-īpe yad_apaśyaṃ tad_eva kathayāmi । tathā yūyam_api sva-pituḥ
sam-īpe yad_apaśyata tad_eva kurudhve ।

८-३९ तदा ते प्रत्यवोचनिब्राहीमस्माकं पिता ततो यीशुरकथयद्यदि यूयमिब्राहीमः सन्ताना अभविष्यत तर्हि इब्राहीम आचरणवदाचरिष्यत ।

8-39 tadā te praty-avocan ibrahīm asmākam pitā tato yīsur_akathayad yadi yūyam
ibrāhīmaḥ santānā abhaviṣyata tarhi ibrahīma ācaraṇavad ācariṣyata ।

८-४० ईश्वरस्य मुखात्सत्यं वाक्यं श्रुत्वा युष्मान्ज्ञापयामि योऽहं तं मां हन्तुं चेष्टध्वे । इब्राहीमेतादृशं कर्म न चकार ।

8-40 īśvarasya mukhāt satyaṃ vākyaṃ śrutvā yuṣmān jñāpayāmi yo'haṃ taṃ mām hantuṃ
ceṣṭadhve । ibrahīm etādṛśaṃ karma na cakāra ।

८-४१ यूयं स्वस्वपितुः कर्माणि कुरुथ । तदा तैरुक्तं न वयं जारजाता अस्माकमेक एव पितास्ति स एवेश्वरः ।

8-41 yūyaṃ sva-sva-pituḥ karmāṇi kurutha । tadā tair_uktaṃ na vayaṃ jāra-jātā asmākam
eka eva pitāsti sa eveśvaraḥ ।

८-४२ ततो यीशुना कथितमीश्वरो यदि युष्माकं तातोभविष्यत्तर्हि यूयं मयि प्रेमाकरिष्यत

यतोऽहमीश्वरान्निर्गत्यागतोऽस्मि स्वतो नागतोऽहम्स मां प्राहिणोत् ।

8-42 tato yīsunā kathitam īśvaro yadi yuṣmākam tātobhaviṣyat tarhi yūyaṃ mayi
premākariṣyata yato'ham īśvarān_nir-gatyāgato'smi svato nāgato'ham sa mām prāhiṇot ।

८-४३ यूयं मम वाक्यमिदं न बुध्यध्वे कुतः यतो यूयं ममोपदेशं सोढुं न शक्नुथ ।

8-43 yūyaṃ mama vākyaṃ idaṃ na budhyadhve kutah? yato yūyaṃ mamopa-deśaṃ
soḍhuṃ na śaknutha ।

८-४४ यूयं शैतान्पितुः सन्ताना एतस्माद्युष्माकं पितुरभिलाषं पूरयथ । स आ प्रथमात्त्रघाती तदन्तः सत्यत्वस्य लेशोऽपि नास्ति कारणादतः स सत्यतायां नातिष्ठत् । स यदा मृषा कथयति तदा निजस्वभावानुसारेणैव कथयति यतो स मृषाभाषी मृषोत्पादकश्च ।

8-44 yūyaṃ śaitān-pituḥ santānā etasmād yuṣmākam pitur_abhi-lāṣaṃ pūrayatha । sa ā
prathamāt nara-ghāti tad-antaḥ satyatvasya leśo'pi nāsti kāraṇād_ataḥ sa satyatāyāṃ
nātiṣṭhat । sa yadā mṛṣā kathayati tadā nija-svabhāvānusāreṇaiva kathayati yato sa mṛṣā-
bhāṣī mṛṣotpādakaś_ca ।

८-४५ अहं तथ्यवाक्यं वदामि कारणादस्माद्युयं मां न प्रतीथ ।

8-45 ahaṃ tathya-vākyaṃ vadāmi kāraṇād_asmād yūyaṃ mām na pratītha ।

८-४६ मयि पापमस्तीति प्रमाणं युष्माकं को दातुं शक्नोति यदहं तथ्यवाक्यं वदामि तर्हि कुतो मां न प्रतीथ

8-46 mayi pāpam_astīti pra-māṇaṃ yuṣmākam ko dātuṃ śaknoti? yad_ahaṃ tathya-vākyaṃ
vadāmi tarhi kuto mām na pratītha?

८-४७ यः कश्चन ईश्वरीयो लोकः स ईश्वरीयकथायां मनो निधत्ते यूयमीश्वरीयलोका न भवथ तन्निदानात्तत्र न मनांसि निदध्वे ।

8-47 yaḥ kaś_ca_na īśvariyo lokaḥ sa īśvariya-kathāyāṃ mano ni-dhatte yūyam īśvariya-lokā
na bhavatha tan-nidānāt tatra na manāṃsi ni-dadhve ।

८-४८ तदा यिहूदीयाः प्रत्यवादिषुः । त्वमेकः शोमिरोणीयो भूतग्रस्तश्च वयं किमिदं भद्रं नावादिष्व

8-48 tadā yihūdīyāḥ praty_avādiṣuḥ । tvamekaḥ śomironīyo bhūta-grastaś_ca vayaṃ
kim_idaṃ bhadraṃ nāvādiṣva?

८-४९ ततो यीशुः प्रत्यवादीनाहं भूतग्रस्तः किंतु निजतातं सम्मन्ये तस्माद्युयं मामपमन्यध्वे ।

8-49 tato yīśuḥ praty-avādīt nāhaṃ bhūta-grastaḥ kiṃ tu nija-tātaṃ sam-manye tasmād
yūyaṃ mām apa-manyadhve ।

८-५० अहं स्वसुखातिं न चेष्टे किंतु चेष्टिता विचारयिता चापर एक आस्ते ।

8-50 ahaṃ sva-sukhātiṃ na ceṣṭe kiṃ_tu ceṣṭitā vi-cārayitā cāpara eka āste ।

८-५१ अहं युष्मभ्यमतीव यथार्थं कथयामि । यो नरो मदीयां वाचं मन्यते स कदाचन निधनं न द्रक्ष्यति ।

8-51 ahaṃ yuṣṃabhyam atīva yathārthaṃ kathayāmi । yo naro madīyāṃ vācaṃ manyate sa kadā_ca_na ni-dhanaṃ na drakṣyati ।

८-५२ यिहूदीयास्तमवदन् । त्वं भूतग्रस्त इतीदानीमवैष्म । इब्राहीम्भविष्यद्वादिनश्च सर्वे मृताः किंतु त्वं भाषसे यो नरो मम भारतीं गृह्णाति स जातु निधनाखादं न लप्स्यते ।

8-52 yihūdiyās_tam_avadan । tvam bhūta-grasta itīdānīm avaiṣma । ibrahīm bhaviṣyad-vādinaś_ca sarve mṛtāḥ kiṃ_tu tvam bhāṣase yo naro mama bhāratīṃ gṛhṇāti sa jātu nidhanākhādaṃ na lapsyate ।

८-५३ तर्हि त्वं किमस्माकं पूर्वपुरुषादिब्राहीमोऽपि महान् अस्मात्सोऽपि मृतः भविष्यद्वादिनोऽपि मृताः । स्वं स्वं कं पुमांसं मनुषे

8-53 tarhi tvam kim asmākaṃ pūrva-puruṣād ibrahīmo'pi mahān? asmāt so'pi mṛtāḥ bhaviṣyad-vādino'pi mṛtāḥ । svam svam kaṃ pumāṃsam manuṣe?

८-५४ यीशुः प्रत्यवोचद्यहं स्वं स्वयं सम्मन्ये तर्हि मम तत्सम्मननं किमपि न किंतु मम तातो यं यूयं स्वीयमीश्वरं भाषध्वे स एव मां सम्मनुते ।

8-54 yīśuḥ praty-avocad yady_ahaṃ svam svayaṃ sam-manye tarhi mama tat sam-mananaṃ kim_api na kiṃ_tu mama tāto yaṃ yūyaṃ svīyam īśvaraṃ bhāṣadhve sa eva māṃ sam-manute ।

८-५५ यूयं तं नावगच्छथ किंत्वहं तमवगच्छामीति वाक्यं यदि वदामि तर्हि यूयमिव मृषाभाषी भवामि । किंत्वहं तमवगच्छामि तदाज्ञामपि गृह्णामि ।

8-55 yūyaṃ taṃ nāvagacchatha kiṃ_tv_ahaṃ tam_ava-gacchāmiti vākyaṃ yadi vadāmi tarhi yūyam_iva mṛṣā-bhāṣī bhavāmi । kiṃ_tv_ahaṃ tam_avagacchāmi tad-ā-jñām_api gṛhṇāmi ।

८-५६ युष्माकं पूर्वपुरुष इब्राहीम्मम समयं द्रष्टुमतीवावाञ्छन्निरीक्ष्यानन्दञ्च ।

8-56 yuṣmākaṃ pūrva-puruṣa ibrahīm mama sam-ayaṃ draṣṭum atīvāvāñchat tan-nirikṣyānandac_ca ।

८-५७ तदा यिहूदीया अपृच्छन्तव वयः पञ्चाशद्वत्सरा न । त्वं किमिब्राहीममद्राक्षीः

8-57 tadā yihūdiyā apr̥cchan tava vayaḥ pañcāśad-vatsarā na । tvam kim ibrahīmam adrākṣiḥ?

८-५८ यीशुः प्रत्यवादीद्युष्मानहं यथार्थतरं वदामि इब्राहीमो जन्मनः पूर्वकालमारभ्याहं विद्ये ।

8-58 yīśuḥ praty-avādīd yuṣmān_ahaṃ yathārthataraṃ vadāmi ibrahīmo janmanaḥ pūrva-kālam_ārabhyāhaṃ vidye ।

८-५९ तदा ते पाषाणानुत्तोल्य तमाहन्तुमुदयच्छन्किंतु यीशुर्गुप्तो मन्दिराद्गिर्गत्य तेषां मध्येन प्रस्थितवान् ।

8-59 tadā te pāṣāṇān ut-tolya tam_ā-hantum ud-ayacchan kiṃ_tu yīśur_gupto mandirād bagir_gatya teṣāṃ madhyena pra-sthitavān ।

९-१ ततः परं यीशुर्गच्छन्मार्गमध्ये जन्मान्धं नरमपश्यत् ।

9-1 tataḥ paraṃ yīśur_gacchan mārga-madhye janmāndhaṃ naram apaśyat ।

९-२ ततः शिष्यास्तमपृच्छन् । हे गुरो नरोलयम्स्वपापेन वा स्वपित्रोः पापेनान्धोऽजायत

9-2 tataḥ śiṣyās_tam apr̥cchan । he guro naroḷyam sva-pāpena vā sva-pitroḥ pāpenāndho'jāyata?

९-३ ततः स प्रत्युदितवान् । एतस्य वास्य पित्रोः पापादेतादृशोभूदिति न हि किंत्वनेन यथेश्वरस्य कर्म प्रकाश्यते तद्धेतोरेव ।

9-3 tataḥ sa praty-uditavān । etasya vāsyā pitroḥ pāpād etādṛśobhūd iti na hi kiṃ_tv_anena yatheśvarasya karma pra-kāśyate tad-dhetor_eva ।

९-४ दिने तिष्ठति मत्प्रेरयितुः कर्म मया कर्तव्यं यदा किमपि कर्म न क्रियते तादृशी निशागच्छति ।

9-4 dine tiṣṭhati mat-prerayituḥ karma mayā kartavyaṃ yadā kim_api karma na kriyate tādṛśī niśā-gacchati ।

९-५ अहं यावत्कालं जगति तिष्ठामि तावत्कालं जगतो ज्योतिःस्वरूपोऽस्मि ।

9-5 ahaṃ yāvat-kālaṃ jagati tiṣṭhāmi tāvat-kālaṃ jagato jyotiḥ-svarūpo'smi ।

९-६ इत्युक्त्वा भूमौ निष्ठीवं निक्षिप्य तेन पङ्कं कृतवान् ।

9-6 ity_uktvā bhūmau ni-ṣṭhīvaṃ ni-kṣīpya tena paṅkaṃ kṛtavān ।

९-७ पश्चात्तत्पङ्केन तस्यान्धस्य नेतेर्प्रलिप्य तमित्यादिशत् । गत्वा शिलोहे ऽर्थात्प्रेरितनाम्नि सरसि स्नाहि । ततो ऽन्धो गत्वा तत्रास्नात्ततः प्रसन्नचक्षुर्भूत्वा व्याघुट्यागात् ।

9-7 paścāt tat-paṅkena tasyāndhasya neter pra-līpya tam_ity_ādiśat । gatvā śilohē 'rthāt prerita-nāmnī sarasi snāhi । tato 'ndho gatvā tatrāsnāt tataḥ prasanna-cakṣur_bhūtvā vyāghuṭyāgāt ।

९-८ अपरं च समीपवासिनो लोका ये च तं पूर्वमन्धमपश्यन् । ते वक्तुमारभन्त । योऽन्धलोको वर्त्मन्युपविश्याभिक्षत स एवायं जनः किं न भवति

9-8 aparaṃ ca samīpa-vāsīno lokā ye ca taṃ pūrvam_andham apaśyan । te vaktum ārabhanta । yo'ndha-loko vartmany-upa-viśyābhikṣata sa evāyaṃ janaḥ kiṃ na bhavati?

९-९ केचिदवदन्स एव केचिदवोचन्तादृशो भवति किंतु स स्वयमब्रवीत् । स एवाहं भवामि ।

9-9 ke_cid_avadan sa eva ke_cid_avocan tādr̥śo bhavati kiṃ_tu sa svayam_abravīt । sa evāhaṃ bhavāmi ।

९-१० अत एव ते ऽपृच्छन्त्वं कथं दृष्टिं प्राप्तवान्-

9-10 ata eva te 'pṛcchan tvam kathaṃ dṛṣṭiṃ prāptavān?

९-११ ततः सोऽवदद्वीशनामक एको कनो मम नयने पङ्केन प्रलिप्य इत्याज्ञापयत्शिलोहकासारं गत्वा तत्र स्नाहि । ततस्तत्र गत्वा मयि स्नाते दृष्टिमहं लब्धवान् ।

9-11 tataḥ so'vadad vīśa-nāmaka eko kano mama nayane paṅkena pra-līpya ity_ā-jñāpayat śilohakāsāraṃ gatvā tatra snāhi । tatas_tatra gatvā mayi snāte dṛṣṭim_ahaṃ labdhavān ।

९-१२ तदा ते ऽवदन्स पुमान्कुत्र तेनोक्तं नाहं जानामि ।

9-12 tadā te 'vadan sa pumān kutra? tenoktaṃ nāhaṃ jānāmi ।

९-१३ अपरं तस्मिन्पूर्वान्धे जने फिरूशिनां निकटमानीते सति फिरूशिनोऽपि तमपृच्छन्कथं दृष्टिं प्राप्तोऽसि

9-13 aparaṃ tasmin pūrvāndhe jane phirūśīnāṃ ni-kaṭam ā-nīte sati phirūśīno'pi tam_apṛcchan kathaṃ dṛṣṭiṃ prāpto'si?

९-१४ ततः स कथितवान्स पङ्केन मम नेत्रे ऽलिम्पत्पश्चात्स्नात्वा दृष्टिमलभे ।

9-14 tataḥ sa kathitavān sa paṅkena mama netre 'limpat paścāt snātvā dṛṣṭim_alabhe ।

९-१५ किंतु यीशुर्विश्रामवासरे कर्दमं कृत्वा तस्य नयने प्रसन्नेऽकरोदितिकारणात्कतिपयफिरूशिनोऽवदन् ।

9-15 kiṃ_tu yīśur_viśrāma-vāsare kardamaṃ kṛtvā tasya nayane prasanne'karod itī-kāraṇāt katipaya-phirūśīno'vadan ।

९-१६ स पुमानीश्वरान्न । यतः स विश्रामवारं न मन्यते । ततोऽन्ये केचित्प्रत्यवदन्पापी पुमान्किमेतादृशमाश्चर्यं कर्म कर्तुं शक्नोति

9-16 sa pumān īśvarān_na । yataḥ sa viśrāma-vāraṃ na manyate । tato'nye ke_cit praty-avadan pāpī pumān kim etādr̥śam āścaryaṃ karma kartuṃ śaknoti?

९-१७ इत्थं तेषां परस्परं भिन्नवाक्यत्वमभवत् । पश्चात्ते पुनरपि तं पूर्वान्धं मानुषमप्राक्षुः । यो जनस्तव चक्षुषी प्रसन्ने कृतवान्तस्मिन्त्वं वदसि स उक्तवान्स भविष्यद्वादी ।

9-17 itthaṃ teṣāṃ paras-param bhinna-vākyatvam abhavat । paścāt te punar_api taṃ pūrvāndhaṃ mānuṣam aprākṣuḥ । yo janas_tava cakṣuṣī pra-sanne kṛtavān tasmin tvam vadasi? sa uktavān sa bhaviṣyad-vādī ।

९-१८ स दृष्टिमाप्तवानिति यिहूदीयास्तस्य दृष्टिं प्राप्तस्य जनस्य पित्रोर्मुखादश्रुत्वा न प्रत्ययन् ।

9-18 sa dṛṣṭim_āptavān iti yihūdīyās_tasya dṛṣṭiṃ prāptasya janasya pitror_mukhād aśrutvā na praty-ayan ।

९-१९ अत एव ते तावपृच्छन्त्युवयोर्यं पुत्रं जन्मान्धं वदथः स किमयम् तर्हीदानीं कथं द्रष्टुं शक्नोति

9-19 ata eva te tāv_apṛcchan yuvayor_yaṃ putraṃ janmāndhaṃ vadathaḥ sa kim_ayam? tarhīdānīm kathaṃ draṣṭuṃ śaknoti?

९-२० ततस्तस्य पितरौ प्रत्यवोचताम्अयमावयोः पुत्र आ जनेरन्धश्च तदप्यावां जानीवः।

9-20 tatas_tasya pitarau praty-avocatām ayam āvayoḥ putra ā janer_andhaś_ca tad_apyāvām jānīvaḥ ।

९-२१ किंत्वधुना कथं दृष्टिं प्राप्तवान्तदावां न जानीवः। कोऽस्य चक्षुषी प्रसन्ने कृतवान्तदपि न जानीव एष वयःप्राप्त एनं पृच्छत स्वकथां स्वयं वक्ष्यति।

9-21 kiṃ_tv_adhunā katham dr̥ṣṭiṃ prāptavān tadāvām na jānīvaḥ । ko'sya cakṣuṣī pra-sanne kṛtavān tad_api na jānīva eṣa vayaḥ-prāpta enam pṛcchata sva-kathām svayaṃ vakṣyati ।

९-२२ यिहूदीयानां भयान्तस्य पितरौ वाक्यमिदमवदतां यतः कोऽपि मनुष्यो यदि यीशुमभिषिक्तं वदति तर्हि स भजनगृहादूरीकारिष्यते।

9-22 yihūdiyānām bhayāt tasya pitarau vākyaṃ_idam avadatām yataḥ ko'pi manuṣyo yadi yīśum abhi-ṣikṭam vadati tarhi sa bhajana-gṛhād dūri-kāriṣyate ।

९-२३ यिहूदीया इति मन्त्रणामकुर्वन्। अतस्तस्य पितरौ व्याहरतामेष वयःप्राप्त एनं पृच्छत।

9-23 yihūdiyā iti mantraṇām akurvan । atas_tasya pitarau vyāharatām eṣa vayaḥ-prāpta enam pṛcchata ।

९-२४ तदा ते पुनश्च तं पूर्वान्धमाहूय व्याहरनीश्वरस्य गुणान्वद। एष मनुष्यः पापीति वयं जानीमः।

9-24 tadā te punaś_ca taṃ pūrvāndham ā-hūya vyāharan īśvarasya guṇān vada । eṣa manuṣyaḥ pāpīti vayaṃ jānīmaḥ ।

९-२५ तदा स उक्तवान्स पापी न वेति नाहं जाने। पूर्वमन्ध आसमहमधुना पश्यामीति मात्रं जानामि।

9-25 tadā sa uktavān sa pāpī na veti nāham jāne । pūrvam_andha āsam_aham adhunā paśyāmīti mātraṃ jānāmi ।

९-२६ ते पुनरपृच्छन्स त्वां प्रति किमकरोत्

9-26 te punar_apṛcchan sa tvām prati kim_akarot?

९-२७ कथं नेत्रे प्रसन्ने ऽकतोत् ततः सोऽवादीदेककृत्वोऽकथयं यूयं न शृणुथ तर्हि कुतः पुनः श्रोतुमिच्छथ यूयमपि किं तस्य शिष्या भवितुमिच्छथ

9-27 katham netre pra-sanne 'katot? tataḥ so'vādīd ekakṛtvo'kathayaṃ yūyaṃ na śṛnutha tarhi kutaḥ punaḥ śrotum icchatha? yūyam_api kiṃ tasya śiṣyā bhavitum icchatha?

९-२८ तदा ते तं तिरस्कृत्य व्याहरन्त्वं तस्य शिष्यो वयं मूसाः शिष्याः।

9-28 tadā te taṃ tīras-kṛtya vyāharan tvam tasya śiṣyo vayaṃ mūsāḥ śiṣyāḥ ।

९-२९ मूसावक्त्रेणेश्वरो जगाद तहजानीमः किंत्वेष कुत्रत्यलोक इति न जानीमः।

9-29 mūsāvaktreṇēśvaro jagāda tah-jānīmaḥ kiṃ_tv_eṣa kutratya-loka iti na jānīmaḥ ।

९-३० सोऽवददेष मम लोक्त्रेण प्रसन्ने ऽकरोत्तथापि कुत्रत्यलोक इति यूयं न जानीथ। एतदाश्चर्यं भवति।

9-30 so'vadad eṣa mama lokcane pra-sanne 'karot tathāpi kutratya-loka iti yūyaṃ na jānītha । etad āścaryaṃ bhavati ।

९-३१ ईश्वरः पापिनां कथां न शृणोति। किंतु यो जनस्तस्मिन्भक्तिं कृत्वा तदिष्टक्तियां करोति तस्यैव कथां शृणोति। एतद्वयं जानीमः।

9-31 īśvaraḥ pāpinām kathām na śṛṇoti । kiṃtu yo janas_tasmin bhaktiṃ kṛtvā tad-iṣṭa-ktiyām karoti tasyaiva kathām śṛṇoti । etad vayaṃ jānīmaḥ ।

९-३२ कोऽपि मनुष्यो जन्मान्धाय चक्षुषी अददात्। जगदारम्भादेतादृशीं कथां कोऽपि कदापि नाशृणोत्।

9-32 ko'pi manuṣyo janmāndhāya cakṣuṣī adadāt । jagad-ārambhād etādṛṣiṃ kathām ko'pi kadāpi nāśṛṇot ।

९-३३ अस्मादेष मनुष्यो यदीश्वरान्नाजायत तर्हि किंचिदपीदृशं कर्म कर्तुं नाशकरोत्।

9-33 asmād eṣa manuṣyo yadīśvarānnājāyata tarhi kiṃcid_apīdṛśam karma kartuṃ nāśaknot ।

९-३४ ते व्याहरन्त्वं पापादजायथाः किमस्मान्त्वं शिक्षयसि पश्चात्ते तं बहिरकुर्वन्

9-34 te vyāharan tvam pāpād ajāyathāḥ kim_asmān tvam śikṣayasi? paścāt_te taṃ bahir_akurvan?

- ९-३५ तदनन्तरं यिहूदीयैः स बहिरक्रियत यीशुरितिवात्तां श्रुत्वा तं साक्षात्प्राप्य पृष्टवानीश्वरस्य पुत्रे त्वं विश्वसिषि
9-35 tad_anantaram yihūdiyaiḥ sa bahir_akriyata yīśur_iti-vārttām śrutvā taṃ sāksāt prāpya
pṛṣṭavān īśvarasya putre tvam vi-śvasiṣi?
- ९-३६ तदा स प्रत्यवोचत् । हे प्रभो स को यत्तस्मिन्नहं विश्वसिमि
9-36 tadā sa praty-avocat । he pra-bho sa ko yat tasmin_nahaṃ vi-śvasimi?
- ९-३७ ततो यीशुः कथितवान् । त्वं तं दृष्टवान्त्वया साकं यः कथां कथयति स एव सः ।
9-37 tato yīśuḥ kathitavān । tvam taṃ dṛṣṭavān tvayā sākaṃ yaḥ kathām kathayati sa eva
saḥ ।
- ९-३८ तदा हे प्रभो विश्वसिमीत्युक्त्वा स तं प्राणमत् ।
9-38 tadā he pra-bho vi-śvasimIty_uktvā sa taṃ prāṇamat ।
- ९-३९ पश्चाद्यीशुः कथितवात्रयनहीना नयनानि प्राप्नुवन्ति नयनवन्तश्चान्धा भवन्तीयुभिप्रायेण जगदहमागच्छम् ।
9-39 paścād yīśuḥ kathitavān nayana-hīnā nayanāni prāpnuvanti nayanavantaś_cāndhā
bhavantiyu_abhi-prāyeṇa jagad_aham ā-gaccham ।
- ९-४० एतत्श्रुत्वा निकटस्थाः कतिपयाः फिरूशिनो व्याहरन् । वयमपि किमन्धाः
9-40 etat śrutvā nikaṭa-sthāḥ katipayāḥ phirūśino vyāharan । vayam api kim_andhāḥ?
- ९-४१ तदा यीशुरवादीद्यद्यन्धा अभवत तर्हि पापानि नातिष्ठन्किंतु पश्यामीति वाक्यवदनाद्युष्माकं पापानि तिष्ठन्ति ।
9-41 tadā yīśuravādīdyadyandhā abhavata tarhi pāpāni nātiṣṭhan kiṃtu paśyāmīti vākya-
vadanād yuṣmākaṃ pāpāni tiṣṭhanti ।
- १०-१ अहं युष्मानतियथार्थं वदामि यो जनो द्वारेण न प्रविश्य केनाप्यन्येन मेषगृहं प्रविशति स एव स्तेनो दस्युश्च ।
10-1 ahaṃ yuṣmān_ati-yathārthaṃ vadāmi yo jano dvāreṇa na praviśya kenāpy_anyena
meṣa-gṛhaṃ pra-viśati sa eva steno dasyuś_ca ।
- १०-२ यो द्वारेण प्रविशति स एव मेषपालकः ।
10-2 yo dvāreṇa pra-viśati sa eva meṣa-pālakah ।
- १०-३ दौवारिकस्तस्मै द्वारं मोचयति मेषगणश्च तस्य वाक्यं शृणोति स निजान्मेषान्स्वस्वनाम्नाहूय बहिः कृत्वा नयति ।
10-3 dauvārikas_tasmai dvāraṃ mocayati meṣa-gaṇaś_ca tasya vākyaṃ śṛṇoti sa ni-jān
meṣān sva-sva-nāmnāhūya bahiḥ kṛtvā nayati ।
- १०-४ तथा निजान्मेषान्बहिः कृत्वा स्वयं तेषामग्रे गच्छति । ततो मेषास्तस्य शब्दं बुध्यन्ते तस्मात्तस्य पश्चाद्ब्रजन्ति ।
10-4 tathā ni-jān meṣān bahiḥ kṛtvā svayaṃ teṣām agre gacchati । tato meṣās_tasya śabdaṃ
budhyante tasmāt tasya paścād vrajanti ।
- १०-५ किंतु परस्य शब्दं न बुध्यन्ते तस्मात्तस्य पश्चान्न ब्रजिष्यन्ति वरं तस्य समीपात्पलायिष्यन्ते ।
10-5 kiṃ_tu parasya śabdāṃ na budhyante tasmāt tasya paścān_na brajiṣyanti varam tsaya
sam-ipāt palāyiṣyante ।
- १०-६ यीशुस्तेभ्य इमां दृष्टान्तकथामकथयत्किंतु तेन कथितकथायास्तात्पर्यं ते नाबुध्यन्त ।
10-6 yīśus_tebhya imāṃ dṛṣṭānta-kathām akathayat kiṃ_tu tena kathita-
kathāyās_tātparyaṃ te nābudhyanta ।
- १०-७ अतो यीशुः पुनरकथयत् । युष्मानहं यथार्थतरं व्याहरामि । मेषगृहस्य द्वारमहमेव ।
10-7 ato yīśuḥ punar_akathayat । yuṣmān_aham yathārthataram vy-ā-harāmi । meṣa-gṛhasya
dvāraṃ aham_eva ।
- १०-८ मया न प्रविश्य य आगच्छन्ते स्तेना दस्यवश्च किंतु मेसास्तेषां कथा नाशृण्वन् ।
10-8 mayā na pra-viśya ya āgacchan te stenā dasyavaś_ca kiṃ_tu mesās_teṣām kathā
nāśṛṇvan ।
- १०-९ अहमेव द्वारस्वरूपः । मया यः कश्चित्प्रविशति स रक्षां प्राप्स्यति तथा बहिरन्तश्च गमनागमने कृत्वा चरणस्थानं
प्राप्स्यति ।
10-9 aham_eva dvāra-svarūpaḥ । mayā yaḥ kaś_cit pra-viśati sa rakṣāṃ prāpsyati tathā
bahir-antaś_ca gamanāgamane kṛtvā caraṇa-sthānaṃ prāpsyati ।

१०-१० यो जनस्तेनः स केवलं स्तैन्यबधविनाशान्कर्तुमेव समायाति किंत्वहमायुर्दातुमर्थात्बाहुल्येन तदेव दातुमागच्छम् ।

10-10 yo jana-stenaḥ sa kevalam stainya-badha-vināśān kartum_eva sam-ā-yāti kim_tv_aham āyur_dātum arthāt bāhulyena tad_eva dātum āgaccham ।

१०-११ अहमेव सत्यमेषपालको यस्तु सत्यो मेषपालकः स मेषार्थं प्राणत्यागं करोति ।

10-11 aham_eva satya-meṣa-pālako yas_tu satyo meṣa-pālakaḥ sa meṣārthaṁ prāṇa-tyāgaṁ karoti ।

१०-१२ किंतु यो जनो मेषपालको न । अर्थाद्यस्य मेषा निजा न भवन्ति । य एतादृशो वैतनिकः स वृकमागच्छन्तं दृष्ट्वा मेषव्रजं विहाय पलायते । तस्माद्वृकस्तं व्रजं धृत्वा विकिरति ।

10-12 kim_tu yo jano meṣa-pālako na । arthād yasya meṣā ni-jā na bhavanti । ya etādrśo vaitanikaḥ sa vṛkam āgacchantam dṛṣṭvā meṣa-vrajaṁ vi-hāya palāyate । tasmād vṛkas_tam vrajaṁ dhṛtvā vi-kirati ।

१०-१३ वैतनिकः पलायते यतः स वेतनार्थी मेषार्थं न चिन्तयति ।

10-13 vaitanikaḥ palāyate yataḥ sa vetanārthī meṣārthaṁ na cintayati ।

१०-१४ अहमेव सत्यो मेषपालकः । पिता मां यथा जानाति अहं च यथा पितरं जानामि ।

10-14 aham_eva satyo meṣa-pālakaḥ । pitā māṁ yathā jānāti ahaṁ ca yathā pitaraṁ jānāmi ।

१०-१५ तथा निजान्मेषानपि जानामि मेषाश्च मां जानान्ति । अहं मेषार्थं प्राणत्यागं करोमि ।

10-15 tathā ni-jān meṣān_api jānāmi meṣāś_ca māṁ jānānti । ahaṁ meṣārthaṁ prāṇa-tyāgaṁ karomi ।

१०-१६ अपरं च एतद्गृहीयम्मेषेभ्यो भिन्ना अपि मेषा मम सन्ति ते सकला आनयितव्याः । ते मम शब्दं श्रोष्यन्ति तत एको व्रज एको रक्षको भविष्यति ।

10-16 aparaṁ ca etad-gṛhīyam-meṣebhyo bhinnā api meṣā mama santi te sa-kalā ā-nayitavyāḥ । te mama śabdāṁ śroṣyanti tata eko vraja eko rakṣako bhaviṣyati ।

१०-१७ प्राणानहं त्यक्त्वा पुनः प्राणान्गृहीष्यामि । तस्मात्पिता मयि स्नेहं करोति ।

10-17 prāṇān_aham tyaktvā punaḥ prāṇān grahīṣyāmi । tasmāt pitā mayi snehaṁ karoti ।

१०-१८ कश्चिज्जनो मम प्राणान्कर्तुं न शक्नोति किंतु स्वयं तान्समर्पयामि तान्समर्पयितुं पुनर्गृहीत्वं च मम शक्तिरास्ते भारमिमं स्वपितुः सकाशात्प्राप्तो ऽहम् ।

10-18 kaś_cij jano mama prāṇān hartuṁ na śaknoti kim_tu svayaṁ tān sam-arpayāmi tān sam-arpayituṁ punar-grahītyaṁ ca mama śaktir_āste bhāram_imam sva-pituḥ sa-kāśāt prāpto 'ham ।

१०-१९ अस्मादुपदेशात्पुनश्च यिहूदीयानां मध्ये भिन्नवाक्यता जाता ।

10-19 asmād_upadeśāt punaś_ca yihūdīyānām madhye bhinna-vākyatā jātā ।

१०-२० ततो बहवो व्याहरणेष भूतग्रस्त उन्मत्तश्च । कुत एतस्य कथां शृणुथ

10-20 tato bahavo vy-ā-haran eṣa bhūta-grasta un-mattaśca । kuta etasya kathāṁ śṛnutha?

१०-२१ केचिदवदनेतस्य कथा भूतग्रस्तस्य कथावन्न भवन्ति । भूतः किमन्धाय चक्षुषी दातुं शक्नोति

10-21 ke_cid avadan etasya kathā bhūta-grastasya kathāvan_na bhavanti । bhūtaḥ kim andhāya cakṣuṣī dātum śaknoti?

१०-२२ शीतकाले यिरूशालमि मन्दिरोत्सगपर्वण्युपस्थिते यीशुः सुलेमानो निःसरेण गमनागमने करोति ।

10-22 śīta-kāle yirūśālamī mandirotsaga-parvaṇy_upa-sthite yīśuḥ su-lemāno niḥ-sareṇa gamanāgamane karoti ।

१०-२३ एतस्मिन्समये यिहूदीयास्तं वेष्टयित्वा व्याहरन्

10-23 etasmin sam-aye yihūdīyās_tam veṣṭayitvā vy-ā-haran

१०-२४ कति कालानस्माकं विचिकित्सां स्थापयिष्यसि यद्यभिषिक्तो भवसि तर्हि तत्स्पष्टं वद ।

10-24 kati kālān asmākaṁ vi-cikitsāṁ sthāpayiṣyasi? yady_abhi-ṣikto bhavasi tarhi tat spaṣṭam vada ।

१०-२५ तदा यीशुः प्रत्यवददहमचकथं किंतु यूयं न प्रतीथ । निजपितुर्नाम्ना यां यां क्रियां करोमि सा क्रियैव मम साक्षिस्वरूपा ।

10-25 tadā yīśuḥ praty_avadad aham acakathaṃ kiṃ_tu yūyaṃ na pratītha । nija-pitur_nāmnā yāṃ yāṃ kriyāṃ karomi sā kriyaiva mama sākṣi-svarūpā ।

१०-२६ किंत्वहं पूर्वमकथयं यूयं मम मेषा न भवथ । कारणादस्मान्न विश्वसिथ ।

10-26 kiṃ_tv_ahaṃ pūrvam_akathayaṃ yūyaṃ mama meṣā na bhavatha । kāraṇād_asmān na vi-śvasitha ।

१०-२७ मम मेषा मम शब्दं शृण्वन्ति तानहं जानामि ते च मम पश्चाद्गच्छन्ति ।

10-27 mama meṣā mama śabdaṃ śṛṇvanti tān_ahaṃ jānāmi te ca mama paścād_gacchanti ।

१०-२८ अहं तेभ्यो ऽनन्तायु ददामि । ते कदापि न्नक्ष्यन्ति कोऽपि मम करात्तान्हर्तुं न शक्यति ।

10-28 ahaṃ tebhyo 'nantāyu dadāmi । te kadāpi n naṃkṣyanti ko'pi mama karāt tān hartuṃ na śakṣyati ।

१०-२९ यो मम पिता तान्मह्यं दत्तवान्स सर्वस्मात्महान् । कोऽपि मम पितुः करात्तान्हर्तुं न शक्यति ।

10-29 yo mama pitā tān mahyaṃ dattavān sa sarvasmāt mahān । ko'pi mama pituḥ karāt tān hartuṃ na śakṣyati ।

१०-३० अहं पिता च द्वयोरेकत्वम् ।

10-30 ahaṃ pitā ca dvayor_ekatvam ।

१०-३१ ततो यिहूदीयाः पुनरपि तं हन्तुं पाषाणानुदतोलयन् ।

10-31 tato yihūdiyāḥ punar_api taṃ hantum pāṣāṇān ud-atolayan ।

१०-३२ यीशुः कथितवान् । पितुः सकाशाद्ब्रह्मन्युत्तमकर्माणि युष्माकं समक्षं प्रकाशयं तेषां कस्य कर्मणः कारणान्मां पाषाणैराहन्तुमुद्यताः स्थ

10-32 yīśuḥ kathitavān । pituḥ sa-kāśād bahūny_uttama-karmāṇi yuṣmākaṃ sam-akṣaṃ prakāśayaṃ teṣāṃ kasya karmaṇaḥ kāraṇān māṃ pāṣāṇair_ā-hantum ud-yatāḥ stha?

१०-३३ यिहूदीयाः प्रत्यवदन्प्रशस्तकर्महेतोर्न किंतु त्वं मानुषः स्वमीश्वरम्

10-33 yihūdiyāḥ praty_avadan pra-śasta-karma-hetor_na kiṃ_tu tvam mānuṣaḥ svam_īśvaram

१०-३४ तदा यीशुः प्रत्युक्तवान्मया कथितं यूयमीश्वरा एतद्वचनं युष्माकं शास्त्रे लिखितं नास्ति किम्

10-34 tadā yīśuḥ praty-uktavān mayā kathitaṃ yūyam īśvarā etad-vacanaṃ yuṣmākaṃ śāstre likhitaṃ nāsti kim?

१०-३५ तस्माद्येषामुद्देशे ईश्वरस्य कथा कथिता ते यदीश्वरगणा उच्यन्ते धर्मग्रन्थस्याप्यन्यथा भवितुं न शक्यं ।

10-35 tasmād yeṣām ud-deśe īśvarasya kathā kathitā te yadīśvara-gaṇā ucyante dharmagranthasyāpy_anyaṥ bhavituṃ na śakyaṃ ।

१०-३६ तर्ह्यहमीश्वरस्य पुत्र इति वाक्यस्य कथनात्पुत्रं पित्राभिषिक्तं जगति प्रेरितं च पुमांसं कथमीश्वरनिन्दकं वदथ

10-36 tarhy_ahaṃ īśvarasya putra iti vākyasya kathanāt yūyaṃ pitrābhi-ṣiktaṃ jagati preritaṃ ca pumāṃsaṃ katham īśvara-nindakaṃ vadatha?

१०-३७ यद्यहं पितुः कर्म न करोमि तर्हि मां न प्रतीतः ।

10-37 yady_ahaṃ pituḥ karma na karomi tarhi māṃ na pratītaḥ ।

१०-३८ किंतु यदि करोमि तर्हि मयि युष्माभिः प्रत्यये न कृतोऽपि कार्ये प्रत्ययः क्रियतां ततो मयि पितास्तीति पितर्यहमस्मीति च ज्ञात्वा विश्वसिष्यथ ।

10-38 kiṃ_tu yadi karomi tarhi mayi yuṣmābhiḥ praty-aye na kṛto'pi kārye praty-ayaḥ kriyatāṃ tato mayi pitāstīti pitary_ahaṃ asmīti ca jñātvā vi-śvasiṣyatha ।

१०-३९ तदा ते पुनरपि तं धर्तुमचेष्टन्त किंतु स तेषां करेभ्यो निस्तीर्य

10-39 tadā te punar_api taṃ dhartum aceṣṭanta kiṃ_tu sa teṣāṃ karebhyo nis-tīrya

१०-४० पुनर्यदन्नद्यास्तटे यत्र पूर्वं योहनमज्जयत्तत्रागत्य न्यवसत् ।

10-40 punar_yardan-nadyās-taṭe yatra pūrvam yohan amajjayat tatrāgatya ny-avasat ।

१०-४१ ततो बहवो लोकास्तत्समीपमागत्य व्याहरन्त्योहन्किमप्याश्चर्यं कर्म नाकरोत्किंत्वस्मिन्मनुष्ये या याः कथा अकथयत्ताः सर्वाः सत्याः ।

10-41 tato bahavo lokās_tat-samīpam ā-gatya vy-āharan yohan kim_apy_āścaryaṃ karma nākarot kim_tv_asmin manuṣye yā yāḥ kathā akathayat tāḥ sarvāḥ satyāḥ ।

१०-४२ तत्र च बहवो लोकास्तस्मिन्व्यश्वसन् ।

10-42 tatra ca bahavo lokās_tasmin vy-aśvasan ।

११-१ अनन्तरं मरियम्तस्या भगिनी मर्था च यस्मिन्बैथनीयाग्रामे वसतस्तस्मिन्ग्रामे इलियासर्नामा पीडित एक आसीत् ।

11-1 an-antaram mariyam tasyā bhagini marthā ca yasmin baithaniyā-grāme vasatas_tasmin grāme iliyāsar-nāmā pīḍita eka āsita ।

११-२ या मरियम्प्रभुं सुगन्धितेनैव मर्दयित्वा स्वकेशैस्तस्य चरणौ सममार्जत्तस्या भ्राता स इलियासरोगी ।

11-2 yā mariyam pra-bhuṃ su-gandhi-telaina mardayitvā sva-keśais_tasya caraṇau sam-amārjat tasyā bhrātā sa iliyāsar rogī ।

११-३ अपरं च हे प्रभो भवान्यस्मिन्प्रीयते स एव पीडितोऽस्तीति कथां कथयित्वा तस्य भगिन्यौ प्रेषितवत्यौ ।

11-3 a-param ca he pra-bho bhavān yasmin priyate sa eva pīḍito'stīti kathāṃ kathayitvā tasya bhaginyau preṣitavatyaū ।

११-४ तदा यीशुरिमां वार्तां श्रुत्वाकथयत् पीडेयं मरणार्थं न किंत्वीश्वरस्य महिमार्थमीश्वरपुत्रस्य महिमप्रकाशार्थं च जाता ।

11-4 tadā yīsur_imām vārttām śrutvākathayata pīḍeyaṃ maraṇārtham na kiṃ_tv_īśvarasya mahimārtham īśvara-putrtasya mahima-prakāśārtham ca jātā ।

११-५ यीशुर्दृष्ट्वापि मर्थायां तद्भगिन्यामिलियासरि चाप्रीयत् ।

11-5 yīsur_yd_yady_api marthāyām tad-bhaginyām iliyāsari cāpriyata ।

११-६ तथापि इलियासरः पीडायाः कथां श्रुत्वा यत्र आसीत्तत्रैव दिनद्वयमतिष्ठत् ।

11-6 tathāpi iliyāsaraḥ pīḍāyāḥ kathāṃ śrutvā yatra āsīt tatraiva dina-dvayam_atiṣṭhat ।

११-७ ततः परं स शिष्यानकथयद्वयं पुनर्यिहूदीयप्रदेशं यामः ।

11-7 tataḥ param sa śiṣyān_akathayad vayaṃ punar_yihūdiya-pradeśam yāmaḥ ।

११-८ ततस्ते प्रत्यवदन् । हे गुरो स्वल्पदिनानि गतानि यिहूदीयास्त्वां पाषाणैर्हन्तुमुद्यतास्तथापि किं पुनस्तत्र यास्यसि

11-8 tatas_te praty_avadan । he guro svalpa-dināni gatāni yihūdiyās_tvām pāṣāṇair_hantum ud-yatās_tathāpi kiṃ punas_tatra yāsyasi?

११-९ यीशुः प्रत्यवदत् । एकस्मिन्दिने किं द्वादशघटिका न भवन्ति कोऽपि दिवा गच्छन्न स्वलति यतः स एतज्जगतो दीप्तिं प्राप्नोति ।

11-9 yīsuḥ praty-avadat । ekasmin dine kiṃ dvādaśa-ghaṭikā na bhavanti? ko'pi divā gacchan na skhalati yataḥ sa etaj-jagato dīptiṃ prāpnoti ।

११-१० किन्तुरात्रौ गच्छन्स्वलति यतो हेतोस्तत्र दीप्तिर्नास्ति ।

11-10 kim_turātrau gacchan skhalati yato hetos_tatra dīptir_nāsti ।

११-११ इमां कथां कथयित्वा स तानवदत् । अस्माकं बन्धुः इलियासर्निद्रितोऽभूदिदानीं तं निद्रातो जागरयितुं गच्छामि ।

11-11 imām kathāṃ kathayitvā sa tān_avadat । asmākaṃ bandhuḥ iliyāsar nidrito'bhūd idānīm taṃ nidrāto jāgarayitum gacchāmi ।

११-१२ यीशुर्मृतौ कथामिमां कथितवान्किंतु शिश्रामार्थं निद्रायां कथितवानिति ज्ञात्वा अकथयन् ।

11-12 yīsur_mṛtau kathām_imām kathitavān kiṃ_tu śi-śrāmārtham ni-drāyām kathitavān iti jñātvā akathayan ।

११-१३ हे गुरो स यदि निद्राति तर्हि भद्रमेव ।

11-13 he guro sa yadi ni-drāti tarhi bhadram_eva ।

११-१४ तदा यीशुः स्पष्टं तान्व्याहरत् । इलियासरम्रियत् ।

11-14 tadā yīsuḥ spaṣṭam tān vy-āharat । iliyāsar amriyata ।

११-१५ किंतु यूयं यथा प्रीथ तदर्धमहं तत्र न स्थितवानित्यस्माद्युष्मन्निमित्तमाह्लादितो ऽहम् । तथापि तस्य समीपे याम ।

11-15 kiṃ_tu yūyaṃ yathā prītha tad-artham_ahaṃ tatra na sthitavān ity_asmād yuṣman-nimittam ā-hvādito 'ham | tathāpi tasya sam-īpe yāma |

११-१६ तदा थोमा यं दिदुमं वदन्ति स सङ्गिनः शिष्यानवदद्वयमपि गत्वा तेन सार्धं प्रियामहे ।

11-16 tadā thomā yaṃ didumaṃ vadanti sa saṅginaḥ śiṣyān avadaḍ vāyaṃ_āpi gatvā tena sārḍhaṃ mriyāmahe |

११-१७ यीशुस्तत्रोपस्था इलियासरः श्मशाने स्थापनात्त्वारि दिनानि गतानीति वार्ता श्रुतवान् ।

11-17 yīśuṣ_tatropasthāya iliyāsaraḥ śmaśāne sthāpanāt catvāri dināni gatānīti vārttāṃ śrutavān |

११-१८ बैथनीया यिरूशालमः समीपस्था क्रोशैकमात्रान्तरिरा ।

11-18 baithaniyā yirūśālamaḥ samīpa-sthā krośaika-mātrān_tarirā |

११-१९ तस्माद्बहवो यिहूदीया मर्था मरिय्यमं च भ्रातृशोकापत्रां सान्त्वयितुं तयोः समीपमागच्छन् ।

11-19 tasmād bahavo yihūdiyā marthāṃ mariyyamaṃ ca bhrāṭṛ-śokāpannāṃ sāntvayituṃ tayoh sam-īpaṃ āgacchan |

११-२० मर्था यीशोरागमनवार्ता श्रुत्वाव तं साक्षादकरोत् ।

11-20 marthā yīśor_āgamana-vārttāṃ śrutvāiva taṃ sākṣād akarot |

११-२१ मर्था यीशोरागमनवार्ता श्रुत्वैव तं साक्षादकरोत्किंतु मरियमोह उपविश्य स्थिता । तदा मर्था यीशुमवदत् । हे प्रभो यदि भवानत्रास्थास्यत्तर्हि मम भ्राता नामरिष्यत् ।

11-21 marthā yīśor_āgamana-vārttāṃ śrutvāiva taṃ sākṣād akarot kiṃtu mariyam geḥa upa-viśya sthitā | tadā marthā yīśuṃ_avadat | he pra-bho yadi bhavān atrāsthāsyat tarhi mama bhrātā nāmariṣyat |

११-२२ किंत्विदानीमपि यदीश्वरे प्रार्थयिष्यते ईश्वरस्तद्वास्यतीति जानेऽहम् ।

11-22 kiṃ_tv_idānīm_āpi yad īśvare prārthayiṣyate īśvaras_tad dāsyatīti jāne'ham |

११-२३ यीशुरवादीत्तव भ्राता समुत्थास्यति ।

11-23 yīśur_avadāt tava bhrātā sam-ut-thāsyati |

११-२४ मर्था व्याहरत् । शेषदिवसे स उत्थानसमये प्रोत्थास्यतीति जानेऽहम् ।

11-24 marthā vy-āharat | śeṣa-divase sa ut-thāna-samaye protthāsyatīti jāne'ham |

११-२५ तदा यीशुः कथितवानहमेव उत्थापयिता जीवयिता च यः कश्चन मयि विश्वसिति स मृत्वापि जीविष्यति ।

11-25 tadā yīśuḥ kathitavān aham_eva ut-thāpayitā jīvayitā ca yaḥ kaś_ca_na mayi vi-śvasiti sa mṛtvāpi jīviṣyati |

११-२६ यः कश्चन च जीवन्मयि विश्वसिति स कदापि न मरिष्यति । अस्यां कथायां किं विश्वसिषि

11-26 yaḥ kaś_ca_na ca jīvan mayi vi-śvasiti sa kadāpi na mariṣyati | asyāṃ kathāyāṃ kiṃ vi-śvasiṣi?

११-२७ सावदत् । प्रभो यस्यावतरणापेक्षास्ति भवान्स एवाभिषिक्त ईश्वरपुत्र इति विश्वसिमि ।

11-27 sāvadat | pra-bho yasyāvataranāpekṣāsti bhavān sa evābhi-ṣikta īśvara-putra iti vi-śvasimi |

११-२८ इति कथां कथयित्वा सा गत्वा स्वां भगिनीं मरियमं गुप्तमाहूय व्याहरत्गुरुरपतिष्ठति त्वामाह्वयति च ।

11-28 iti kathāṃ kathayitvā sā gatvā svāṃ bhaginīm mariyamāṃ guptam_ā-hūya vy-āharat gurur_apa-tiṣṭhati tvām_ā-hvayati ca |

११-२९ कथामिमां श्रुत्वा सा तूर्णमुत्थाय तस्य समीपमागच्छत् ।

11-29 kathām_imām śrutvā sā tūrṇam ut-thāya tasya sam-īpaṃ agacchat |

११-३० यीशुर्ग्राममध्यं न प्रविश्य यत्र मर्था तं साक्षादकरोत्तत्र स्थितवान् ।

11-30 yīśur_grāma-madhyam na pra-viśya yatra marthā taṃ sākṣād akarot tatra sthitavān |

११-३१ ये यिहूदीया मरियमा साकं गृहे तिष्ठन्तस्तामसान्त्वयन्त्वां क्षिप्रमुत्थाय गच्छन्तीं विलोक्य व्याहरन् । सा श्मशाने रोदितुं याति । इत्युत्त्वा ते तस्याः पश्चादगच्छन् ।

11-31 ye yihūdiyā mariyamā sākaṃ gṛhe tiṣṭhantas_tām asāntvayan tr tāṃ kṣipram ut-thāya gacchantīm vi-lokya vy-āharan | sā śmaśāne rodituṃ yāti | ityuktvā te tasyāḥ paścād agacchan |

११-३२ यत्र यीशुरतिष्ठत्तत्र मरियमुपस्थाय तं दृष्ट्वा तस्य चरणयोः पतित्वा व्याहरत् । हे प्रभो यदि भवानत्रास्थास्यत्तर्हि मम भ्राता नामरिष्यत् ।

11-32 yatra yīśur_atiṣṭhat tatra mariyam upa-sthāya taṃ dṛṣṭvā tasya caranayoḥ patitvā vy-āharat । he pra-bho yadi bhavān atrāsthāsyat tarhi mama bhrātā nāmariṣyat ।

११-३३ यीशुस्तां तस्याः सङ्गिनो यिहूदीयांश्च रुदतो विलोक्य शिकार्तः सन्दीर्घं निश्वस्य कथितवान्तं कुत्रास्थापयत

11-33 yīśus_tāṃ tasyāḥ saṅgino yihūdiyāṃś_ca rudato vi-lokya śikārtaḥ san dīrghaṃ ni-śvasya kathitavān taṃ kutrāsthāpayata?

११-३४ ते व्याहरन् । हे प्रभो भवानागत्य पश्यतु ।

11-34 te vy-āharan । he pra-bho bhavān ā-gatya paśyatu ।

११-३५ यीशुना क्रन्दितम् ।

11-35 yīśunā kranditam ।

११-३६ अत एव यिहूदीया अवदन् । पश्यतायं तस्मिन्कीदृशगप्रीयत ।

11-36 ata eva yihūdiyā avadan । paśyatāyaṃ tasmin kīdṛśg aprīyata ।

११-३७ तेषां केचिदवदन्योऽन्धाय चक्षुषी दत्तवान्स किमस्य मृत्युं निवारयितुं नाशक्नोत्

11-37 teṣāṃ ke_cid avadan yo'ndhāya cakṣuṣī dattavān sa kim asya mṛtyuṃ ni-vārayituṃ nāśaknot?

११-३८ ततो यीशुः पुनरन्तर्दीर्घं निश्वस्य श्मशानान्तिकमगच्छत् ।

11-38 tato yīśuḥ punar_antar-dīrghaṃ ni-śvasya śmaśānāntikam agacchat ।

११-३९ तत्श्मशानमेकं गह्वरं तन्मुखे पाषाण एक आसीत् । तदा यीशुरवददेनं पाषाणमपसारयत् । ततः प्रमीतस्य भगिनी मर्थावदत् । प्रभो अधुना तत्र दुर्गन्धो जातः । यतोऽद्य चत्वारि दिनानि श्मशाने स तिष्ठति ।

11-39 tat śmaśānam ekaṃ gahvaram tan-mukhe pāṣāṇa eka āsīt । tadā yīśur_avadad enaṃ pāṣāṇam apa-sārayata । tataḥ pra-mītasya bhaginī marthāvadat । pra-bho adhunā tatra durgandho jātaḥ । yato'dya catvāri dināni śmaśāne sa tiṣṭhati ।

११-४० तदा यीशुरवादीत् । यदि विश्वसिषि तर्हीश्वरस्य महिमप्रकाशं द्रक्ष्यसि कथामिमां किं तुभ्यं नाकथयम्

11-40 tadā yīśur_avādīt । yadi vi-śvasiṣi tarhiśvarasya mahima-prakāśaṃ drakṣyasi kathām_imāṃ kiṃ tubhyaṃ nākathayam?

११-४१ तदा मृतस्य श्मशानात्पाषाणे ऽपसारिते यीशुरूर्ध्वं पश्यनकथयत् । हे पितर्मम निवेदनमशृणोः कारणादस्मात्त्वां धन्यं वदामि ।

11-41 tadā mṛtasya śmaśānāt pāṣāṇe 'pasārite yīśur_ūrdhvaṃ paśyan akathayat । he pitar_mama ni-vedanam aśṛṇoḥ kāraṇād_asmāt tvāṃ dhanyaṃ vadāmi ।

११-४२ त्वं सततं शृणोषि तदप्यहं जानामि । किंतु त्वं मां यत्प्रैरयस्तद्यथास्मिन्स्थाने स्थिता लोका विश्वसन्ति तदर्थमिदं वाक्यं वदामि ।

11-42 tvam sa-tataṃ śṛṇoṣi tad_apy_ahaṃ jānāmi । kiṃ_tu tvam māṃ yat prairayas_tad yathāsmiṃ sthāne sthitā lokā vi-śvasanti tad-arthaṃ idam vākyaṃ vadāmi ।

११-४३ इमां कथां कथयित्वा स प्रोच्चैराह्वयत् । हे इलियासर्बहिरागच्छ ।

11-43 imāṃ kathāṃ kathayitvā sa proccair_ā-hvayat । he iliyāsar bahir_ā-gaccha ।

११-४४ ततः स प्रमीतः श्मशानवस्त्रैर्बद्धस्तपादो गात्रमार्जन्वाससा बद्धमुखश्च बहिरागच्छत् ।

11-44 tataḥ sa pra-mītaḥ śmaśāna-vastrair_baddhas_tapādo gātra-mārjan-vāsasā baddha-mukhaś_ca bahir_ā-gacchat ।

११-४५ यीशुरुदितवान्बन्धनानि मोचयित्वा त्यजतैनम् । मरियमः समीपमागता ये यिहूदीयलोकास्तदा यीशोरेतत्कर्मापश्यन् ।

11-45 yīśur_uditavān bandhanāni mocayitvā tyajatainam । mariyamaḥ sam-īpam ā-gatā ye yihūdiya-lokāś_tadā yīśor_etat karmāpaśyan ।

११-४६ तेषां बहवो व्यश्वसन् । किंतु केचिदन्ये फिरूशिनां समीपं गत्वा यीशोरेतस्य कर्मणो वार्त्तामवदन् ।

11-46 teṣāṃ bahavo vy-aśvasan । kiṃ_tu ke_cid_anye phirūśināṃ sam-īpaṃ gatvā yīśor_etasya karmaṇo vārttām avadan ।

११-४७ ततः परं प्रधानयाजकाः फिरूशिनश्च सभां कृत्वा व्याहरन्वयं किं कुर्मः एष मानवो बहून्याश्चर्यकर्माणि करोति ।

11-47 tataḥ paraṃ pradhāna-yājakāḥ phirūśinaś_ca sabhāṃ kṛtvā vy-āharan vayaṃ kim kurmaḥ? eṣa mānavao bahūnyāścarya-karmāṇi karoti ।

११-४८ यदीदृशं कर्म कर्तुं न वारयामस्तर्हि सर्वे लोकास्तस्मिन्विश्वसिष्यन्ति रोमिलोकाश्चागत्यास्माकमनया राजधान्या सार्धं राज्यमाछेत्स्यन्ति ।

11-48 yadīdṛśaṃ karma kartuṃ na vārayāmas_tarhi sarve lokās_tasmin vi-śvasiṣyanti romi-lokās_cā-gatyāsmākam anayā rāja-ghānyā sārḍhaṃ rājyam āchetsyanti ।

११-४९ तदा तेषां कियफानामा यस्तस्मिन्वत्सरे महायाजकपदे न्ययुज्यत स प्रत्यवदद्वयं किमपि न जानीथ ।

11-49 tadā teṣāṃ kiyaphā-nāmā yas_tasmin vatsare mahā-yājaka-pade ny-ayujyata sa praty_avadad yūyaṃ kim_āpi na jānītha ।

११-५० समग्रदेशस्य विनाशतोऽपि सर्वलोकार्थमेकस्य जनस्य मरणमस्माकं मशगलहेतुकमेल्तस्य विवेचनामपि न कुरुथ ।

11-50 samagra-deśasya vi-nāśato'pi sarva-lokārtham ekasya janasya maraṇam asmākam maśgala-hetukam eltasya vivecanām_āpi na kurutha ।

११-५१ एतां कथां स निजबुद्ध्या व्याहरदिति न ।

11-51 etāṃ kathāṃ sa nija-buddhyā vyāharad iti na ।

११-५२ किंतु यीशुस्तद्देशीयानां कारणात्प्राणान्त्यक्षयति । दिशि दिशि विकीर्णानीश्वरस्य सन्तानान्संगृह्यैकजातिं करिष्यति च । तस्मिन्वत्सरे कियफा महायाजकत्वपदे नियुक्तः सनिदं भविष्यद्वाक्यं कथितवान् ।

11-52 kiṃ_tu yīśus_tad-deśīyānām kāraṇāt prāṇān tyakṣyati । diśi diśi vi-kīrṇān īśvarasya san-tānān saṃ-gr̥hyaika-jātiṃ kariṣyati ca । tasmin vatsare kiyaphā mahā-yājakatva-pade ni-yuktaḥ san idam bhaviṣyad-vākyam kathitavān ।

११-५३ तद्दिनमारभ्य ते कथं तं हन्तुं शक्नुवन्तीति मन्त्रणां कर्तुं प्रारेभिरे ।

11-53 tad-dinam_ā-rabhya te kathāṃ taṃ hantuṃ śaknuvantīti mantraṇām kartuṃ prārebhire ।

११-५४ अत एव यिहूदीयानां मध्ये यीशुः सप्रकाशं गमनागमने अकृत्वा तस्माद्गत्वा प्रान्तरस्य समीपस्थायिप्रदेशस्येफरायिम्नामि नगरे शिष्यैः साकं कालं यापयितुं प्रारेभे ।

11-54 ata eva yihūdiyānām madhye yīśuḥ sa-prakāśaṃ gamanāgamane akṛtvā tasmād gtvā prāntarasya samīpa-sthāyi-pradeśasyephrāyim-nāmni nagare śiṣyaiḥ sākaṃ kālam yāpayituṃ prārebhe ।

११-५५ अनन्तरं यिहूदीयानां निस्तारोत्सवे निकटवर्तिनि सति तदुत्सवात्पूर्वं स्वान्शुचीन्कर्तुं बहवो जना ग्रामेभ्यो यिरूशालमगरमागच्छन् ।

11-55 anantaram yihūdiyānām nistārotsave nikaṭa-vartini sati tad-utsavāt pūrvam svān śucin kartuṃ bahavo janā grāmebhyo yirūśālam-nagaram āgacchan ।

११-५६ यीशोरन्वेषणं कृत्वा मन्दिरे दण्डायमानाः सन्तः परस्परं व्याहरन् । युष्माकं कीदृशो बोधो जायते स किमुत्सवेऽस्मिन्नागमिष्यति

11-56 yīśor_anveṣaṇam kṛtvā mandire daṇḍāyamānāḥ santaḥ paras-param vy-āharan । yuṣmākam kīdṛśo bodho jāyate? sa kim ut-save'smin atrāgamiṣyati?

११-५७ स च कुत्रास्ति यद्येतत्कश्चिद्वेत्ति तर्हि दर्शयतु प्रधानयाजकाः फिरूशिनश्च तं धर्तुं पूर्वमिमामाज्ञां प्राचारयन् ।

11-57 sa ca kutrāsti yady_etat kaś_cid vetti tarhi darśayatu pra-dhāna-yājakāḥ phirūśinaś_ca taṃ dhartuṃ pūrvam imām ā-jñāṃ prācārayan ।

१२-१ निस्तारोत्सवात्पूर्वं दिनषट्के स्थिते यीशुर्यं प्रमीतमिलियासरं श्मशानादुदस्थापयत्तस्य निवासस्थानं बैथनियाग्राममागच्छत् ।

12-1 nistarotsavāt pūrvam dina-ṣaṭke sthite yīśur_yaṃ pra-mītam iliyāsaram śmaśānād ud-asthāpayat tasya ni-vāsa-sthānam baithaniyā-grāmam āgacchat ।

१२-२ तत्र तदर्थं रजन्यां भोज्ये कृते मर्था पर्यवेषयदिलियासर्च तस्य सङ्गिभिः सार्धं भोजनासन उपाविशत् ।

12-2 tatra tad-arthaṃ rajanyāṃ bhojye kṛte marthā parya-veṣayad iliyāsar ca tasya saṅgibhiḥ sārḍhaṃ bhojanāsana upāviśat ।

१२-३ तदा मरियमर्धसेटकं बहुमूल्यं जटामांसीयं तैलमानीयं यीशोश्चरणयोर्मर्दयित्वा निजकेशैर्माष्टुमारभत । तदा तैलस्य परिमलेन गृहमामोदितमभवत् ।

12-3 tadā mariyam ardha-seṭakaṃ bahu-mūlyam jaṭā-māmsiyam tailam ā-nīya yīsoś_caraṇayor_mardayitvā nija-keśair_mārṣṭum ārabhata । tadā tailasya pari-malena gṛham ā-moditam abhavat ।

१२-४ यः शिमोनः पुत्र ईष्करियोतीयो यिहूदानामा यीशुं परकरेषु समर्पयिष्यति स शिष्यस्तदा कथितवान् ।

12-4 yaḥ śimonaḥ putra īṣkariyotiyo yihūdā-nāmā yīṣuṃ para-kareṣu sam-arpayīṣyati sa śiṣyas_tadā kathitavān ।

१२-५ एतत्तैलं त्रिभिः शतैर्मुद्रापादैर्विक्रीतं सदरिद्रेभ्यः कुतो नादीयत

12-5 etat-tailam tribhiḥ śatair_mudrā-pādair_vi-kṛitam sad daridrebhyaḥ kuto nādiyata?

१२-६ स दरिद्रलोकार्थमचिन्तयदिति न । किंतु स चौर एवं तन्निकटे मुद्रासम्पुटकस्थित्या तन्मध्ये यदतिष्ठत्तदपाहरत्तस्मात्कारणादिमां कथामकथयत् ।

12-6 sa daridra-lokārtham acintayad iti na । kiṃ_tu sa caura evaṃ tan-nikaṭe mudrā-samputaka-sthityā tan-madhye yad_atiṣṭhat tad_apāharat tasmāt kāraṇād imāṃ kathām_akathayat ।

१२-७ तदा यीशुरकथयदेनां मा वारय सा मम श्मशानस्थापनदिनार्थं तदरक्षयत् ।

12-7 tadā yīśur_akathayat enāṃ mā vāraya sā mama śmaśāna-sthāpana-dinārtham tad-arakṣayat ।

१२-८ दरिद्रा युष्माकं सन्निधौ सर्वदा तिष्ठन्ति किंत्वहं सर्वदा युष्माकं सन्निधौ न तिष्ठामि ।

12-8 daridrā yuṣmākaṃ san-nidhau sarvadā tiṣṭhanti kiṃ_tv_ahaṃ sarvadā yuṣmākaṃ san-nidhau na tiṣṭhāmi ।

१२-९ ततः परं यीशुस्तत्रास्तीति वार्त्तां श्रुत्वा बहवो यिहूदीयास्तं श्मशानादुत्थापितमिलियासरं च द्रष्टुं तत्स्थानमागच्छन् ।

12-9 tataḥ paraṃ yīśus_tatrāstiti vārttām śrutvā bahavo yihūdiyās_tam śmaśānād_ut-thāpitam iliyāsaram_ca draṣṭum tat-sthānam āgacchan ।

१२-१० तदा प्रधानयाजकास्तमिलियासरमपि संहर्तुममन्त्रयन् ।

12-10 tadā pradhāna-yājakās_tam iliyāsaram_api saṃ-hartum amantrayan ।

१२-११ यतस्तेन बहवो यिहूदीया गत्वा यीशौ व्यश्वसन् ।

12-11 yatas_tena bahavo yihūdiyā gatvā yīśau vy-aśvasan ।

१२-१२ अनन्तरं यीशुर्यीरूशालमगरमागच्छतीति वार्त्तां श्रुत्वा

12-12 anantaram yīśur_yīrūsālam-nagaram āgacchatīti vārttām śrutvā

१२-१३ परेऽहनि उत्सवागता बहवो लोकाः खर्जूरपत्राद्यानीयं तं साक्षात्कर्तुं बहिरागत्य जयं जयेति वाचं प्रोच्चैर्वक्तुमारभन्त । इस्रायेलो यो राजा परमेश्वरस्य नाम्ना गच्छति स धन्यः ।

12-13 pare'hani utsavāgatā bahavo lokāḥ kharjūra-patrādyanīya tam sāksāt kartum bahir-ā-gatya jaya jayeti vācam proccair_vaktum ārabhanta । isrāyelo yo rājā parameśvarasya nāmnā gacchati sa dhanyaḥ ।

१२-१४ तदा हे सियोनः कन्ये मा भैषीः पश्यायं तव राजा गर्दभशावकमारुह्यागच्छति

12-14 tadā he siyonaḥ kanye mā bhaiṣiḥ paśyāyam tava rājā gardabha-śāvakam ā-ruhyāgacchati

१२-१५ इति शास्त्रीयवचनानुसारेण यीशुरेकं युवगर्दभं प्राप्य तदुपर्यारोहत् ।

12-15 iti śāstriya-vacanānusāreṇa yīśur_ekam yuva-gardabham prāpya tad-upary_ārohat ।

१२-१६ अस्याः घटनायास्तात्पर्यं शिष्याः प्रथमं नाबुध्यन्त । किंतु यीशौ महिमानं प्राप्ते सति वाक्यमिदं तस्मिन्कथ्यत लोकाश्च तम्प्रतीत्यमकुर्वन्ति ते स्मृतवन्तः ।

12-16 asyāḥ ghaṭanāyās_tātparyam śiṣyāḥ prathamam nābudhyanta । kiṃ_tu yīśau mahimānam prāpte sati vākyaṃ_idam tasmin akathyata lokāś_ca tam_pratīṭham akurvan iti te smṛtavantaḥ ।

१२-१७ स इलियासरं श्मशानादागन्तुमाहूतवान्श्मशानाच्च उदस्थापयद्ये ये लोकास्तत्कर्म साक्षादपश्यन्ते प्रमाणं दातुमारभन्त ।

12-17 sa iliyāsaram śmaśānād āgantum ā-hūtavān śmaśānāc_ca ud-asthāpayad ye ye lokās_tat_karma sāksād apaśyan te pra-māṇam dātum ārabhanta ।

१२-१८ स एतादृशमद्भुतं कर्माकरोत्तस्य जनश्रुतेर्लोकास्तं साक्षात्कर्तुमागच्छन् ।

12-18 sa etādṛśam adbhutaṃ karmākarot tasya jana-śruter_lokās_tam sāksāt kartum āgacchan ।

१२-१९ ततः फिरूशिनः परस्परं वक्तुमारभन्त युष्माकं सर्वाश्चेष्टा वृथा जाताः । इति किं यूयं न बुध्यध्वे पश्यत सर्वे लोकास्तस्य पश्चाद्वर्तिनो ऽभवन् ।

12-19 tataḥ phirūśinaḥ paras-param vaktum ārabhanta yuṣmākaṃ sarvās_ceṣṭā vṛthā jātāḥ । iti kiṃ yūyaṃ na budhyadhve? paśyata sarve lokās_tasya paścād-vartino 'bhavan ।

१२-२० भजनं कर्तुमुत्सवागतानां लोकानां कतिपया जना अन्यदेशीया आसन् ।

12-20 bhajanaṃ kartum utsavāgatānām lokānām katipayā janā anyadeśīyā āsan ।

१२-२१ ते गालीलियबैत्सैदानिवासिनः फिलिपस्य समीपमागत्य व्याहरन् । हे महेच्छ वयं यीशुं द्रष्टुमिच्छामः ।

12-21 te gālīliya-baitsaidāni-vāsinaḥ philipasya sam-īpam ā-gatya vyāharan । he maheccha vayaṃ yīśuṃ draṣṭum icchāmaḥ ।

१२-२२ ततः फिलिपो गत्वा आन्द्रियमवदत्पश्चादान्द्रियफिलिपो यीशवे वार्तामकथयताम् ।

12-22 tataḥ philipo gatvā āndriyam avadat paścād āndriy-philipau yīśave vārtām akathayatām ।

१२-२३ तदा यीशुः प्रत्युदितवान्मानवसुतस्य महिमप्राप्तिसमय उपस्थितः ।

12-23 tadā yīśuḥ pratyuditavān mānava-sutasya mahima-prāpti-samaya upa-sthitaḥ ।

१२-२४ अहं युष्मानतिथ्यार्थं वदामि । धान्यबीजं मृत्तिकायां पतित्वा यदि न मृत्यते तर्ह्येकाकि तिष्ठति किंतु यदि मृत्यते तर्हि बहुगुणं फलं फलति ।

12-24 ahaṃ yuṣmān_ati-ythārthaṃ vadāmi । dhānya-bijaṃ mṛttikāyām pativā yadi na mṛyate tarhy_ekāki tiṣṭhati kiṃ_tu yadi mṛyate tarhi bahu-guṇam phalam phalati ।

१२-२५ यो जनो निजप्राणान्प्रियान्जानाति स तान्हारयिष्यति किंतु यो जन इहलोके निजप्राणान्प्रियान्जानाति सोऽनन्तायुः प्राप्तुं तान्नक्षिष्यति ।

12-25 yo jano nija-prāṇān priyān jānāti sa tān hārayiṣyati kiṃ_tu yo jana iha-loke nija-prāṇān a-priyān jānāti so'nantāyuh prāptum tān rakṣiṣyati ।

१२-२६ कश्चिद्यदि मम सेवको भवितुं वाञ्छति तर्हि स मम पश्चाद्गामी भवतु । तस्मादहं यत्र तिष्ठामि मम सेवलोऽपि तत्र स्थास्यति । यो जनो मां सेवते मम पितापि तं सम्मंस्यते ।

12-26 kaś_cid yadi mama sevako bhavitum vāñchati tarhi sa mama paścād-gāmī bhavatu । tasmād ahaṃ yatra tiṣṭhāmi mama sevalo'pi tatra sthāsyati । yo jano māṃ sevate mama pitāpi tam sam-maṃsyate ।

१२-२७ साम्प्रतं मम प्राणा व्याकुला भवन्ति । तस्माधे पितरेतस्मात्समयान्मां रक्ष इत्यहं किं प्रार्थयिष्ये किंत्वहमेतत्समयार्थमवतीर्णवान् ।

12-27 sāmpratam mama prāṇā vy-ā-kulā bhavanti । tasmād he pitar etasmāt sam-ayān māṃ rakṣa ityahaṃ kiṃ prārthayiṣye? kiṃ_tv_ahaṃ etat-samayārtham ava-tīrṇavān ।

१२-२८ हे पितः स्वनाम्नो महिमानं प्रक्षय । तेनैव स्वनाम्नो महिमानमहं प्रकाशयं पुनरपि प्रकाशयिष्यामि । एषा गगणीया वाणी तस्मिन्समयेऽजायत ।

12-28 he pitaḥ sva-nāmno mahimānaṃ pra-kṣaya । tenaiva sva-nāmno mahimānam ahaṃ pra-kāśayaṃ punar_api prakāśayiṣyāmi । eṣā gagaṇīyā vāṇī tasmin sam-aye'jāyata ।

१२-२९ तच्छ्रुत्वा समीपस्थलोकानां केचिदवदन्मेघो ऽगर्जात् । केचिदवदन्स्वर्गीयदूतो ऽनेन सह कथामचकथत् ।

12-29 tac-chrutvā samīpa-stha-lokānām ke-cid avadan megho 'garjit । ke_cid avadan svargīya-dūto 'nena saha kathām_acakathat ।

१२-३० तदा यीशुः प्रत्यवादीत् । मदर्थं शब्दोऽयं नाभूत्युष्मदर्थमेवाभूत् ।

12-30 tadā yīśuḥ praty_avādīt । mad-arthaṃ śabdo'yaṃ nābhūt yuṣmad-arthaṃ_evābhūt ।

१२-३१ अधुना जगतोऽस्य विचारः सम्पत्स्यते । अधुनास्य जगतः पती राज्यात्च्योष्यति ।

12-31 adhunā jagato'sya vi-cāraḥ sam-patsyate । adhunāsyā jagataḥ patī rājyāt cyoṣyati ।

१२-३२ यद्यहं पृथिव्या ऊर्ध्वे प्रोत्थापितोऽस्मि तर्हि सर्वान्मानवान्स्वसमीपमाकर्षिष्यामि ।

12-32 yady_aham pṛthivyā ūrdhve protthāpito'smi tarhi sarvān mānavān sva-samīpam ākarṣiṣyāmi ।

१२-३३ कथं तस्य मृतिर्भविष्यति । एतद्वोधयितुं स इमां कथामकथयत् ।

12-33 katham tasya mṛtir_bhaviṣyati । etad bodhayitum sa imāṃ kathām akathayat ।

१२-३४ तदा लोका अकथयन्सोऽभिषिक्तः सर्वदा तिष्ठतीति व्यवस्थाग्रन्थे श्रुतमस्माभिः । तर्हि मनुष्यपुत्रः प्रोत्थापितो भविष्यतीति वाक्यं कथं वदसि

12-34 tadā lokā akathayan so'bhiṣiktaḥ sarvadā tiṣṭhatīti vyavasthā-granthe śrutam asmābhiḥ । tarhi manuṣya-putraḥ protthāpito bhaviṣyatīti vākyaṃ katham vadasi?

१२-३५ मनुष्यपुत्रोऽयं कः तदा यीशुरकथयद्युष्माभिः सार्धमल्पदिनानि ज्योतिरास्ते । यथा युष्मानन्धकारो नाच्छादयति तदर्थं यावत्कालं युष्माभिः सार्धं ज्योतिस्तिष्ठति तावत्कालं गच्छत । यो जनोऽन्धकारे गच्छति स कुत्र यातीति न जानाति ।

12-35 manuṣya-putro' yaṃ kaḥ tadā yīsur_akathayat yuṣmābhiḥ sārddham alpa-dināni jyotir_āste । yathā yuṣmān andha-kāro nācchādayati tad-arthaṃ yāvat-kālam yuṣmābhiḥ sārddham jyotis_tiṣṭhati tāvat-kālam gacchata । yo jano'ndha-kāre gacchati sa kutra yātīti na jānāti ।

१२-३६ अत एव यावत्कालं युष्माकं निकटे ज्योतिरास्ते तावत्कालं ज्योतीरूपसन्ताना भवितुं ज्योतिषि विश्वसित । इमां कथां कथयित्वा यीशुः प्रस्थाय तेभ्यः स्वं गुप्तवान् ।

12-36 ata eva yāvat-kālam yuṣmākaṃ nikaṭe jyotir_āste tāvat-kālam jyotī-rūpa-santānā bhavitum jyotiṣi vi-śvasita । imāṃ kathām kathayitvā yīśuḥ pra-sthāya tebhyaḥ svaṃ guptavān ।

१२-३७ यद्यपि यीशुस्तेषां समक्षमेतावदाश्चर्यकर्माणि कृतवान्तथापि ते तस्मिन् व्यश्वसन् ।

12-37 yady_api yīśus_teṣāṃ sam-akṣam etāvad_āścarya-karmāṇi kṛtavān tathāpi te tasmin na vy-aśvasan ।

१२-३८ अत एव । कः प्रत्येति सुसंवादं परेशास्मत्प्रचारितं प्रकाशते परेशस्य हस्तः कस्य च सन्निधौ यिशयियभविष्यद्वादिना यदेतद्वाक्यमुक्तं तत्सफलमभवत् ।

12-38 ata eva । kaḥ pratyeti su-saṃ-vādaṃ pareśāsmat-pracāritaṃ? pra-kāśate pareśasya hastaḥ kasya ca san-ni-dhau? yīśaiya-bhaviṣyad-vādinā yad_etad vākyaṃ uktaṃ tat sa-phalam abhavat ।

१२-३९ ते प्रत्येतुं नाशक्नुवन्तस्मिन्यिशयियभविष्यद्वादी ओनरवादीद् ।

12-39 te praty_etum nāśaknuvan tasmin yīśaiya-bhaviṣyad-vādī onnar_avādīd ।

१२-४० यथा ते नयनेन पश्यन्ति बुद्धिभिश्च न बुध्यन्ते तैर्मनःसु परिवर्तितेषु च तानहं यथा स्वस्थान्न करोमि तथा स तेषां लोचनान्यन्धानि कृत्वा तेषामन्तःकरणानि गाढानि करिष्यति ।

12-40 yathā te nayanair_na paśyanti buddhibhiś_ca na budhyante tair_manahsu parivartiteṣu ca tān_aham yathā sva-sthān na karomi tathā sa teṣāṃ locanāny_andhāni kṛtvā teṣāṃ_antaḥ-karaṇāni gāḍhāni kariṣyati ।

१२-४१ यिशयियो यदा यीशोर्महिमानं विलोक्य तस्मिन्कथामकथयत्तदा भविष्यद्वाक्यमीदृशं प्राकाशयत् ।

12-41 yīśaiyo yadā yīśor_mahimānaṃ vi-lokya tasmin kathām_akathayat tadā bhaviṣyad-vākyaṃ idṛśaṃ prākāśayat ।

१२-४२ तथाप्यधिपतीनां बहवस्तस्मिन्प्रत्यायन् । लितुं फिरूशिनस्तान्भजनगृहादूरीकुर्वन्तीति भयात्ते तं न स्वकृतवन्तः ।

12-42 tathāpy_adhi-patīnāṃ bahavas_tasmin praty_āyan । liṭu tu phirūśinas_tān bhajana-grhād dūrī-kurvantīti bhayāt te taṃ na svaikṛtavantaḥ ।

१२-४३ यत ईश्वरस्य प्रशंसातो मानवानां प्रशंसायां ते ऽप्रीयन्त ।

12-43 yata īśvarasya pra-śamsāto mānavānāṃ pra-śamsāyāṃ te 'prīyanta ।

१२-४४ तदा यीशुरुच्चैःकारमकथयद्यो जनो मयि विश्वसिति स केवले मयि विश्वसितीति न स मत्प्रेरको ऽपि विश्वसिति ।

12-44 tadā yīsur_uccaiḥ-kāram akathayad yo jano mayi vi-śvasiti sa kevale mayi vi-śvasititi na sa mat-prerako 'pi vi-śvasiti |

१२-४५ यो जनो मां पश्यति स मत्प्रेरकमपि पश्यति ।

12-45 yo jano mām paśyati sa mat-prerakam_api paśyati |

१२-४६ यो जनो मां प्रत्येति स यथान्धकारे न तिष्ठति तदर्थमहं ज्योतिःस्वरूपो भूत्वा जगत्यस्मिन्नवतीर्णवान् ।

12-46 yo jano mām praty_eti sa yathāndha-kāre na tiṣṭhati tad-artham ahaṃ jyotiḥ-svarūpo bhūtvā jagaty_asmin ava-tīrṇavān |

१२-४७ मम कथां श्रुत्वा यदि कश्चिन्न विश्वसिति तर्हि तमहं दोषिणं न करोमि यतो हेतोर्जगतो जनानां दोषान्निश्चितान्कर्तुं नागत्य तान्परित्रातुमागतोऽस्मि ।

12-47 mama kathāṃ śrutvā yadi kaś_cin na vi-śvasiti tarhi tam_ahaṃ doṣiṇaṃ na karomi yato hetor_jagato janānāṃ doṣān niś-citān kartuṃ nāgatya tān pari-trātum ā-gato'smi |

१२-४८ यः कश्चिन्मां न श्रद्धाय मम कथां न गृह्णाति अन्यस्तं दोषिणं करिष्यति वस्तुतस्तु यां कथामहमचकथं सा कथा चरमेऽह्नि तं दोषिणं करिष्याति ।

12-48 yaḥ kaś_cin mām na śraddhāya mama kathāṃ na gṛhṇāti anyas_tam doṣiṇaṃ kariṣyati vastutas_tu yām kathāṃ_ahaṃ acakathāṃ sā kathā carame'hni tam doṣiṇaṃ kariṣyāti |

१२-४९ यतो हेतोरहं स्वतः किमपि न कथयामि । किं किं मया कथयितव्यं किं समुपदेष्टव्यं च इति मत्प्रेरयिता पिता मामाज्ञापयत् ।

12-49 yato hetor_ahaṃ svataḥ kim_api na kathayāmi | kiṃ kiṃ mayā kathayitavyaṃ kiṃ sam-upadeṣṭavyaṃ ca iti mat-prerayitā pitā mām_ājñāpayat |

१२-५० तस्य साज्ञा अनन्तायुरित्यहं जानामि । अत एवाहं यत्कथयामि तत्पिता यथाज्ञापयत्तथैव कथयाम्यहम् ।

12-50 tasya sājñā anantāyur_ity_ahaṃ jānāmi | ata evāhaṃ yat kathayāmi tat pitā yathā-jñāpayat tathaiva kathayāmy_ahaṃ |

१३-१ निस्तारोत्सवस्य किञ्चित्कालात्पूर्वं पृथिव्याः पितुः समीपगमनस्य समयः सन्निकर्षो ऽभूदिति ज्ञात्वा यीशुराप्रथमाद्येषु जगत्प्रवासिष्वात्मीयलोकेषु प्रेम करोतु स्म तेषु शेषं यावत्प्रेम कृतवान् ।

13-1 nis-tārotsavasya kiṃ_cit-kālāt pūrvam pṛthivyāḥ pituḥ samīpa-gamanasya sam-ayaḥ san-nikarṣo 'bhūd iti jñātvā yīsur_ā-prathamād yeṣu jagat-pra-vāsiṣv_ātmīya-lokeṣu prema karotu sma teṣu śeṣaṃ yāvat prema kṛtavān |

१३-२ पिता तस्य हस्ते सर्वं समर्पितवान्स्वयमीश्वरस्य समीपादागच्छदीश्वरस्य समीपं यास्यति च ।

13-2 pitā tasya haste sarvaṃ sam-arpitavān svayam īśvarasya sam-īpād ā-gacchad īśvarasya sam-īpaṃ yāsyati ca |

१३-३ सर्वाण्येतानि ज्ञात्वा रजन्यां भोजने सम्पूर्णे सति यदा शैतान्तं परहस्तेषु समर्पयितुं शिमोनः पुत्रस्य ईष्करियोतीयस्य यिहूदा अन्तःकरणे कुप्रवृत्तिं समर्पयत्

13-3 sarvāṅy_etāni jñātvā rajanyāṃ bhojane sam-pūrṇe sati yadā śaitān tam para-hasteṣu sam-arpayituṃ śimonaḥ putrasya īṣkariyotīyasya yihūdā antaḥ-kaṛaṇe ku-pra-vṛttiṃ sam-ārpayat

१३-४ तदा यीशुर्भोजनासनादुत्थाय गात्रवस्त्रं मोचयित्वा गात्रमार्जनवस्त्रं गृहीत्वा तेन स्वकटिमबध्नात् ।

13-4 tadā yīsur_bhōjanāsanād ut-thāya gātra-vastraṃ mocayitvā gātra-mārjana-vastraṃ gṛhītvā tena sva-kaṭim abadhnāt |

१३-५ पश्चादेकपात्रे जलमभिषिच्य शिष्याणां पादान्प्रक्षाल्य तेन कटिबद्धगात्रमार्जनवाससा मार्ष्टुं प्रारभत ।

13-5 paścād eka-pātre jalam abhi-ṣicya śiṣyāṇāṃ pādān pra-kṣālya tena kaṭi-baddha-gātra-mārjana-vāsasā mārṣṭuṃ prārabhata |

१३-६ ततः शिमोन्यतरस्य समीपमागते स उक्तवान्हे प्रभो भवान्किं मम पादौ प्रक्षालयिष्यति

13-6 tataḥ śimon-pitarasya sam-īpam_ā-gate sa uktavān he pra-bho bhavān kiṃ mama pādau pra-kṣālayiṣyati?

१३-७ यीशुरुदितवान् । अहं यत्करोमि तत्सम्प्रति न जानासि किंतु पश्चाज्ज्ञास्यसि ।

13-7 yīsur_uditavān | ahaṃ yat karomi tat sam-prati na jānāsi kiṃ_tu paścāj jñāsyasi |

१३-८ ततः पितरः कथितवान्भवान्कदापि मम पादौ न प्रक्षालयिष्यति । यीशुरकथयद् । यदि त्वां न प्रक्षलये तर्हि मयि तव को ऽप्यंशो नास्ति ।

13-8 tataḥ pitarāḥ kathitavān bhavān kadāpi mama pādau na pra-kṣālayiṣyati ।
yīśur_akathayad । yadi tvām na pra-kṣālaye tarhi mayi tava ko 'py_aṃśo nāsti ।

१३-९ तदा शिमोन्यितरः कथितवान् । हे प्रभो तर्हि केवलपादौ न । मम हस्तौ शिरश्च प्रक्षलयतु ।

13-9 tadā śimon-pitarāḥ kathitavān । he pra-bho tarhi kevala-pādau na । mama hastau
śiraś_ca pra-kṣalayatu ।

१३-१० ततो यीशुरवदद् । यो जनो धौतस्तस्य सर्वाङ्गपरिष्कृतत्वात्पादौ विनान्याङ्गस्य प्रक्षालनापेक्षा नास्ति ।

13-10 tato yīśur_avadad । yo jano dhautas_tasya sarvāṅga-pariṣkṛtatvāt pādau
vinānyāṅgasya pra-kṣālanāpekṣā nāsti ।

१३-११ यूयं परिष्कृता इति सत्यं किंतु न सर्वे यतो यो जनस्तं परकरेषु समर्पयिष्यति तं स ज्ञातव्वान् । अत एव यूयं सर्वे न परिष्कृता इमां कथां कथितवान् ।

13-11 yūyaṃ pariṣkṛtā iti satyaṃ kiṃ_tu na sarve yato yo janas_tam para-kareṣu sam-
arpayīṣyati tam sa jñātavvān । ata eva yūyaṃ sarve na pariṣ-kṛtā imāṃ kathāṃ kathitavān ।

१३-१२ इत्थं यीशुस्तेषां पादान्प्रक्षाल्य वस्त्रं परिधायासने समुपविश्य कथितवानहं युष्मान्प्रति किं कर्माकार्षं जानीथ

13-12 itthaṃ yīśus_teṣām pādān pra-kṣālya vastraṃ pari-dhāyāsane sam-upa-viśya
kathitavān ahaṃ yuṣmān prati kiṃ karmākārṣaṃ jānītha?

१३-१३ यूयं मां गुरुं प्रभुं च वदथ तत्सत्यमेव वदथ यतोऽहम्स एव भवामि ।

13-13 yūyaṃ mām guruṃ pra-bhuṃ ca vadatha tat satyam_eva vadatha yato'ham sa eva
bhavāmi ।

१३-१४ यद्यहं प्रभुर्गुरुश्च सन्युष्माकं पादान्प्रक्षालितवान्तर्हि युष्माकमपि परस्परं पादप्रक्षालनमुचितम् ।

13-14 yady_ahaṃ pra-bhur_guruś_ca san yuṣmākaṃ pādān pra-kṣālitavān tarhi
yuṣmākam_api paras-param pāda-prakṣālanam ucitam ।

१३-१५ अहं युष्मान्प्रति यथा व्यवहारं युष्मान्तथा व्यवहर्तुमेकं पन्थानं दर्शितवान् ।

13-15 ahaṃ yuṣmān prati yathā vy-avāharaṃ yuṣmān tathā vy-ava-hartum ekaṃ panthānaṃ
darśitavān ।

१३-१६ अहं युष्मानतियथार्थं वदामि । प्रभोर्दासो न महान्प्रेरकाच्च प्रेरितो न महान् ।

13-16 ahaṃ yuṣmān_ati-yathārthaṃ vadāmi । pra-bhor_dāso na mahān prerakāc_ca prerito
na mahān ।

१३-१७ इमां कथां विदित्वा यदि तदनुसारतः कर्माणि कुरुथ तर्हि यूयं धन्या भविष्यथ ।

13-17 imāṃ kathāṃ viditvā yadi tad-anusārataḥ karmāṇi kurutha tarhi yūyaṃ dhanyā
bhaviṣyatha ।

१३-१८ सर्वेषु युष्मासु कथामिमां कथयामि इति न । ये मम मनोनीतास्तानहं जानामि । किंतु । मम भक्ष्याणि यो भुङ्क्ते यो भुङ्क्ते मत्प्राणप्रातिकूल्यतः । उत्थापयति पादस्य मूलं स एष मानवः । यदेतद्धर्मपुस्तकस्य वचनं तदनुसारेणावश्यं घटिष्यते ।

13-18 sarveṣu yuṣmāsu kathāṃ_imāṃ kathayāmi iti na । ye mama mano-nitās_tān_ahaṃ
jānāmi । kiṃ_tu । mama bhakṣyāṇi yo bhuṅkte yo bhuṅkte mat-prāṇa-prātikūlyataḥ । ut-
thāpayati pādasya mūlaṃ sa eṣa mānavaḥ । yad_etad dharma-pustakasya vacanaṃ tad-
anusāreṇāvaśyaṃ ghaṭiṣyate ।

१३-१९ अहं स जन इत्यत्र यथा युष्माकं विश्वासि जायते तदर्थमेतादृशघटनात्पूर्वमहमिदानीं युष्मभ्यमकथयम् ।

13-19 ahaṃ sa jana ity_atra yathā yuṣmākaṃ vi-śvāsi jāyate tad-arthaṃ etādrśa-ghaṭanāt
pūrvam ahaṃ_idāniṃ yuṣmabhyam_akathayam ।

१३-२० अहं युष्मानतीव यथार्थं वदामि । मया प्रेरितं जनं यो गृह्णाति स मामेव गृह्णाति यश्च मां गृह्णाति स मत्प्रेरकं गृह्णाति ।

13-20 ahaṃ yuṣmān_atīva yathārthaṃ vadāmi । mayā preritam janam yo gṛhṇāti sa
mām_eva gṛhṇāti yaś_ca mām gṛhṇāti sa mat-prerakaṃ gṛhṇāti ।

१३-२१ एतां कथां कथयित्वा यीशुर्दुःखी सन्प्रमाणं दत्त्वा कथितवानहं युष्मानतियथार्थं वदामि युष्माकमेको जनो मां परकरेषु समर्पयिष्यति ।

13-21 etāṃ kathāṃ kathayitvā yīśur_duḥkhī san pra-māṇaṃ dattvā kathitavān ahaṃ yuṣmān_ati-yathārthaṃ vadāmi yuṣmākam eko jano māṃ para-kareṣu sam-arpayīṣyati ।

१३-२२ ततः स कमुद्दिश्य कथामेतां कथितवानित्यत्र सन्दिग्धाः शिष्याः परस्परं मुखमालोकियतुं प्रारभन्त ।

13-22 tataḥ sa kam_ud-diśya kathāṃ_etāṃ kathitavān ity_atra san-digdhāḥ śiṣyāḥ paras-param mukham_ā-lokyituṃ prārabhanta ।

१३-२३ तस्मिन्समये यीशुर्यस्मिन्प्रीयत स शिष्यस्तस्य वक्षःस्थलमवालम्बत ।

13-23 tasmin sam-aye yīśur_yasmin aprīyata sa śiṣyas_tasya vakṣaḥ-sthalam avālabhata ।

१३-२४ शिमोन्पितरस्तं सङ्केतेनावदत् । अहं कमुद्दिश्य कथामेताम्कथयतीति पृच्छ ।

13-24 śimon-pitaras_tam saṅketenāvadat । ahaṃ kamu_d-diśya kathāṃ_etāṃ kathayatīti pṛccha ।

१३-२५ तदा स यीशोर्वक्षःस्थलमवलम्ब्य पृष्टवान् । हे प्रभो स जनः कः

13-25 tadā sa yīśor_vakṣaḥ-sthalam ava-lambya pṛṣṭavān । he pra-bho sa janaḥ kaḥ?

१३-२६ ततो यीशुः प्रत्यवददेकखण्डं पूषं मज्जयित्वा यस्मै दास्यामि स एव सः । पश्चात्पूषखण्डमेकं मज्जयित्वा शिमोनः पुत्राय ईष्करियोतीयाय यिहूदै दत्तवान् ।

13-26 tato yīśuḥ praty_avadad eka-khaṇḍaṃ pūpaṃ majjayitvā yasmai dāsyaṃ sa eva saḥ । paścāt pūpa-khaṇḍam_ekaṃ majjayitvā śimonaḥ putrāya iṣkariyotiāya yihūdai dattavān ।

१३-२७ तस्मिन्दत्ते सति शैतान्तमाश्रयत् । तदा यीशुस्तमवदत्त्वं यत्करिष्यसि तत्क्षिप्रं कुरु ।

13-27 tasmin datte sati śaitān tam_āśrayat । tadā yīśus_tam avadat tvam yat kariṣyasi tat kṣipraṃ kuru ।

१३-२८ किंतु स येनाशयेन तां कथामकथयत्तमुपविष्टलोकानां कोऽपि नाबुध्यत ।

13-28 kiṃ_tu sa yenāśayena tāṃ kathāṃ_akathayat tam upa-viṣṭa-lokānāṃ ko'pi nābudhyata ।

१३-२९ किंतु यिहूदाः समीपे मुद्रासम्पुटकस्थितेः केचिदित्थमबुध्यन्त पार्वणासादनार्थं किमपि द्रव्यं क्रेतुं वा दरिद्रेभ्यः किञ्चिद्वितरितुं कथितवान् ।

13-29 kiṃ_tu yihūdāḥ sam-ipe mudrā-samputaka-sthiteḥ ke_cid ittham abudhyanta pārvaṇāsādanārthaṃ kim_api dravyaṃ kretuṃ vā daridrebhyaḥ kiṃ_cid vi-tarituṃ kathitavān ।

१३-३० तदा पूषखण्डग्रहणात्परं स तूर्णं बहिरगच्छत् । रात्रिश्च समुपस्थिता ।

13-30 tadā pūpa-khaṇḍa-grahaṇāt paraṃ sa tūrṇaṃ bahir-agacchat । rātriś_ca sam-upa-sthitā ।

१३-३१ यिहूदे बहिरगते यीशुरकथयदिदानीं मानवसुतस्य महिमा प्रकाशते तेनेश्वरस्यापि महिमा प्रकाशते ।

13-31 yihūde bahir-gate yīśur_akathayad idāniṃ mānava-sutasya mahimā pra-kāśate teneśvarasyāpi mahimā pra-kāśate ।

१३-३२ यदि तेनेश्वरस्य महिमा प्रकाशते तर्हीश्वरोऽपि स्वेन तस्य महिमानं प्रकाशयिष्यति तूर्णमेव ओरकाशयिष्यति ।

13-32 yadi teneśvarasya mahimā pra-kāśate tarhīśvaro'pi svena tasya mahimānaṃ pra-kāśayīṣyati tūrṇaṃ_eva ora-kāśayīṣyati ।

१३-३३ हे वत्सा अहं युष्माभिः सार्धं किञ्चित्कालमात्रमासे । ततः परं मां मृगयिष्यध्वे किञ्चिद्वहं यत्स्थानं यामि तत्स्थानं यूयं गन्तुं न शक्यथ । यामिमां कथां यिहूदीयेभ्यः कथितवान्तथाधुना युष्मभ्यमपि कथयामि ।

13-33 he vatsā ahaṃ yuṣmābhiḥ sārdhaṃ kiṃ_cit_kāla-mātram āse । tataḥ paraṃ māṃ mṛgayīṣyadhve kiṃ_tv_ahaṃ yat_sthānaṃ yāmi tat_sthānaṃ yūyaṃ gantuṃ na śakṣyatha । yām_imāṃ kathāṃ yihūdīyebhyaḥ kathitavān tathādhunā yuṣmabhyam_api kathayāmi ।

१३-३४ यूयं परस्परं प्रीयध्वमहं युष्मासु यथा प्रीये यूयमपि परस्परमन्तथैव प्रीयध्वम् । युष्मानिमां नवीनामाज्ञामादिशामि ।

13-34 yūyaṃ paras-param prīyadhvam ahaṃ yuṣmāsu yathā prīye yūyam_api paras-param tathaiva prīyadhvam । yuṣmān_imāṃ navīnām_ā-jñām_ā-diśāmi ।

१३-३५ तेनैव यदि परस्परं प्रीयध्वे तर्हि लक्षणोनानेन यूयं मम शिष्या इति सर्वे ज्ञातुं शक्यन्ति ।

13-35 tenaiva yadi paras-param priyadhve tarhi lakṣaṇanānena yūyaṃ mama śiṣyā iti sarve jñātum śakṣyanti ।

१३-३६ शिमोनपितरः पृष्टवान्हे प्रभो भवान्कुत्र यास्यति ततो यीशुः प्रत्यवदत् । अहं यत्स्थानं यामि तत्स्थानं साम्प्रतं मम पश्चाद्गन्तुं न शक्नोषि किंतु पश्चाद्गमिष्यसि ।

13-36 śimona-pitaraḥ pṛṣṭavān he pra-bho bhavān kutra yāsyati? tato yīśuḥ praty_avadat । ahaṃ yat-sthānaṃ yāmi tat-sthānaṃ sāmpratam mama paścād gantum na śaknoṣi kiṃ tu paścād gamiṣyasi ।

१३-३७ तदा पितरः प्रत्युदितवान् । हे प्रभो साम्प्रतं कुतो हेतोस्तव पश्चाद्गन्तुं न शक्नोमि

13-37 tadā pitaraḥ praty_uditavān । he pra-bho sāmpratam kuto hetos_tava paścād gantum na śaknomi?

१३-३८ तदथं प्राणान्दातुं शक्नोमि । ततो यीशुः प्रत्युक्तवान्निमित्तं किं प्राणान्दातुं शक्नोषि त्वामहं यथार्थं वदामि । कुक्कुटरवणात्पूर्वं त्वं त्रिमामपह्नोष्यसे ।

13-38 tad-athaṃ prāṇān dātum śaknomi । tato yīśuḥ praty-uktavān man-nimittam kiṃ prāṇān dātum śaknoṣi? tvām_ahaṃ yathārtham vadāmi । kukkuṭa-ravaṇāt pūrvam tvam trir_mām apahnoṣyase ।

१४-१ मनोदुःखिनो मा भूत । ईश्वरे विश्वसित मयि च विश्वसित ।

14-1 mano-duḥkhino mā bhūta । īśvare vi-śvasita mayi ca vi-śvasita ।

१४-२ मम पितुर्गृहे बहूनि वासस्थानानि सन्ति नो चेत्पूर्वं युष्मानज्ञापयिष्यं युष्मदर्थं स्थानं सञ्जयितुं गच्छामि ।

14-2 mama pitur_gṛhe bahūni vāsa-sthānāni santi no cet pūrvam yuṣmān ajñāpayiṣyam yuṣmad-arthaṃ sthānaṃ sajjayitum gacchāmi ।

१४-३ यदि गत्वाहं युष्मन्निमित्तं स्थानं सञ्जयामि तर्हि पुनरागत्य युष्मान्स्वसमीपं नेष्यामि । ततो यत्राहं तिष्ठामि तत्र यूयमपि स्थास्यथ ।

14-3 yadi gatvāham yuṣman-nimittam sthānaṃ sajjayāmi tarhi punar_ā-gatya yuṣmān sva-samīpaṃ neṣyāmi । tato yatrāham tiṣṭhāmi tatra yūyam_api sthāsyatha ।

१४-४ अहं यत्स्थानं व्रजामि तत्स्थानं यूयं जानीथ तस्य पन्थानमपि जानीथ ।

14-4 ahaṃ yat-sthānaṃ vrajāmi tat-sthānaṃ yūyam jānītha tasya panthānam_api jānītha ।

१४-५ तदा थोमा अवदत् । हे प्रभो भवान्कुत्र याति तद्वयं न जानीमः । तर्हि कथं पन्थानं ज्ञातुं शक्नुमः

14-5 tadā thomā avadat । he pra-bho bhavān kutra yāti tad_vayaṃ na jānīmaḥ । tarhi katham panthānaṃ jñātum śaknumaḥ?

१४-६ यीशुरकथयदहमेव सत्यजीवनरूपपथो मया न गन्ता कोऽपि पितुः समीपं गन्तुं न शक्नोति ।

14-6 yīśur_akathayad aham_eva satya-jīvana-rūpa-patho mayā na gantā ko'pi pituḥ sam-īpaṃ gantum na śaknoti ।

१४-७ यदि मामज्ञास्यत तर्हि मम पितरमप्यज्ञास्यत किंत्वधुनातस्तं जानीथ पश्यथ च ।

14-7 yadi mām ajñāsyata tarhi mama pitaram_apy_ajñāsyata kiṃ_tv_adhunātas_tam jānītha paśyatha ca ।

१४-८ तदा फिलिपः कथितवान् । हे प्रभो पितरं दर्शय तस्मादस्माकं यथेष्टं भविष्यति ।

14-8 tadā philipaḥ kathitavān । he pra-bho pitaraṃ darśaya tasmād_asmākaṃ yatheṣṭam bhaviṣyati ।

१४-९ ततो यीशुः प्रत्यवादीत् । हे फिलिप युष्माभिः सार्धमेतावद्दिनानि स्थितमपि मां किं न प्रत्यभिजानासि यो जनो मामपश्यत्स पितरमप्यपश्यत्तर्हि पितरमस्मान्दर्शयेति कथां कथं कथयसि

14-9 tato yīśuḥ praty-avādīt । he philipa yuṣmābhiḥ sārddham etāvad_dināni sthitam_api mām kiṃ na praty-abhi-jānāsi? yo jano mām apaśyat sa pitaram_apy_apaśyat tarhi pitaram asmān darśayeti kathāṃ kathāṃ kathayasi?

१४-१० अहं पितरि तिष्ठामि पिता मयि तिष्ठतीति किं त्वं न प्रत्येषि अहं यद्वाक्यं वदामि तत्स्वतो न वदामि किंतु यः पिता मयि विराजते स एव सर्वकर्माणि करोति ।

14-10 ahaṃ pitari tiṣṭhāmi pitā mayi tiṣṭhatīti kiṃ tvam na pratyēṣi? ahaṃ yad-vākyaṃ vadāmi tat svato na vadāmi kiṃ tu yaḥ pitā mayi vi-rājate sa eva sarva-karmāṇi karoti ।

- १४-११ अत एव पितर्यहं तिष्ठामि पिता च मयि तिष्ठति ममास्यां कथायां प्रत्ययं कुरुत नो चेत्कर्महेतोः प्रत्ययं कुरुत ।
14-11 ata eva pitary_aham tiṣṭhāmi pitā ca mayi tiṣṭhati mamāsyāṃ kathāyāṃ praty-ayaṃ kuruta no cet karma-hetoḥ praty-ayaṃ kuruta ।
- १४-१२ अहं युष्मानतियथार्थं वदामि । यो जनो मयि विश्वसिति सोऽहमिव कर्माणि करिष्यति वरं ततोऽपि महाकर्माणि करिष्यति यतो हेतोरहं पितुः समीपं गच्छामि ।
14-12 ahaṃ yuṣmān_ati-yathārthaṃ vadāmi । yo jano mayi vi-śvasiti so'ham_iva karmāṇi kariṣyati varam tato'pi mahā-karmāṇi kariṣyati yato hetor_aham pituḥ sam-īpam gacchāmi ।
- १४-१३ यथा पुत्रेण पितुर्महिमा प्रकाशते तदर्थं मम नाम प्रोच्य यत्प्रार्थयिष्यध्वे तत्सफलं करिष्यामि ।
14-13 yathā putreṇa pitur_mahimā pra-kāśate tad-athaṃ mama nāma procya yat prārthayīṣyadhve tat sa-phalaṃ kariṣyāmi ।
- १४-१४ यदि मम नाम्ना यत्किञ्चिद्वाचध्वे तर्हि तदहं साधयिष्यामि ।
14-14 yadi mama nāmnā yat kiṃ_cid yācadhve tarhi tad_aham sādhayīṣyāmi ।
- १४-१५ यदि मयि प्रीयध्वे तर्हि ममाज्ञाः समाचरत ।
14-15 yadi mayi prīyadhve tarhi mamājñāḥ sam-ā-carata ।
- १४-१६ ततो मया पितुः समीपे प्रार्थिते पिता निरन्तरं युष्माभिः सार्धं स्थातुमितरमेकं सहायमर्थात्सत्यमयमात्मानं युष्माकं निकटं प्रेषयिष्यति ।
14-16 tato mayā pituḥ sam-īpe prārthite pitā nir-antaram yuṣmābhiḥ sārddham sthātum itaram_ekaṃ sahāyam arthāt satyam_ayam ātmānaṃ yuṣmākaṃ ni-kaṭam preṣayīṣyati ।
- १४-१७ एतज्जगतो लोकास्तं ग्रहीतुं न शक्नुवन्ति यतस्ते तं नाप्स्यन्नाजनंश्च किंतु यूयं जानीथ यतो हेतोः स युष्माकमन्तर्निवसति युष्माकं मध्ये स्थास्यति च ।
14-17 etaj-jagato lokās_tam grahītuṃ na śaknuvanti yatas_te tam nāpsyān nājanamś_ca kiṃ_tu yūyaṃ jānītha yato hetoḥ sa yuṣmākaṃ antar_ni-vasati yuṣmākaṃ madhye sthāsyati ca ।
- १४-१८ अहं युष्माननाथान्कृत्वा न यास्यामि पुनरपि युष्माकं समीपमागमिष्यामि ।
14-18 ahaṃ yuṣmān a-nāthān kṛtvā na yāsyāmi punar_api yuṣmākaṃ sam-īpam ā-gamiṣyāmi ।
- १४-१९ कियत्कालात्परमस्य हगतो लोका मां पुनर्न द्रक्ष्यन्ति किंतु यूयं द्रक्ष्यथ । अहं जीविष्यामि तस्मात्कारणाद्द्यूयमपि जीविष्यथ ।
14-19 kiyat-kālāt param asya hagato lokā māṃ punar_na drakṣyanti kiṃ_tu yūyaṃ drakṣyatha । ahaṃ jīviṣyāmi tasmāt kāraṇād yūyaṃ_api jīviṣyatha ।
- १४-२० पितर्यहमस्मि मयि च यूयं स्थ । तथाहं युष्मास्वस्मि तदपि तदा ज्ञास्यथ ।
14-20 pitary_aham_asmi mayi ca yūyaṃ stha । tathāham yuṣmāsv_asmi tad_api tadā jñāsyatha ।
- १४-२१ यो जनो ममाज्ञा गृहीत्वा ता आचरति स एव मयि प्रीयते । यो जनश्च मयि प्रीयते स एव मम पितुः प्रियपात्रं भविष्यति । तथाहमपि तस्मिन्प्रीत्वा तस्मै स्वं प्रकाशयिष्यामि ।
14-21 yo jano mamājñā gṛhītvā tā ā-carati sa eva mayi prīyate । yo janaś_ca mayi prīyate sa eva mama pituḥ priya-pātraṃ bhaviṣyati । tathāham_api tasmin prītvā tasmai svaṃ pra-kāśayīṣyāmi ।
- १४-२२ तदा ईष्करियोतीयादन्यो यिहूदास्तमवदत् । हे प्रभो भवान्जगतो लोकानां सन्निधौ प्रकाशितो न भूत्वास्माकं सन्निधौ कुतः प्रकाशितो भविष्यति
14-22 tadā īṣkariyotiyād anyo yihūdās_tam_avadat । he pra-bho bhavān jagato lokānāṃ san-ni-dhau pra-kāśito na bhūtvāsmākaṃ san-nidhau kutaḥ pra-kāśito bhaviṣyati?
- १४-२३ ततो यीशुः प्रत्युदितवान् । यो जनो मयि प्रीयते स ममाज्ञा अपि गृह्णाति । तेन मम पितापि तस्मिन्प्रेष्यते । आवां च तन्निकटमागत्य तेन सह निवत्स्यावः ।
14-23 tato yīśuḥ praty_uditavān । yo jano mayi prīyate sa mamājñā api gṛhṇāti । tena mama pitāpi tasmin preṣyate । āvāṃ ca tan-nikaṭam_ā-gatya tena saha ni-vatsyāvaḥ ।

१४-२४ यो जनो मयि न प्रीयते स मम कथा अपि न गृह्णाति पुनश्च यामिमां कथां यूयं शृणुथ सा कथा केवलस्य मम न किंतु मम प्रेरको यः पिता तस्यापि कथा ।

14-24 yo jano mayi na prīyate sa mama kathā api na gṛhṇāti punaś_ca yām_imām kathām yūyaṃ śṛṇuṭha sā kathā kevalasya mama na kiṃ_tu mama prerako yaḥ pitā tasyāpi kathā ।

१४-२५ इदानीं युष्माकं निकटे विद्यमानोऽहमेताः सकलाः कथाः कथयामि ।

14-25 idāniṃ yuṣmākaṃ ni-kaṭe vidyamāno'ham etāḥ sa-kalāḥ kathāḥ kathayāmi ।

१४-२६ किंत्वितः परं पित्रा यः सहायोऽर्थात्पित्र आत्मा मम नाम्नि प्रेरयिष्यते स सर्वं शिक्षयित्वा मयोक्ताः समस्ताः कथा युष्मान्स्मारयिष्यति ।

14-26 kiṃ_tv_itāḥ paraṃ pitrā yaḥ sahāyo'rthāt pavitra ātmā mama nāmni prerayiṣyate sa sarvaṃ śikṣayitvā mayoktāḥ sam-astāḥ kathā yuṣmān smārayiṣyati ।

१४-२७ अहं युष्माकं निकटे शान्तिं स्थापयित्वा यामि । निजा शान्तिं युष्मभ्यं ददामि । जगतो लोका यथा ददति तथाहं न ददामि । युष्माकमन्तःकरणानि दुःखितानि भीतानि च न भवन्तु ।

14-27 ahaṃ yuṣmākaṃ ni-kaṭe śāntiṃ sthāpayitvā yāmi । ni-jā śāntiṃ yuṣmabhyaṃ dadāmi । jagato lokā yathā dadati tathāḥ n ddaṃ । yuṣmākaṃ antaḥ-kaṛaṇāni duḥkhitāni bhītāni ca na bhavantu ।

१४-२८ अहं गत्वा पुनरपि युष्माकं समीपमागमिष्यामि मयोक्तं वाक्यमिदं यूयमश्रौष्ट । यदि मय्यप्रेष्यध्वं तर्ह्यहं पितुः समीपं गच्छामि ममास्यां कथायां यूयमह्लादिष्यध्वं यतो मम पिता मत्तोऽपि महान् ।

14-28 ahaṃ gatvā punar_api yuṣmākaṃ sam-īpaṃ ā-gamiṣyāmi mayoktaṃ vākyaṃ_idaṃ yūyaṃ aśrauṣṭa ।yadi mayy_apreṣyadhvaṃ tarhy_ahaṃ pituḥ sam-īpaṃ gacchāmi mamāsyāṃ kathāyāṃ yūyaṃ ahlādiṣyadhvaṃ yato mama pitā matto'pi mahān ।

१४-२९ तस्या घटनायाः समये यथा युष्माकं श्रद्धा जायते तदर्थमहं तस्या घटनायाः पूर्वमिदानीं युष्मानेतां वार्ता वदामि ।

14-29 tasyā ghaṭanāyāḥ sam-aye yathā yuṣmākaṃ śraddhā jāyate tad-arthaṃ ahaṃ tsayā ghaṭanāyāḥ pūrvam idāniṃ yuṣmān etāṃ vārttāṃ vadāmi ।

१४-३० इतः परं युष्माभिः सह मम बहव आलापा न भविष्यन्ति यतः कारणादेतस्य जगतः पतिरागच्छति किंतु मया सह तस्य कोऽपि सम्बन्धो नास्ति ।

14-30 itaḥ paraṃ yuṣmābhiḥ saha mama bahava ā-lāpā na bhaviṣyanti yataḥ kāraṇād etasya jagataḥ patir_ā-gacchati kiṃ_tu mayā saha tasya ko'pi sambandho nāsti ।

१४-३१ अहं पितरि प्रेम करोमि तथा पितुर्विधिवत्कर्माणि करोमीति येन जगतो लोका जानन्ति तदर्थमुत्तिष्ठत वयं स्थानादस्माद्गच्छाम ।

14-31 ahaṃ pitari prema karomi tathā pitur_vidhivat karmāṇi karomīti yena jagato lokā jānanti tad-arthaṃ ut-tiṣṭhata vayaṃ sthānād_asmād gacchāma ।

१५-१ अहं सत्यद्राक्षालतास्वरूपो मम्पिता तूद्यानपरिचारकस्वरूपश्च ।

15-1 ahaṃ satya-drākṣā-latā-svarūpo mam pitā tūdyāna-paricāraka-svarūpaś_ca ।

१५-२ मम यासु शाखासु फलानि न भवन्ति ताः स छिनन्ति तथा फलवत्यः शाखा यथाधिकफलानि फलन्ति तदर्थं ताः परिष्करोति ।

15-2 mama yāsu śākhāsu phalāni na bhavanti tāḥ sa chinanti tathā phalavatyāḥ śākhā yathādhika-phalāni phalanti tad-arthaṃ tāḥ pariṣ-karoti ।

१५-३ इदानीं मयोक्तोपदेशेन यूयं परिष्कृताः ।

15-3 idāniṃ mayoktopadeśena yūyaṃ pariṣ-kṛtāḥ ।

१५-४ अतः कारणात्मयि तिष्ठत तेनाहमपि युष्मासु तिष्ठामि । यतो हेतोर्द्राक्षालतायामसंलग्ना शाखा यथा फलवती भवितुं न शक्नोति तथा यूयमपि मय्यतिष्ठन्तः फलवन्तो भवितुं न शक्नुथ ।

15-4 ataḥ kāraṇāt mayi tiṣṭhata tenāham_api yuṣmāsu tiṣṭhāmi । yato hetor_drākṣā-latāyām a-saṃ-lagnā śākhā yathā phalavatī bhavituṃ na śaknoti tathā yūyaṃ_api mayy_atiṣṭhantaḥ phalavanto bhavituṃ na śaknutha ।

१५-५ अहं द्राक्षालतास्वरूपो यूयं च शाखास्वरूपाः । यो जनो मयि तिष्ठति यत्र चाहं तिष्ठामि । स प्रचुरफलेः फलवान्भवति । किंतु मां विना यूयं किमपि कर्तुं न शक्नुथ ।

15-5 ahaṃ drākṣā-latā-svarūpo yūyaṃ ca śākhā-svarūpāḥ | yo jano mayi tiṣṭhati yatra cāhaṃ tiṣṭhāmi | sa pracura-phalāḥ phalavān bhavati | kiṃ_tu māṃ vinā yūyaṃ kim_āpi kartuṃ na śknutha |

१५-६ यः कश्चिन्मयि न तिष्ठति स शुष्कशाखेव बहिर्निक्षिप्यते लोकाश्च ता आहत्य वह्नौ निक्षिप्य दाहयन्ति ।

15-6 yaḥ kaś_cin mayi na tiṣṭhati sa śuṣka-śākheva bahir_ni-kṣipyate lokāś_ca tā ā-hṛtya vahnau ni-kṣipyā dāhayanti |

१५-७ यदि यूयं मयि तिष्ठथ मम कथा च युष्मासु तिष्ठति तर्हि यद्वाञ्छित्वा याचिष्यध्वे युष्माकं तदेव सफलं भविष्यति ।

15-7 yadi yūyaṃ mayi tiṣṭhatha mama kathā ca yuṣmāsu tiṣṭhati tarhi yad vāñchitvā yāciṣyadhve yuṣmākaṃ tad-eva sa-phalaṃ bhaviṣyati |

१५-८ यदि यूयं प्रचुरफलवन्तो भवथ तर्हि तद्द्वारा मम पितुर्महिमा प्रकाशिष्यते तथा यूयं मम शिष्या इति परिचायिष्यध्वे ।

15-8 yadi yūyaṃ pracura-phalavanto bhavatha tarhi tad-dvārā mama pitur_mahimā prakāśiṣyate tathā yūyaṃ mama śiṣyā iti pari-cāyiṣyadhve |

१५-९ पिता यथा मयि प्रीतवानहमपि युष्मासु तथा प्रीतवानतो हेतोर्यूयं निरन्तरं मम प्रेमपात्राणि भूत्वा तिष्ठत ।

15-9 pitā yathā mayi prītavān ahaṃ_āpi yuṣmāsu tathā prītavān ato hetor_yūyaṃ nir-antaraṃ mama prema-pātrāṇi bhūtvā tiṣṭhata |

१५-१० अहं यथा पितुराज्ञा गृहीत्वा तस्य प्रेमभाजनं तिष्ठामि तथैव यूयमपि यदि ममाज्ञा ग्फणीथ तर्हि मम प्रेमभाजनानि स्थास्यथ ।

15-10 ahaṃ yathā pitur_ā-jñā gṛhītvā tasya prema-bhājanaṃ tiṣṭhāmi tathaiva yūyam_āpi yadi mamājñā gṛhṇītha tarhi mama prema-bhājanāni sthāsyatha |

१५-११ युष्मन्निमित्तं मम य आह्लादः स यथा चितं तिष्ठति युष्माकमानन्दश्च यथा पूर्यते तदर्थं युष्मभ्यमेताः कथा अचकथम् ।

15-11 yuṣman-nimittaṃ mama ya ā-hlādaḥ sa yathā citaṃ tiṣṭhati yuṣmākaṃ ā-nandaś_ca yathā pūryate tad-arthaṃ yuṣmabhyam etāḥ kathā acakatham |

१५-१२ अहं युष्मासु यथा प्रीये यूयमपि परस्परं तथा प्रीयध्वमेषा ममाज्ञा ।

15-12 ahaṃ yuṣmāsu yathā prīye yūyam_āpi paras-param tathā prīyadhvam eṣā mamājñā |

१५-१३ मित्राणां कारणात्स्वप्राणदानपर्यन्तं यत्प्रेम तस्मान्महाप्रेम कस्यापि नास्ति ।

15-13 mitrāṇāṃ kāraṇāt sva-prāṇa-dāna-paryantaṃ yat prema tasmān mahā-prema kasyāpi nāsti |

१५-१४ अहं यद्यदादिशामि तत्तदेव यदि यूयमाचरत तर्हि यूयमेव मम मित्राणि ।

15-14 ahaṃ yad_yad ā-diśāmi tat_tad_eva yadi yūyam ā-carata tarhi yūyam_eva mama mitrāṇi |

१५-१५ अद्यारभ्य युष्मान्दासान्न वदिष्यामि यतः प्रभुर्यत्करोति दासस्तत्र जानाति । किंतु पितुः समीपे यद्यदशृणवं तत्सर्वं युमानज्ञापयन्तत्कारणाद्युष्मान्मित्राणि प्रोक्तवान् ।

15-15 adyārabhya yuṣmān dāsān na vadiṣyāmi yataḥ pra-bhur_yat karoti dāsas_tat na jānāti | kiṃ_tu pituḥ sam-īpe yad-yad aśṛṇavaṃ tat sarvaṃ yuṣmān ajñāpayam tat-kāraṇād yuṣmān mitrāṇi proktavān |

१५-१६ यूयं मां रोचितवन्त इति न । किंत्वहमेव युष्मान्रोचितवान्यूयं गत्वा यथा फलान्युत्पादयथ तानि फलानि चाक्षयाणि भवन्ति । तदर्थं युष्मान्प्रयुनजं तस्मान्मम नाम प्रोच्य पितरं यत्किंचिद्याचिष्यध्वे तदेव स युष्मभ्यं दास्यति ।

15-16 yūyaṃ māṃ rocitavanta iti na | kiṃ_tv_āham_eva yuṣmān rocitavān yūyaṃ gatvā yathā phalāny_ut-pādayatha tāni phalāni cākṣayāṇi bhavanti | tad-arthaṃ yuṣmān ny-ayunajaṃ tasmān mama nāma procya pitaraṃ yat kiṃ_cid yāciṣyadhve tad_eva sa yuṣmabhyam dāsyati |

१५-१७ यूयं परस्परं प्रीयध्वमहमित्याज्ञापयामि ।

15-17 yūyaṃ paras-param prīyadhvam ahaṃ ity_ā-jñāpayāmi |

१५-१८ जगतो लोकैर्युष्मासु ऋतीयितेषु ते पूर्वं मामेवार्तीयन्त इति यूयं जानीथ ।

15-18 jagato lokair_yuṣmāsu ṛtīyiteṣu te pūrvam mām_evārtiyanta iti yūyaṃ jānītha ।

१५-१९ यदि यूयं जगतो लोका अभविष्यत तर्हि जगतो लोका युष्मानात्मीयान्बुद्ध्वाप्रेष्यन्त । किंतु यूयं जगतो लोका न भवथ । अहं युष्मानस्माज्जगतो ऽरोचयमेतस्मात्कारणाज्जगतो लोका युष्मानृतीयन्ते ।

15-19 yadi yūyaṃ jagato lokā abhaviṣyata tarhi jagato lokā yuṣmān ātmīyān buddhvāpreṣyanta । kiṃ tu yūyaṃ jagato lokā na bhavatha । ahaṃ yuṣmān asmāj_jagato 'rocayam etasmāt kāraṇāj_jagato lokā yuṣmān ṛtīyante ।

१५-२० दासः प्रभोर्महात्र भवति ममैतत्पूर्वीयं वाक्यं स्मरत । ते यदि मामेवाताडयन्तर्हि युष्मानपि ताडयिष्यन्ति । यदि मम वाक्यं गृह्णन्ति तर्हि युष्माकमपि वाक्यं ग्रहीष्यन्ति ।

15-20 dāsaḥ pra-bhor_mahān na bhavati mamaitat pūrvīyaṃ vākyaṃ smarata । te yadi mām_evātāḍayan tarhi yuṣmān_api tāḍayiṣyanti । yadi mama vākyaṃ gṛhṇanti tarhi yuṣmākam_api vākyaṃ grahiṣyanti ।

१५-२१ किंतु ते मम नामकारणाद्युष्मान्प्रति तादृशं व्यवहरिष्यन्ति यतो यो मां प्रेरितवान्तं ते न जानन्ति ।

15-21 kiṃ tu te mama nāma-kāraṇād yuṣmān prati tādrśam vy-ava-hariṣyanti yato yo mām preritavān taṃ te na jānanti ।

१५-२२ तेषां सन्निधिमागत्य यद्यहं नाकथयिष्यं तर्हि तेषां पापं नाभविष्यत्किंत्वधुना तेषां पापमाच्छादयितुमुपायो नास्ति ।

15-22 teṣāṃ san-ni-dhim ā-gatya yady_ahaṃ nākathayiṣyaṃ tarhi teṣāṃ pāpaṃ nābhaviṣyat kiṃ_tv_adhunā teṣāṃ pāpam_ācchādayitum upāyo nāsti ।

१५-२३ यो जनो मामृतीयते स मम पितरमपि ऋतीयते ।

15-23 yo jano mām ṛtīyate sa mama pitaram_api ṛtīyate ।

१५-२४ यादृशानि कर्माणि केनापि कदापि नाक्रियन्त तादृशानि कर्माणि यदि तेषां साक्षादहं नाकरिष्यं तर्हि तेषां पापं नाभविष्यत्किंत्वधुना ते दृष्ट्वापि मां मम पितरं चार्तीयन्त ।

15-24 yādrśāni karmāṇi kenāpi kadāpi nākriyanta tādrśāni karmāṇi yadi teṣāṃ sāksād ahaṃ nākariṣyaṃ tarhi teṣāṃ pāpam nābhaviṣyat kiṃ_tv_adhunā te drṣṭvāpi mām mama pitaram cārtiyanta ।

१५-२५ तस्मात्ते ऽकारणं मामृतीयन्ते यदेतद्वचनं तेषां शास्त्रे लिखितमास्ते तत्सफलमभवत् ।

15-25 tasmāt te 'kāraṇam mām ṛtīyante yad_etad vacanam teṣāṃ śāstre likhitam_āste tat sa-phalam abhavat ।

१५-२६ किंतु पितुर्निर्गतं यं सहायमर्थात्सत्यमयमात्मानं पितुः समीपाद्युष्माकं समीपे प्रेषयिष्यामि स आगत्य मयि प्रमाणं दास्यति ।

15-26 kiṃ tu pitur_nirgataṃ yaṃ sahāyam_arthāt satyam_ayam ātmānaṃ pituḥ sam-īpād yuṣmākam sam-īpe preṣayiṣyāmi sa ā-gatya mayi pra-māṇam dāsyati ।

१५-२७ यूयं प्रथममारभ्य मया सार्धं तिष्ठथ तस्माद्धेतोर्यूयमपि प्रमाणं दास्यथ ।

15-27 yūyaṃ prathamam_ā-rabhya mayā sārḍham tiṣṭhatha tasmād_dhetor_yūyam_api pra-māṇam dāsyatha ।

१६-१ युष्माकं यथा वाधा न जायते तदर्थं युष्मानेतानि सर्ववाक्यानि व्याहरम् ।

16-1 yuṣmākaṃ yathā vādhā na jāyate tad-arthaṃ yuṣmān etāni sarva-vākyaṇi vy-āharam ।

१६-२ लोका युष्मान्भजनगृहेभ्यो दूरीकरिष्यन्ति तथा यस्मिन्समये युष्मान्हत्वा ईश्वरस्य तुष्टिजनकं कर्माकुर्म इति मंस्यन्ते स समय आगच्छति ।

16-2 lokā yuṣmān bhajana-gṛhebhyo dūri-kariṣyanti tathā yasmin sam-aye yuṣmān hatvā īśvarasya tuṣṭi-janakaṃ karmākurma iti maṃsyante sa sam-aya ā-gacchati ।

१६-३ ते पितरं मां च न जानन्ति । तस्माद्युष्मान्प्रतीदृशमाचरिष्यन्ति ।

16-3 te pitaram mām_ca na jānanti । tasmād yuṣmān pratīdrśam ā-cariṣyanti ।

१६-४ अतो हेतोः समये समुपस्थिते यथा मम कथा युष्माकं मनःसु समुपतिष्ठति तदर्थं युष्मभ्यमेतां कथां कथयामि युष्माभिः सार्धमहं तिष्ठन्प्रथमं तां युष्मभ्यं नाकथयम् ।

16-4 ato hetoḥ sam-aye sam-upa-sthite yathā mama kathā yuṣmākaṃ manaḥsu sam-upa-tiṣṭhati tad-arthaṃ yuṣmabhyam etāṃ kathāṃ kathayāmi yuṣmābhiḥ sārddham ahaṃ tiṣṭhan prathamam tāṃ yuṣmabhyam nākathayam ।

१६-५ साम्प्रतं स्वस्य प्रेरयितुः समीपं गच्छामि तथापि त्वं क्व गच्छसि कथामेतां युष्माकं कोऽपि मां न पृच्छति ।

16-5 sāmpratam svasya prerayituḥ sam-īpaṃ gacchāmi tathāpi tvaṃ kva gacchasi kathāṃ etāṃ yuṣmākaṃ ko'pi māṃ na pṛcchati ।

१६-६ किंतु मयोक्ताभिराभिः कथाभिर्युष्माकमन्तःकरणानि दुःखेन पूर्वान्यभवन् ।

16-6 kiṃ tu mayoktābhir_ābhiḥ kathābhir_yuṣmākaṃ antaḥ-karaṇāni duḥkhena pūrvāny_abhavan ।

१६-७ तथाप्यहं यथार्थं कथयामि मम गमनं युष्माकं हितार्थमेव यतो हेतोर्गमने न कृते सहायो युष्माकं समीपं नागमिष्यति किंतु यदि गच्छामि तर्हि युष्माकं समीपे तं प्रेषयिष्यामि ।

16-7 tathāpy_ahaṃ yathārthaṃ kathayāmi mama gamanam yuṣmākaṃ hitārthaṃ_eva yato hetor_gamane na kṛte sahāyo yuṣmākaṃ sam-īpaṃ nāgamiṣyati kiṃ tu yadi gacchāmi tarhi yuṣmākaṃ sam-īpe taṃ preṣayiṣyāmi ।

१६-८ ततः स आगत्य पापपुण्यदण्डेषु जगतो लोकानां प्रबोधं जनयिष्यति ।

16-8 tataḥ sa ā-gatya pāpa-puṇya-daṇḍeṣu jagato lokānāṃ pra-bodham janayiṣyati ।

१६-९ ते मयि न विश्वसन्ति तस्माद्धेतोः पापप्रबोधं जनयिष्यन्ति ।

16-9 te mayi na vi-śvasanti tasmād-dhetoḥ pāpa-prabodham janayiṣyanti ।

१६-१० युष्माकमदृश्यः सन्नहं पितुः समीपं गच्छामि तस्मात्पुण्ये प्रबोधं जनयिष्यति ।

16-10 yuṣmākaṃ a-dṛśyaḥ san_nahaṃ pituḥ sam-īpaṃ gacchāmi tasmāt puṇye pra-bodham janayiṣyati ।

१६-११ एतज्जगतो ऽधिपतिर्दण्डाज्ञां प्राप्नोति तस्माद्दण्डे प्रबोधं जनयिष्यति ।

16-11 etaj-jagato 'dhi-patir_daṇḍājñāṃ prāpnoti tasmād daṇḍe pra-bodham janayiṣyati ।

१६-१२ युष्मभ्यं कथयितुं ममानेकाः कथा आसते । ताः कथा इदानीं यूयं सोढुं न शक्नुथ ।

16-12 yuṣmabhyam kathayitum mamānekāḥ kathā āsate । tāḥ kathā idānīm yūyam soḍhum na śaknutha ।

१६-१३ किंतु सत्यमय आत्मा यदा समागमिष्यति तदा सर्वं सत्यं युष्मान्नेष्यति । स स्वतः किमपि न वदिष्यति किंतु यच्छ्रोष्यति तदेव कथयित्वा भाविकार्यं युष्मान्ज्ञापयिष्यति ।

16-13 kiṃ tu satyamaya ātmā yadā sam-ā-gamiṣyati tadā sarvaṃ satyaṃ yuṣmān neṣyati । sa svataḥ kim_āpi na vadiṣyati kiṃ tu yacchroṣyati tad_eva kathayitvā bhāvikāryaṃ yuṣmān jñāpayiṣyati ।

१६-१४ मम महिमानं प्रकाशयिष्यति यतो मदीयां कथां गृहीत्वा युष्मान्बोधयिष्यति ।

16-14 mama mahimānaṃ pra-kāśayiṣyati yato madiyāṃ kathāṃ gṛhītvā yuṣmān bodhayiṣyati ।

१६-१५ पितुर्यद्यदास्ते तत्सर्वं मम तस्मात्कारणादवादिषं स मदीयां कथां गृहीत्वा युष्मान्बोधयिष्यति ।

16-15 pitur_yad_yad āste tat sarvaṃ mama tasmāt kāraṇād avādiṣaṃ sa madiyāṃ kathāṃ gṛhītvā yuṣmān bodhayiṣyati ।

१६-१६ कियत्कालात्परं यूयं मां द्रष्टुं न लप्स्यध्वे किंतु कियत्कालात्परं पुनर्द्रष्टुं लप्स्यध्वे यतो ऽहं पितुः समीपं गच्छामि ।

16-16 kiyat-kālāt paraṃ yūyaṃ māṃ draṣṭum na lapsyadhve kiṃ tu kiyat-kālāt paraṃ punar_draṣṭum lapsyadhve yato 'haṃ pituḥ sam-īpaṃ gacchāmi ।

१६-१७ ततः शिष्याणां कियन्तो जनाः परस्परं वदितुमारभन्त । लियत्कालात्परं मां द्रष्टुं न लप्स्यध्वे किंतु कियत्कालात्परं पुनर्द्रष्टुं लप्स्यध्वे यतो ऽहं पितुः समीपं गच्छामि इति यद्वाक्यमयं वदति तत्किं

16-17 tataḥ śiṣyānāṃ kiyanto janāḥ paras-param vaditum ā-rabhanta । liyat-kālāt paraṃ māṃ draṣṭum na lapsyadhve kiṃ tu kiyat-kālāt paraṃ punar_draṣṭum lapsyadhve yato 'haṃ pituḥ sam-īpaṃ gacchāmi iti yad vākyaṃ ayaṃ vadati tat kiṃ?

१६-१८ ततः कियत्कालात्परमिति तस्य वाक्यं किम् तस्य वाक्यस्याभिप्रायं वयं बोद्धुं न शक्नुमस्तैरिति निगदिते

16-18 tataḥ kiyat-kālāt param iti tasya vākyaṃ kim? tasya vākyaśābhi-prāyaṃ vāyaṃ boddhuṃ na śaknumas_tair_iti ni-gadite

१६-१९ यीशुस्तेषां प्रश्नेच्छां ज्ञात्वा तेभ्यो ऽकथयत्कियत्कालात्परं मां द्रष्टुं न लप्स्यध्वे । किंतु कियत्कालात्परं पुनर्द्रष्टुं लप्स्यध्वे यामिमां कथामकथयं तस्या अभिप्रायं किं यूयं परस्परं मृगयध्वे

16-19 yīśus-teṣāṃ praśnecchāṃ jñātvā tebhyo 'kathayat kiyat-kālāt param māṃ draṣṭuṃ na lapsyadhve | kiṃ_tu kiyat-kālāt param punar_draṣṭuṃ lapsyadhve yāṃ_imāṃ kathāṃ_akathayaṃ tasyā abhiprāyaṃ kiṃ yūyaṃ paras-param mṛgayadhve?

१६-२० युष्मानह्मतियथार्थं वदामि यूयं क्रन्दिष्यथ विलपिष्यथ च । किंतु जगतो लोका आनन्दिष्यन्ति । यूयं शोकाकुला भविष्यथ किंतु शोकात्परं आनन्दयुक्ता भविष्यथ ।

16-20 yuSmAn_ahm ati-yathArthaM vadAmi yUyaM krandiSyatha vi-lapiSyatha ca | kiṃ_tu jagato lokā ā-nandiṣyanti | yūyaṃ śokākulā bhaviṣyatha kiṃ_tu śokāt param ānanda-yuktā bhaviṣyatha |

१६-२१ प्रसक्तकाल उपस्थिते नारी यथा प्रसववेदनया व्याकुला भवति किंतु पुत्रे भूमिष्ठे सति मनुष्यैको जन्मना नरलोके प्रविष्ट इत्यानन्दात्तस्यास्तत्सर्वं दुःखं मनसि न तिष्ठति ।

16-21 prasakta-kāla upa-sthite nārī yathā prasava-vedanayā vyākulā bhavati kiṃ_tu putre bhūmiṣṭhe sati manuṣyaiko janmnanā nara-loke pra-viṣṭa ity_ā-nandāt tasyās_tat_sarvaṃ duḥ-khaṃ manasi na tiṣṭhati |

१६-२२ तथा यूयमपि साम्प्रतं शोकाकुला भवथ किंतु पुनरपि युष्मभ्यं दर्शनं दास्यामि तेन युष्माकमन्तःकरणानि सानन्दानि भविष्यन्ति । युष्माकं तमानन्दं च कोऽपि हर्तुं न शक्यति ।

16-22 tathā yūyam_api sāmpratam śokākulā bhavatha kiṃ_tu punar_api yuṣmabhyaṃ darśanaṃ dāsyāmi tena yuṣmākam antaḥ-karaṇāni sānandāni bhaviṣyanti | yuṣmākaṃ tam ā-nandaṃ ca ko'pi hartuṃ na śakṣyati |

१६-२३ तस्मिन्दिवसे कामपि कथां मां न प्रक्ष्यथ । युष्मानहमतियथार्थं वदामि । मम नाम्ना यत्किञ्चित्पितरं याचिष्यध्वे तदेव स दास्यति ।

16-23 tasmin divase kāṃ_api kathāṃ māṃ na prakṣyatha | yuṣmān_aham ati-yathārtham vadāmi | mama nāmnā yat kiṃ_cit pitaraṃ yāciṣyadhve tad_eva sa dāsyati |

१६-२४ पूर्वं मम नाम्ना किमपि नायाचध्वं ततः प्राप्स्यथ तस्माद्युष्माकं सम्पूर्णानन्दो जनिष्यते ।

16-24 pūrve mama nāmnā kim_api nāyācadhvaṃ tataḥ prāpsyatha tasmād yuṣmākaṃ sam-pūrṇānando janiṣyate |

१६-२५ उपमाकथाभिः सर्वाण्येतानि युष्मान्ज्ञापितवान्किंतु यस्मिन्समये उपमया नोक्त्वा पितुः कथां स्पष्टं ज्ञापयिष्यामि समय एतादृश आगच्छति ।

16-25 upamā-kathābhiḥ sarvāṅy_etāni yuṣmān jñāpitavān kiṃ_tu yasmin sam-aye upa-mayā noktvā pituḥ kathāṃ spaṣṭam jñāpayiṣyāmi sam-aya etādṛśa ā-gacchati |

१६-२६ तदा मम नाम्ना प्रार्थयिष्यध्वे ऽहं युष्मन्निमित्तं पितरं विनेष्ये कथामिमां न वदामि ।

16-26 tadā mama nāmnā prārthayiṣyadhve 'haṃ yuṣman-nimittaṃ pitaraṃ vi-neṣye kathāṃ_imāṃ na vadāmi |

१६-२७ यतो यूयं मयि प्रेम कुरुथ तथाहमीश्वरस्य समीपादागतवानित्यपि प्रतीथ । तस्मात्कारणात्पिता स्वयं युष्मासु प्रीयते ।

16-27 yato yūyaṃ mayi prema kurutha tathāham īśvarasya sam-īpād ā-gatavān ity_api pratītha | tasmāt kāraṇāt pitā svayaṃ yuṣmāsu prīyate |

१६-२८ पितुः समीपाद्भगदागतोऽस्मि जगत्परित्यज्य च पुनरपि पितुः समीपं गच्छामि ।

16-28 pituḥ sam-īpāj_jagad ā-gato'smi jagat pari-tyajya ca punar_api pituḥ sam-īpaṃ gacchāmi |

१६-२९ तदा शिष्या अवदन् । हे प्रभो भवानुपमया नोक्त्वाधुना स्पष्टं वदति ।

16-29 tadā śiṣyā avadan | he pra-bho bhavān upa-mayā noktvādhunā spaṣṭam vadati |s

१६-३० भवान्सर्वज्ञः केनचित्पृष्टो भवितुमपि भवतः प्रयोजनं नास्तीत्यधुनास्माकं स्थिरज्ञानं जातं तस्माद्भवानीश्वरस्य समीपादागतवानित्यत्र वयं विश्वसिमः ।

16-30 bhavān sarva-jñāḥ kena_cit pṛṣṭo bhavitum_api bhavataḥ pra-yojanaṃ nāstīty_aty_adhunāsmākaṃ sthira-jñānaṃ jātaṃ tasmād bhavān īśvarasya sam-īpād ā-gatavān ity_atra vayaṃ vi-śvasimaḥ ।

१६-३१ ततो यीशुः प्रत्यवादीदिदानीं किं यूयं विश्वसिथ

16-31 tato yīśuḥ praty_avādīd idānīm kiṃ yūyaṃ vi-śvasitha?

१६-३२ पश्यत सर्वे यूयं विकीर्णाः सन्तो मामेकाकिनं परित्यज्य स्वं स्वं स्थानं गमिष्यथ । एतादृशः समय आगच्छति वरं प्रायेणोपस्थितवान् । तथाप्यहं नैकाकी भवामि यतः पिता मया सार्धमास्ते ।

16-32 paśyata sarve yūyaṃ vi-kīrṇāḥ santo mām ekākinam pari-tyajya svaṃ svaṃ sthānam gamiṣyatha । etādṛśaḥ sam-aya ā-gacchati varam prāyeṇopasthitavān । tathāpy_aham naikāki bhavāmi yataḥ pitā mayā sārddham āste ।

१६-३३ यथा मया युष्माकं शान्तिर्जायते तदर्थमेताः कथा युष्मभ्यमचकथम् । अस्मिन्जगति युष्माकं क्लेशो घटिष्यते किंत्वक्षोभा भवत यतो मया जगज्जितम् ।

16-33 yathā mayā yuṣmākaṃ śāntir_jāyate tad-artham etāḥ kathā yuṣmabhyam acakatham । asmin jagati yuṣmākaṃ kleśo ghaṭiṣyate kiṃ_tv_akṣobhā bhavata yato mayā jagaj_jitam ।

१७-१ ततः परं यीशुरेताः कथाः कथयित्वा स्वर्गं विलोक्यैतत्प्रार्थयत । हे पितः समय उपस्थितवान् । यथा तव पुत्रस्तव महिमानं प्रकाशयति तदर्थं त्वं निजपुत्रस्य महिमानं प्रकाशय ।

17-1 tataḥ paraṃ yīsur_etāḥ kathāḥ kathayitvā svargaṃ vi-lokyaitat prārthayata । he pitaḥ sam-aya upa-sthitavān । yathā tava putras_tava mahimānaṃ pra-kāśayati tad-artham tvam nija-putrasya mahimānaṃ pra-kāśaya ।

१७-२ त्वं यांल्लोकान्तस्य हस्ते समर्पितवान्स यथा तेभ्यो ऽनन्तायुर्ददाति तदर्थं त्वं प्राणिमात्राणामधिपतित्वभारं तस्मै दत्तवान् ।

17-2 tvam yāṃl_lokān tasya haste sam-arpitavān sa yathā tebhyo 'nantāyur_dadāti tad-artham tvam prāṇi-mātrāṇām adhi-patitva-bhāraṃ tasmai dattavān ।

१७-३ यस्त्वमद्वितीयः सत्य ईश्वरस्त्वया प्रेरितश्च यीशुः ख्रीष्टेतयोरुभयोः परिचये प्राप्ते ऽनन्तायुर्भवति ।

17-3 yas_tvam a-dvitiyaḥ satya īśvaras_tvayā preritaś_ca yīśuḥ khriṣṭ_etaryor_ubhayoḥ paricaye prāpte 'nantāyur_bhavati ।

१७-४ त्वं यस्य कर्मणो भारं मह्यं दत्तवान् । तत्सम्पन्नं कृत्वा जगत्यस्मिन्तव महिमानं प्राकाशयम् ।

17-4 tvam yasya karmaṇo bhāraṃ mahyaṃ dattavān । tat sam-pannam kṛtvā jagaty_asmin tava mahimānaṃ prakāśayam ।

१७-५ अत एव हे पितर्जगत्यविद्यमाने त्वया सह तिष्ठतो मम यो महिमासीत्सम्प्रति तव समीपे मां तं महिमानं प्रापय ।

17-5 ata eva he pitar_jagaty_avidyamāne tvayā saha tiṣṭhato mama yo mahimāsīt sam-prati tava sam-īpe mām taṃ mahimānaṃ prāpaya ।

१७-६ अन्यच्च त्वमेतज्जगतो यांल्लोकान्मह्यमददा अहं तेभ्यस्तव नाम्नस्तत्त्वज्ञानमददां । ते तवैवासन् । त्वं तान्मह्यमददाः ।

17-6 anyac_ca tvam etaj-jagato yāṃl_lokān mahyam adadā aham tebhyas_tava nāmnas_tattva-jñānaṃ adadāḥ । te tavaivāsan । tvam tān mahyam_adadāḥ ।

१७-७ तस्मात्ते तवोपदेशमगृह्णन् । त्वं मह्यं यत्किंचिदददास्तत्सर्वं त्वत्तो जायते इत्यधुनाजानन् ।

17-7 tasmāt_te tavopadeśam agraḥṇan । tvam mahyam yat kiṃ_cid adadās_tat_sarvaṃ tvatto jāyate ity_adhunājānan ।

१७-८ मह्यं यमुपदेशमददा अहमपि तेभ्यसुपदेशमददां तेऽपि तमगृह्णन्त्वत्तोऽहं निर्गत्य त्वया प्रेरितोऽभवमत्र च व्यश्वसन् ।

17-8 mahyam yam_upadeśam adadā aham_api tebhyas_upadeśam adadāḥ te'pi tam_agraḥṇan tvatto'ham nir-gatya tvayā prerito'bhavam atra ca vy-aśvasan ।

१७-९ तेषामेव निमित्तं प्रार्थयेऽहं जगतो लोकनिमित्तं न प्रार्थये किंतु यांल्लोकान्मह्यमददास्तेषामेव निमित्तं प्रार्थयेऽहं यतस्ते तवैवासते ।

17-9 teṣām_eva ni-mittam prārthaye'ham jagato loka-nimittam na prārthaye kiṃ_tu yāṃl_lokān mahyam adadās_teṣām_eva ni-mittam prārthaye'ham yatas_te tavaivāsate ।

१७-१० ये मम ते तव ये च तव ते मम तथा तैर्मम महिमा प्रकाशयते ।

17-10 ye mama te tava ye ca tava te mama tathā tair_mama mahimā pra-kāśyate ।

१७-११ साम्प्रतमस्मिन्जगति ममावस्थितेः शेषमभवतहं तव समीपं गच्छामि किंतु ते जगति स्थास्यति । हे पवित्र पितरावयोर्यथैकत्वमास्ते तथा तेषामप्येतकत्वं भवति तदर्थं यांल्लोकान्मह्यमददास्तान्स्वनाम्ना रक्ष ।

17-11 sāmpratam asmin jagati mamāvasthiteḥ śeṣam abhavat ahaṃ tava sam-īpaṃ gacchāmi kiṃ tu te jagati sthāsyati । he pavitra pitar_āvayor_yathaikatvam_āste tathā teṣāṃ apy_etakatvam bhavati tad-arthaṃ yāṃl_lokān mahyam adadās_tān sva-nāmnā rakṣa ।

१७-१२ यावन्ति दिनानि जगत्यस्मिन्तैः सहाहमासं तावन्ति दिनानि तान्तव नाम्नाहं रक्षितवान् ।

यांल्लोकान्मह्यमददास्तान्सर्वानहमरक्षम् । तेषां मध्ये केवलं विनाशपात्रं हारितं तेन धर्मपुस्तकस्य वचनं प्रत्यक्षं भवति ।

17-12 yāvanti dināni jagaty_asmin taiḥ sahāham_āsaṃ tāvanti dināni tān tava nāmnāham rakṣitavān । yāṃl_lokān mahyam adadās_tān sarvān aham_arakṣam । teṣāṃ madhye kevalaṃ vināśa-pātraṃ hāritaṃ tena dharma-pustakasya vacanaṃ praty_akṣam bhavati ।

१७-१३ किंत्वधुना तव सन्निधिं गच्छामि मया यथा तेषां सम्पूर्णानन्दो भवति तदर्थमहं जगति तिष्ठनेताः कथा अकथयम् ।

17-13 kiṃ tv_adhunā tava san-ni-dhiṃ gacchāmi mayā yathā teṣāṃ sam-pūrṇānando bhavati tad-arthaṃ ahaṃ jagati tiṣṭhan etāḥ kathā akathayam ।

१७-१४ तवोपदेशं तेभ्यो ऽददां जगता सह यथा मम सम्बन्धो नास्ति तथा जजता सह तेषामपि सम्बन्धाभावाज्जगतो लोकास्तानृतीयन्ते ।

17-14 tavopadeśaṃ tebhyo 'dadāṃ jagatā saha yathā mama sam-bandho nāsti tathā jajatā saha teṣāṃ api sam-bandhābhāvāj_jagato lokās_tān ṛtiyante ।

१७-१५ त्वं जगतस्तानृहाणेति न प्रार्थये किंत्वशुभाद्रक्षेति प्रार्थये ऽहम् ।

17-15 tvam jagatas_tān grhāṇeti na prārthaye kiṃtv_a-śubhād rakṣeti prārthaye 'ham ।

१७-१६ अहं यथा जगत्सम्बन्धीयो न भवामि तथा ते ऽपि जगत्सम्बन्धीया न भवन्ति ।

17-16 ahaṃ yathā jagat-sam-bandhiyo na bhavāmi tathā te 'pi jagat-sambandhiyā na bhavanti ।

१७-१७ तव सत्यकथया तान्पवित्रीकुरु तव वाक्यमेव सत्यम् ।

17-17 tava satya-kathayā tān pavitrī_kuru tava vākyam_eva satyam ।

१७-१८ त्वं यथा मां जगति प्रेरयस्तथाहमपि तान्जगति प्रेरयम् ।

17-18 tvam yathā māṃ jagati prairayas_tathāham_api tān jagati prairayam ।

१७-१९ तेषां हितार्थं यथाहं स्वं पवित्रीकरोमि तथा सत्यकथया तेऽपि पवित्रीभवन्तु ।

17-19 teṣāṃ hitārthaṃ yathāham svam pavitrī_karomi tathā satya-kathayā te'pi pavitrī_bhavantu ।

१७-२० केवलं एतेषामर्थं प्रार्थये ।हमिति न किंत्वेतेषामुपदेशेन ये जना मयि विश्वसिष्यन्ति तेषामप्यर्थं प्रार्थये ऽहम् ।

17-20 kevalaṃ eteṣāṃ arthe prārthaye lham iti na kiṃ_tv_eteṣāṃ_upadeśena ye janā mayi vi-śvasiṣyanti teṣāṃ apy_arthe prārthaye 'ham ।

१७-२१ हे पितस्तेषां सर्वेषामेकत्वं भवतु तव यथा मयि मम च यथा त्वय्येकत्वं तथा तेषामप्यावयोरेकत्वं भवतु तेन त्वं मां प्रेरितवानिति जगतो लोकाः प्रतियन्तु ।

17-21 he pitas_teṣāṃ sarveṣāṃ ekatvam bhavatu tava yathā mayi mama ca yathā tvayy_ekatvam tathā teṣāṃ apy_āvayor_ekatvam bhavatu tena tvam māṃ preritavān iti jagato lokāḥ prati-yantu ।

१७-२२ यथावयोरेकत्वं यथा तेषामप्येकत्वं भवतु तेष्वहं मयि च त्वमित्थं तेषां सम्पूर्णमेकत्वं भवतु । त्वं मां प्रेरितवान्त्वं मयि यथा प्रीयसे च तथा तेष्वपि प्रीतवान् ।

17-22 yathāvayor_ekatvam yathā teṣāṃ apy_ekatvam bhavatu teṣv_ahaṃ mayi ca tvam itthaṃ teṣāṃ sam-pūrṇam_ekatvam bhavatu । tvam māṃ preritavān tvam mayi yathā prīyase ca tathā teṣv_api prītavān ।

१७-२३ एतद्यथा जगतो लोका जानन्ति तदर्थं त्वं यं महिमानं मह्यमददास्तं महिमानमहमपि तेभ्यो दत्तवान् ।

17-23 etad_yathā jagato lokā jānanti tad-arthaṃ tvaṃ yaṃ mahimānaṃ mahyam
adadās_tam mahimānaṃ aham_api tebhyo dattavān |

१७-२४ हे पितर्जगतो निर्माणात्पूर्वं मयि स्नेहं कृत्वा यं महिमानं दत्तवान्मम तं महिमानं यथा ते पश्यन्ति तदर्थं
यांल्लोकान्मह्यं दत्तवानहं यत्र तिष्ठामि तेऽपि यथा तत्र तिष्ठन्ति ममैषा वाञ्छा ।

17-24 he pitar_jagato nir-māṇāt pūrvaṃ mayi snehaṃ kṛtvā yaṃ mahimānaṃ dattavān
mama tam mahimānaṃ yathā te paśyanti tad-arthaṃ yāml_lokān mahyam dattavān aham
yatra tiṣṭhāmi te'pi yathā tatra tiṣṭhanti mamaiṣā vāñchā |

१७-२५ हे याथार्थिक पितर्जगतो लोकैस्त्वय्यज्ञातेऽपि त्वामहं जाने त्वं मां प्रेरितवानितीमे शिष्या जानन्ति ।

17-25 he yāthārthika pitar_jagato lokais_tvayy_ajñāte'pi tvām_aham jāne tvam mām
preritavān itime śiṣyā jānanti |

१७-२६ यथाहं तेषु तिष्ठामि तथा मयि येन प्रेम्ना प्रेमाकरोस्तत्तेषु तिष्ठति तदर्थं तव नामाहं तान्ज्ञापितवान्पुनरपि
ज्ञापयिष्यामि ।

17-26 yathāhaṃ teṣu tiṣṭhāmi tathā mayi yena premnā premākaros_tat teṣu tiṣṭhati tad-
arthaṃ tava nāmāhaṃ tān jñāpitavān punar_api jñāpayiṣyāmi |

१८-१ ताः कथाः कथयित्वा यीशुः शिष्यानादाय किद्रोन्नामकं स्नात उत्तीर्य शिष्यैः सह तत्रत्योद्यानं प्राविशत् ।

18-1 tāḥ kathāḥ kathayitvā yīśuḥ śiṣyān_ā-dāya kidron-nāmakaṃ srāta ut-tīrya śiṣyaiḥ saha
tatratyodyānaṃ prāviśat |

१८-२ किंतु विश्वासघातियिहूदास्तस्थानं परिचीयते यतो यीशुः शिष्यैः सार्धं कदाचित्तत्स्थानमगच्छत् ।

18-2 kim_tu vi-śvāsa-ghāti-yihūdās_tat sthānaṃ pari-cīyate yato yīśuḥ śiṣyaiḥ sārghaṃ
kadā_cit tat sthānaṃ agacchat |

१८-३ तदा स यिहूदाः सैन्यगणं प्रधानयाजकानां फिरूशिनां च पदातिगणं च गृहीत्वा प्रदीपानुल्कानस्त्राणि चादाय
तस्मिन्स्थान उपस्थितवान् ।

18-3 tadā sa yihūdāḥ sainya-gaṇaṃ pradhāna-yājakānāṃ phirūśināṃ ca padāti-gaṇaṃ ca
grhītvā pra-dīpān ulkān astrāṇi cādāya tasmin sthāna upa-sthitavān |

१८-४ स्वं प्रति यद्धटिष्यते तज्ज्ञात्वा यीशुरग्रेसरः सन्तानपृच्छत्कं गवेषयथ

18-4 svaṃ prati yad ghaṭiṣyate taj_jñātvā yīśur_agre-saraḥ san tān_aprcchat kaṃ
gaveṣayatha?

१८-५ ते प्रत्यवदन् । नासरतीयं यीशुम् । ततो यीशुरवादीद् । अहम्सः । तैः सह विश्वासघाती यिहूदाश्चातिष्ठत् ।

18-5 te praty_avadan | nāsaratiyaṃ yīśum | tato yīśur_avādīd | aham saḥ | taiḥ saha vi-śvāsa-
ghāti yihūdās_cātiṣṭhat |

१८-६ तदाहमेव स तस्थैतां कथां श्रुत्वैव ते पश्चादेत्य भूमौ पतिताः ।

18-6 tadāham_eva sa tasthaitāṃ kathāṃ śrutvaiva te paścād_etya bhūmau patitāḥ |

१८-७ ततो यीशुः पुनरपि पृष्टवान्कं गवेषयथ ततस्ते प्रत्यवदन्नासरतीयं यीशुम् ।

18-7 tato yīśuḥ punar_api pṛṣṭavān kaṃ gaveṣayatha? tatas_te praty_avadan nāsaratiyaṃ
yīśum |

१८-८ तदा यीशुः प्रत्युदितवानहमेव स इमां कथामचकथम् । यदि मामन्विच्छथ तर्हीमानान्तुं मा वारयथ ।

18-8 tadā yīśuḥ praty-uditavān aham_eva sa imāṃ kathāṃ_acakatham | yadi mām_anv-
icchatha tarhīmān gantaṃ mā vārayatha |

१८-९ इत्थं भूते मह्यं यांल्लोकानददास्तेषामेकमपि नाहारयम् । इमां यां कथां स स्वयमकथयत्सा कथा सफला जाता ।

18-9 itthaṃ bhūte mahyaṃ yāml_lokān adadās_teṣām ekam_api nāhārayam | imāṃ yāṃ
kathāṃ sa svayam_akathayat sā kathā sa-phalā jātā |

१८-१० तदा शिमोन्पितरस्य निकटे खड्गस्थितेः स तं निष्कोषं कृत्वा महायाजकस्य मालखनामानं दासमाहत्य तस्य
दक्षिणकर्म छिन्नवान् ।

18-10 tadā śimon-pitarasya ni-kaṭe khaḍga-sthiteḥ sa tam niṣ-koṣaṃ kṛtvā mahā-yājakasya
mālkha-nāmānaṃ dāsam ā-hatya tasya dakṣiṇa-karmaṃ chinnavān |

१८-११ ततो यीशुः पितरमवदत्खड्गं कोषे स्थापय मम पिता मह्यं पातुं यं कंसमददात्तेनाहं किं न पास्यामि

18-11 tato yīsuḥ pitaram avadat khaḍgam koṣe sthāpaya mama pitā mahyaṃ pātuṃ yaṃ kaṃsam adadāt tenāhaṃ kiṃ na pāsyaṃi?

१८-१२ तदा सैन्यगणः सेनापतिर्यिहूदीयानां पदातयश्च यीशुं धृत्वा बद्ध्वा हाननाम्नः कियफाः श्वशुरस्य समीपं प्रथममनयन् ।

18-12 tadā sainya-gaṇaḥ senā-patir_yihūdiyānāṃ padātayaś_ca yīsuṃ dhṛtvā baddhvā hānan-nāmaṇaḥ kiyaphāḥ śvaśurasya sam-īpaṃ prathamam anayan ।

१८-१३ स कियफास्तस्मिन्वत्सरे महायाजत्वपदे नियुक्तः सन्

18-13 sa kiyaphās_tasmin vatsare mahā-yājatva-pade niyuktaḥ san

१८-१४ साधारणलोकानां मङ्गलार्थमेकजनस्य मरणमुचितमिति यिहूदीयैः सार्धममन्त्रयत् ।

18-14 sādharmaṇa-lokānāṃ maṅgalārtham eka-janasya maraṇam_ucitam iti yihūdiyaiḥ sārddham amantrayat ।

१८-१५ तदा शिमोन्पितरो ऽन्यैकशिष्यश्च यीशोः पश्चादगच्छतां तस्यान्यशिष्यस्य महायाजकेन परिचितत्वात्स यीशुना सह महायाजकस्याङ्गालिकां प्राविशत् ।

18-15 tadā śimon-pitaro 'nyaika-śiṣyaś_ca yīsoḥ paścād agacchatām tasyānya-śiṣyasya mahā-yājakena pari-citatvāt sa yīsunā saha mahā-yājakasyāṅgālikāṃ prāviśat ।

१८-१६ किंतु पितरो बहिर्द्वारस्य समीपे ऽतिष्ठदत एव महायाजकेन परिचितः स शिष्यः पुनर्बहिर्गत्वा दौवारिकायै कथयित्वा पितरमभ्यन्तरमानयत् ।

18-16 kiṃ_tu pitaro bahir-dvārasya sam-īpe 'tiṣṭhad ata eva mahā-yājakena pari-citaḥ sa śiṣyaḥ punar_bahir_gartvā dauvārikāyai kathiyaitvā pitaram abhy_antaram ānayat ।

१८-१७ तदा सा द्वाररक्षिका पितरमवदत्त्वं किं न तस्य मानवस्य शिष्यः ततः सोऽवददहं न भवामि ।

18-17 tadā sā dvāra-rakṣikā pitaram avadat tvaṃ kiṃ na tasya mānavasya śiṣyaḥ? tataḥ so'vadad ahaṃ na bhavāmi ।

१८-१८ ततः परं यत्स्थाने दासाः पदातयश्च शीतहेतोरङ्गारैर्वह्निं प्रज्वाल्य तापं सेवितवन्तस्तत्स्थाने पितरस्तिष्ठन्तैः सह वह्नितापं सेवितुमारभत ।

18-18 tataḥ paraṃ yat-sthāne dāsāḥ padātayaś_ca śīta-hetor_aṅgārair_vahniṃ pra-jvālya tāpaṃ sevita-vantas_tat-sthāne pitaras_tiṣṭhan taiḥ saha vahni-tāpaṃ sevitaṃ ārabhata ।

१८-१९ तदा शिष्येषूपदेशे च महायाजकेन यीशुः पृष्टः सन्प्रत्युक्तवान्

18-19 tadā śiṣyeṣūpadeśe ca mahāyājakena yīsuḥ pṛṣṭaḥ san praty-uktavān

१८-२० सर्वलोकानां समक्षं कथामकथयन्मुग्धं कामपि कथां न कथयित्वा यत्स्थानं यिहूदीयाः सततं गच्छन्ति तत्र भजनगेहे मन्दिरे चाशिक्षयम्

18-20 sarva-lokānāṃ sam-akṣaṃ kathāṃ akathayam guptaṃ kām_api kathāṃ na kathayitvā yat sthānaṃ yihūdiyāḥ sa-tataṃ gacchanti tatra bhajana-gehe mandire cāśikṣayam

१८-२१ मत्तः कुतः पृच्छसि ये जना मदुपदेशमशृण्वन्तानेव पृच्छ यद्यदवदं ते तज्जाजन्ति ।

18-21 mattaḥ kutaḥ pṛcchasi? ye janā mad-upadeśam aśṛṇvan tān_eva pṛccha yad_yad avadaṃ te taj_jājanti ।

१८-२२ तदेत्थं प्रत्युदितत्वालिकटस्थपदातिर्यीशुं चपेटेनाहत्य व्याहरत्महायाजकमेवं प्रतिवदसि

18-22 tadetthaṃ praty-uditatvāt nikaṭa-stha-padātir_yīsuṃ capeṭenāhatya vy-āharat mahā-yājakam evaṃ prati-vadasi?

१८-२३ ततो यीशुः प्रतिगदितवान्यद्यथार्थमचकथं तर्हि तस्यायथार्थस्य प्रमाणं देहि । किंतु यदि यथार्थं तर्हि कुतो हेतोर्माताडयः

18-23 tato yīsuḥ prati-gaditavān yad_yathārtham acakathaṃ tarhi tasyāyathārthasya pramaṇaṃ dehi । kiṃ_tu yadi yathārthaṃ tarhi kuto hetor_mām atāḍayaḥ?

१८-२४ पुर्वं हानन्सबन्धनं तं कियफामहायाजकस्य समीपं प्रेषयत् ।

18-24 purvaṃ hānan sa-bandhanaṃ taṃ kiyaphā-mahā-yājakasya sam-īpaṃ praīṣayat ।

१८-२५ शिमोन्पितरस्तिष्ठन्वह्नितापं सेवते । एतस्मिन्समये कियन्तस्तमपृच्छन्त्वं किमेतस्य जनस्य शिष्यो न ततः सोऽपहृत्याब्रवीदहं न भवामि ।

18-25 śimon-pitaras_tisṭhan vahni-tāpaṃ sevate | etasmin sam-aye kiyantas_tam apr̥cchan tvam kim etasya janasya śiṣyo na? tataḥ so'pahnutyābravīd ahaṃ na bhavāmi |

१८-२६ तदा महायाजकस्य यस्य दासस्य पितरः कर्णमच्छिनत्तस्य कुटुम्बः प्रत्युदितवानुद्याने तेन सह तिष्ठन्तं त्वां किं नापश्यम्

18-26 tadā mahā-yājakasya yasya dāsasya pitarah karnam_acchinat tasya kuṭumbaḥ praty_uditavān ud-yāne tena saha tiṣṭhantaṃ tvāṃ kiṃ nāpaśyam?

१८-२७ किंतु पितरः पुनरपहृत्य कथितवान् । तदानीं कुट्टुटो ऽरौत् ।

18-27 kiṃ_tu pitarah punar_apa-hnutya kathitavān | tadāniṃ kuṭṭuṭo 'rout |

१८-२८ तदनन्तरं प्रत्यूषे ते कियफागृहादधिपतेर्गृहं यीशुमनयन्किंतु यस्मिन्शुचित्वे जाते तैर्निस्तारोत्सवे न भोक्तव्यम् । तस्य भयाद्ग्रहणीयास्तद्ग्रहं नाविशन् ।

18-28 tad-anantaram praty-ūṣe te kiyaphā-gṛhād adhi-pater_gṛham yīsum anayan kiṃ_tu yasmin aśucitve jāte tair_nis-tārotsave na bhoktavayam | tasya bhayād yihūdiyās_tad-gṛham nāvīśan |

१८-२९ अपरं पीलातो बहिरागत्य तान्पृष्टवानेतस्य मनुष्यस्य कं दोषं वदथ

18-29 a-param pilāto bahir_ā-gatya tān pṛṣṭavān etasya manuṣyasya kaṃ doṣaṃ vadatha?

१८-३० तदा ते प्रत्यवदन्दुष्कर्मकारिणि न सति भवतः समीपे नैनं समार्पयिष्यामः ।

18-30 tadā te praty_avadan duṣ-karma-kāriṇi na sati bhavataḥ sam-īpe nainaṃ sam-ārpayīṣyāmaḥ |

१८-३१ ततः पीलातो ऽवदद्भूयमेनं गृहीत्वा स्वेषां व्यवस्थया विचारयत । तदा यिहूदीयाः प्रत्यवदन्कस्यापि मनुष्यस्य प्राणदण्डं कर्तुं नास्माकमधिकरो ऽस्ति ।

18-31 tataḥ pilāto 'vadaḍ bhūyameṇaṃ gṛhītvā sveṣāṃ vy-ava-sthayā vi-cārayata | tadā yihūdiyāḥ praty_avadan kasyāpi manuṣyasya prāṇa-daṇḍaṃ kartuṃ nāsmākam adhi-karo 'sti |

१८-३२ एवं सति यीशुः सव्यस्य मृत्यौ यां कथां कथितवान्सा सफलाभवत् ।

18-32 evaṃ sati yīśuḥ savsya mṛtyau yāṃ kathāṃ kathitavān sā sa-phalābhavat |

१८-३३ तदनन्तरं पीलातः पुनरपि तद्राजगृहं गत्वा यीशुमाहूय पृष्टवान्त्वं किं यिहूदीयानां राजा

18-33 tad-anantaram pilātaḥ punar_api tad rāja-gṛham gatvā yīsum_ā-hūya pṛṣṭavān tvam kiṃ yihūdiyānāṃ rājā?

१८-३४ यीशुः प्रत्यवदत्त्वमेतां कथां स्वतः कथयसि किमन्यः कश्चिन्मयि कथितवान्

18-34 yīśuḥ praty_avadat tvam etāṃ kathāṃ svataḥ kathayasi kim_anyaḥ kaś_cin mayi kathitavān?

१८-३५ पीलातोऽवददहं किं यिहूदीयः तव स्वदेशीया विशेषतः प्रधानयाजका मम निकटे त्वां समार्पयन्त्वं किं कृतवान्

18-35 pilāto'vadaḍ ahaṃ kiṃ yihūdiyāḥ? tava sva-deśīyā vi-śeṣataḥ pradhāna-yājakā mama ni-kaṭe tvāṃ sam-ārpayan tvam kiṃ kṛtavān?

१८-३६ यीशुः प्रत्यवदत् । मम राज्यमेतज्जगत्सम्बन्धीयं न भवति यदि मम राज्यं जगत्सम्बन्धीयमभविष्यत्तर्हि यिहूदीयानां हस्तेषु यथा समर्पितो नाभवं तदर्थं मम सेवका अयोत्स्यन्किंतु मम राज्यमैहिकं न ।

18-36 yīśuḥ praty_avadat | mama rājyam etaj-jagat-sambandhīyam na bhavati yadi mama rājyam jagat-sambandhīyam abhaviṣyat tarhi yihūdiyānāṃ hasteṣu yathā sam-arpito nābhavaṃ tad-artham mama sevakā ayotsyan kiṃ_tu mama rājyam aihikaṃ na |

१८-३७ तदा पीलातः कथितवान् । तर्हि त्वं राजा भवसि यीशुः प्रत्युक्तवान्त्वं सत्यं कथयसि । राजाहं भवामि ।

सत्यतायां साक्ष्यं दातुं जनिं गृहीत्वा जगत्यस्मिन्वतीर्णवान् । तस्मात्सत्यधर्मपक्षपातिनो मम कथां शृण्वन्ति ।

18-37 tadā pilātaḥ kathitavān | tarhi tvam rājā bhavasi? yīśuḥ praty-uktavān tvam satyam kathayasi | rājāham bhavāmi | satyatāyam sāksyam dātuṃ janim_gṛhītvā jagaty_asmin avatīrṇavān | tasmāt satya-dharma-pakṣa-pātino mama kathāṃ śṛṇvanti |

१८-३८ तदा सत्यं किम् एतां कथां पृष्ट्वा पीलातः पुनरपि बहिर्गत्वा यिहूदीयानभाषत । अहं तस्य कमप्यपराधं न प्राप्नोमि ।

18-38 tadā satyaṃ kim? etāṃ kathāṃ pṛṣṭvā pīlātaḥ punar_apy_apa-rādhaṃ na prāpnomi | ahaṃ tasya kam_apy_apa-rādhaṃ na prāpnomi |

१८-३९ निस्तरौत्सवसमये युष्माभिरभिरुचित एको जनो मया मोचयितव्य एषा युष्माकं रीतिरस्ति । अत एव युष्माकं निकटे यिहूदीयानां राजानं किं मोचयामि । युष्माकमिच्छा का

18-39 nistarotsava-samaye yuṣmābhir_abhi-rucita eko jano mayā mocayitavya eṣā yuṣmākaṃ rītir_asti | ata eva yuṣmākaṃ ni-kaṭe yihūdīyānāṃ rājānaṃ kiṃ mocayāmi | yuṣmākaṃ icchā kā?

१८-४० तदा ते सर्वे रुवन्तो व्याहरनेनं मानुषं नहि बरब्बां मोचय । किंतु स बरब्बा दस्युरासीत् ।

18-40 tadā te sarve ruvanto vy-āharaṇaṃ enaṃ mānuṣaṃ nahi barabbāṃ mocaya | kiṃ_tu sa barabbā dasyur_āsīt |

१९-१ पीलातो यीशुमानीय कशया प्राहारयत् ।

19-1 pīlāto yīśuṃ ā-nīya kaśayā prāhārayat |

१९-२ पश्चात्सेनागणः कण्टकनिर्मातं मुकुटं तस्य मस्तके समर्प्य वार्ताकीवर्णं राजपरिच्छदं परिधाप्य ।

19-2 paścāt senā-gaṇaḥ kaṇṭaka-nirmātaṃ mukuṭaṃ tasya mastake sam-arpya vārttāki-varṇaṃ rāja-paricchadaṃ pari-dhāpya |

१९-३ हे यिहूदीयानां राजन्मनस्कार इयूत्तवा तं चपेटेनाहन्तुमारभत ।

19-3 he yihūdīyānāṃ rājan manas-kāra iyu_uktvā taṃ capeṭenāhantumarabhata |

१९-४ तदा पीलातः पुनरपि बहिर्गत्वा लोकानवदत् । अस्य कमप्यपराधं न लभेऽहं । पश्यत तद्युष्मान्ज्ञापयितुं युष्माकं सन्निधौ बहिरेनमानयामि ।

19-4 tadā pīlātaḥ punar_apy_bahir_gatvā lokān avadat | asya kam_apy_apa-rādhaṃ na labhe'haṃ | paśyata tadyuṣmān_jñāpayitum yuṣmākaṃ san-ni-dhau bahir_enam ā-nayāmi |

१९-५ ततः परं यीशुः कण्टकमुकुटवान्वार्ताकीवर्णवसनवांश्च बहिरागच्छत् ।

19-5 tataḥ paraṃ yīśuḥ kaṇṭaka-mukuṭavān vārttāki-varṇa-vasanavāṃś_ca bahir_āgacchat |

१९-६ ततः पीलात उक्तवानेनं मनुष्यं पश्यत । तदा प्रधानयाजकाः पदातयश्च तं दृष्ट्वा एनं क्रुशे विध एनं क्रुशे विध इत्युक्त्वा तवितुं आरभन्त । ततः पीलातः कथितवान् । यूयं स्वयमेनं नीत्वा क्रुशे विधत । अहमेतस्य कमप्यपराधं न प्राप्तवान् ।

19-6 tataḥ pīlāta uktavān enaṃ maṇuṣyaṃ paśyata | tadā pradhāna-yājakaḥ padātayaś_ca taṃ dṛṣṭvā enaṃ kruśe vidha enaṃ kruśe vidha ity_uktvā tavitum ārabhanta | tataḥ pīlātaḥ kathitavān | yūyaṃ svayam enaṃ nītvā kruśe vi-dhata | aham etasya kam_apy_apa-rādhaṃ na prāptavān |

१९-७ यीहूदीयाः प्रत्यवदन् । अस्माकं या व्यवस्थास्ते तदनुसारेणास्य प्राणहननमुचितं यतोऽयं स्वमीश्वरस्य पुत्रमवदत् ।

19-7 yihūdīyāḥ praty-avadan | asmākaṃ yā vy-ava-sthās_te tad-anusāreṇāsya prāṇa-hananam ucitaṃ yato'yaṃ svam īśvarasya putram_avadat |

१९-८ पीलात इमां कथां श्रुत्वा महात्रासयुक्तः सन्पुनरपि राजगृह आगत्य यीशुं पृष्टवान्क्वं कुत्रत्यो लोकः

19-8 pīlāta imāṃ kathāṃ śrutvā mahā-trāsa-yuktaḥ san punar_apy_rāja-gr̥ha ā-gatya yīśuṃ pṛṣṭavān kvaṃ kutratyo lokah?

१९-९ किंतु यीशुस्तस्य किमपि प्रत्युत्तरं नावदत् ।

19-9 kiṃ_tu yīśuḥ tasya kim_apy_praty_uttaraṃ nāvadat |

१९-१० ततः पीलातः कथितवान् । त्वं किं मया सार्धं न संलपिष्यसि त्वां क्रुशे वेधितुं वा मोचयितुं शक्तिर्ममास्ते इति किं त्वं न जानासि

19-10 tataḥ pīlātaḥ kathitavān | tvaṃ kiṃ mayā sārḍhaṃ na saṃ-lapiṣyasi? tvāṃ kruśe vedhitum vā mocayitum śaktir_mamāste iti kiṃ tvaṃ na jānāsi?

१९-११ तदा यीशुः प्रत्यवददीश्वरेणादत्तं ममोपरि तव किमप्यधिपतित्वं न विद्यते तथापि यो जनो मां तव हस्ते समर्पयत्तस्य महापातकं जातम् ।

19-11 tadā yīśuḥ praty_avadat īśvareṇādattaṃ mamopari tava kim_apy_adhipatitvaṃ na vidyate tathāpi yo jano māṃ tava haste sam-ārpayat tasya mahā-pātaṃ jātam |

१९-१२ तदारभ्य पीलातस्तं मोचयितुं चेष्टितवान्। किंतु यीहूदीया रुवन्तो व्याहरन्यदीमं मानवं त्यजसि तर्हि त्वं कैसरस्य मित्रं न भवसि। यो जनः स्वं राजानं वक्ति स एव कैसरस्य विरुद्धां कथां कथयति।

19-12 tad-ārabhya pilātas taṃ mocayituṃ ceṣṭitavān | kiṃ tu yihūdiyā ruvanto vy-āharan yadīmaṃ mānavam tyajasi tarhi tvaṃ kaisarasya mitraṃ na bhavasi | yo janaḥ svaṃ rājānaṃ vakti sa eva kaisarasya vi-ruddhāṃ kathāṃ kathayati |

१९-१३ एतां कथां श्रुत्वा पीलातो यीशुं बहिरानीय निस्तारोत्सवस्य आसादनदिनस्य द्वितीयप्रहरात्पूर्वं प्रस्तरबन्धननाम्नि स्थाने ऽर्थातिब्रीयभाषया यद्गब्बिथा कथ्यते तस्मिन्स्थाने विचारासन उपाविशत्।

19-13 etāṃ kathāṃ śrutvā pilāto yīśuṃ bahir-ā-nīya nis-tārotsavasya ā-sādana-dinasya dvitīya-praharāt pūrvam prastara-bandhana-nāmnī sthāne 'rthāt ibriya-bhāṣayā yad gabbithā kathyate tasmin sthāne vi-cārāsana upāviśat |

१९-१४ अनन्तरं पीलातो यिहूदीयानवदत्। युष्माकं राजानं पश्यत।

19-14 an-antaraṃ pilāto yihūdiyān avadat | yuṣmākaṃ rājānaṃ paśyata |

१९-१५ किंतु एनं दूरीकुरु। एनं दूरीकुरु। एनं क्रुशे विध इति कथां कथयित्वा ते रवितुमारभन्त। तदा पीलातः कथितवान्युष्माकं राजानं किं क्रुशे वेधिष्यामि प्रधानयाजका उत्तरमवदन्कैसरं विना कोऽपि राजास्माकं नास्ति।

19-15 kiṃ tu enaṃ dūri-kuru | enaṃ dūri-kuru | enaṃ kruśe vidha iti kathāṃ kathayitvā te ravitum ārabhanta | tadā pilātaḥ kathitavān yuṣmākaṃ rājānaṃ kiṃ kruśe vedhiṣyāmi? pradhāna-yājakā uttaraṃ avadan kaisaraṃ vinā ko'pi rājāsmākaṃ nāsti |

१९-१६ ततः पीलातो यीशुं क्रुशे वेधितुं तेषां हस्तेषु समार्पयत्। ततस्ते तं धृत्वा नीतवन्तः।

19-16 tataḥ pilāto yīśuṃ kruśe vedhituṃ teṣāṃ hasteṣu sam-ārpayat | tatas te taṃ dhṛtvā nītavantaḥ |

१९-१७ ततः परं यीशुः क्रुशं वहन्शिरःकपालमर्थाद्यदिब्रीयभाषया गुल्गाल्तां वदन्ति तस्मिन्स्थान उपस्थितः।

19-17 tataḥ paraṃ yīśuḥ kruśaṃ vahan śiraḥ-kapālam arthād yad ibriya-bhāṣayā gulgaltāṃ vadanti tasmin sthāna upa-sthitaḥ |

१९-१८ ततस्ते मध्यस्थाने तं तस्योभयपार्श्वे द्वावपरौ क्रुशेऽविधन्।

19-18 tatas te madhya-sthāne taṃ tasyobhaya-pārśve dvāv aparau kruśe'vidhan |

१९-१९ अपरमेष यिहूदीयानां राजा नासरतीययीशुः इति विज्ञापनं लिखित्वा पीलातस्तस्य क्रुशोपरि समयोजयत्।

19-19 a-param eṣa yihūdiyānām rājā nāsaratiya-yīśuḥ iti vi-jñāpanaṃ likhitvā pilātas tasya kruśopari sam-ayojayat |

१९-२० सा लिपिः इब्रीययूनानीयरोमीयभाषाभिलिखिता। यीशोः क्रुशवेधनस्थानं नगरस्य समीपं तस्माद्बहवो यिहूदीयास्तां पठितुमारभन्त।

19-20 sā lipiḥ ibriya-yūnāniya-romīya-bhāṣābhir-likhitā | yīśoḥ kruśa-vedhana-sthānaṃ nagarasya sam-īpaṃ tasmād bahavo yihūdiyās tāṃ paṭhitum ārabhanta |

१९-२१ यिहूदीयानां प्रधानयाजकाः पीलातमिति न्यवेदयन्थिहूदीयानां राजेति वाक्यं न किंतु एष स्वं यिहूदीयानां राजानमवददित्थं लिखतु।

19-21 yihūdiyānām pradhāna-yājakāḥ pilātaṃ iti ny-avedayan yihūdiyānām rājeti vākyaṃ na kiṃtu eṣa svaṃ yihūdiyānām rājānaṃ avadad itthaṃ likhatu |

१९-२२ ततः पीलात उत्तरं दत्तवान्यल्लेखनीयं तल्लिखितवान्।

19-22 tataḥ pilāta uttaraṃ dattavān yal-lekhanīyaṃ tal-likhitavān |

१९-२३ इत्थं सेनागणो यीशुं क्रुशे विधित्वा तस्य परिधेयवस्त्रं चतुरो भागान्कृत्वा एकैकसेना एकैकभागमगृह्णन्तस्योत्तरीयवस्त्रं चागृह्णन्तूत्तरीयवस्त्रं सूचिसेवनं विना सर्वमूतम्।

19-23 itthaṃ senā-gaṇo yīśuṃ kruśe vidhitvā tasya paridheya-vastraṃ caturo bhāgān kṛtvā ekaika-senā ekaika-bhāgam agraṇat tasyottariya-vastraṃ cāgraṇat kiṃ-tūttariya-vastraṃ sūci-sevanaṃ vinā sarvam ūtam |

१९-२४ तस्मात्ते व्याहरनेतत्कः प्राप्स्यति तत्र खण्डयित्वा तत्र गुटिकापातं करवाम। विभजन्तेऽधरीयं मे वसनं ते परस्परं। ममोत्तरीयवस्त्रार्थं गुटिकां पातयन्ति च। इति यद्वाक्यं धर्मपुस्तके लिखितमास्ते तत्सेनागणेनेत्थं व्यवहरणात्सिद्धमभवत्।

19-24 tasmāt_te vy-āharan etat kaḥ prāpsyati? tan_na khaṇḍayitvā tatra guṭikā-pātaṃ karavāma | vi-bhajante'dharīyaṃ me vasanaṃ te paras-param | mamottariya-vastrārthaṃ guṭikāṃ pātayanti ca | iti yad_vākyam dharma-pustake likhitam_āste tat senā-gaṇenetthaṃ vy-ava-haraṇāt siddham_abhavat |

१९-२५ तदानीं यीशोर्माता मातुर्भगिनी च या क्लियपा भार्या मरियम्मगदलीनी मरियम्व एतास्तस्य क्रुशस्य सन्निधौ समतिष्ठन् ।

19-25 tadānīm yīśor_mātā mātur_bhaginī ca yā kliyapā bhāryā mariyam magdalīnī mariyam ca etās_tasya kruśasya san-nidhau sam-atiṣṭhan |

१९-२६ ततो यीशुः स्वमातरं प्रियतमशिष्यं च समीपे दण्डायमानो विलोक्य मातरमवदत् । हे योषिदेनं तव पुत्रं पश्य । शिष्यं त्ववदत् । एनां तव मातरं पश्य ।

19-26 tato yīśuḥ sva-mātaram priyatama-śiṣyam ca sam-īpe daṇḍāyamāno vi-lokya mātaram avadat | he yoṣid enaṃ tava putraṃ paśya | śiṣyam tv_avadat | enāṃ tava mātaram paśya |

१९-२७ ततः स शिष्यस्तद्धटिकायां तां निजगृहं नीतवान् ।

19-27 tataḥ sa śiṣyas_tad-ghaṭikāyāṃ tāṃ nija-gṛhaṃ nītavān |

१९-२८ अनन्तरं सर्वं कर्माधुना सम्पन्नमभूत्यीशुरिति ज्ञात्वा धर्मपुस्तकस्य वचनं यथा सिद्धं भवति तदर्थमकथयन्तमपिपासा जाता ।

19-28 anantaram sarvaṃ karmādhunā sam-pannam_abhūt yīśur_iti jñātvā dharmapustakasya vacanaṃ yathā siddham bhavati tad-artham akathayat mama pipāsā jātā |

१९-२९ ततस्तस्मिन्स्थाने अम्लरसेन पूर्णपात्रस्थित्या ते स्पञ्जमेकं तदम्लरसेनार्द्रीकृत्य एसोङ्कले तद्योजयित्वा तस्य मुखस्य सन्निधावस्थापयन् ।

19-29 tatas_tasmin sthāne amla-rasena pūrṇa-pātra-sthityā te spañjam_ekaṃ tad-amlarasenārdri-kṛtya esobnale tad_yojayitvā tasya mukhasya san-nidhāv_asthāpayan |

१९-३० तदा यीशुरम्लरसं गृहीत्वा सर्वं सिद्धमिति कथां कथयित्वा मस्तकं नमयन्प्राणान्पर्यत्यजत् ।

19-30 tadā yīśur_amlarasaṃ gṛhītvā sarvaṃ siddham iti kathāṃ kathayitvā mastakam namayan prāṇān paryatyajat |

१९-३१ तद्दिनमासादनदिनं तस्मात्परेऽहनि विश्रामवारो महादिनमासीत् । तस्माद्दिहूदीयाः पीलातनिकटं गत्वा तेषां पादभञ्जनस्य स्थानान्तरनयनस्य चानुमतिं प्रार्थयन्त ।

19-31 tad-dinam āsādana-dinaṃ tasmāt_pare'hani vi-śrāma-vāro mahā-dinam_āsīt | tasmād_yihūdiyāḥ pilāta-nikaṭam gatvā teṣāṃ pāda-bhañjanasya sthānāntara-nayanasya cānumatiṃ prārthayanta |

१९-३२ अतः सेना आगत्य यीशुना सह क्रुशे हतयोः प्रथमद्वितीयचोरयोः पादानभञ्जन् ।

19-32 ataḥ senā ā-gatya yīśunā saha kruśe hatayoḥ prathama-dvitiya-corayoḥ pādān abhañjan |

१९-३३ किंतु यीशोः सन्निधिं गत्वा स मृत इति दृष्ट्वा तस्य पादौ नाभञ्जन् ।

19-33 kiṃ_tu yīśoḥ san-ni-dhiṃ gatvā sa mrta iti dṛṣṭvā tasya pādaū nābhañjan |

१९-३४ पश्चादेको योद्धा शूलाघातेन तस्य कुक्षिमविधत्तक्षणात्तस्माद्रक्तं जलं च निरगच्छत् ।

19-34 paścād_eko yoddhā śūlā-ghātena tasya kuṣhim avidhat tat-kṣaṇāt tasmād_raktaṃ jalaṃ ca nir_agacchat |

१९-३५ यो जनोऽस्य साक्ष्यं ददाति स स्वयं दृष्टवान्तस्येदं साक्ष्यं सत्यं तस्य कथा युष्माकं विश्वासं जनयितुं योग्या तत्स जानाति ।

19-35 yo jano'sya sāksyam dadāti sa svayaṃ dṛṣṭavān tasyedaṃ sāksyam satyaṃ tasya kathā yuṣmākaṃ vi-śvāsaṃ janayituṃ योग्या tat sa jānāti |

१९-३६ तस्यैकमस्थ्यपि न भङ्क्ष्यते । इदं धर्मपुस्तकस्य वचनं यथा सफलं भवति तदर्थमेताः सर्वघटना अभवन् । तद्वद्यथा सफलं भवति तदर्थमेताः सर्वघटना अभवन् ।

19-36 tasyaikam asthy_āpi na bhañksyate | idaṃ dharmapustakasya vacanaṃ yathā sa-phalaṃ bhavati tad-artham etāḥ sarva-ghaṭanā abhavan | tad-vad yathā sa-phalaṃ bhavati tad-artham etāḥ sarva-ghaṭanā abhavan |

१९-३७ तद्वदन्यशास्त्रेऽपि लिख्यते यथा । दृष्टिपातं करिष्यन्ति तेऽविधन्यन्तु तम्प्रति ।

19-37 tadvad anya-śāstre'pi likhyate yathā | dṛṣṭipātaṃ kariṣyanti te'vidhan yantu tam_prati |

१९-३८ अरिमथीयनगरस्य यूषफनामा शिष्य एक आसीत्किंतु यिहूदीयेभ्यो भयात्प्रकाशितो न भवति । स यीशोर्देहं नेतुं पीलातस्यानुमतिं प्रार्थयत । ततः पीलातेनानुमते सति स गत्वा यीशोर्देहमनयत् ।

19-38 arimathiya-nagarasya yūṣaph-nāmā śiṣya eka āsīt kiṃ_tu yihūdiyebhyo bhayāt prakāśito na bhavati | sa yīśor_dehaṃ netuṃ pīlātasyānu-matiṃ prārthayata | tataJ pīlātenānu-mate sati sa gatvā yīśor_dehaṃ anayat |

१९-३९ अपरं यो निकदीमो रात्रौ यीशोः समीपमगच्छत्सोऽपि गन्धरसेन मिश्रितं प्रायेण पञ्चाशत्सेटकमगुरुं गृहीत्वागच्छत् ।

19-39 aparaṃ yo ni-kadīmo rātrau yīśoḥ sam-īpam agacchat so'pi gandha-rasena miśritam prāyeṇa pañcāśat-seṭakama-guruṃ gṛhītvāgacchat |

१९-४० ततस्ते यिहूदीयानां श्मशाने स्थापनरीत्यानुसारेण तत्सुगन्धिद्रव्येण सहितं तस्य देहं वस्त्रेणावेष्टयन् ।

19-40 tatas_te yihūdiyānām śmaśāne sthāpana-rītyānusāreṇa tat-sugandhi-dravyeṇa sahitaṃ tasya dehaṃ vastreṇāveṣṭayan |

१९-४१ अपरं च यत्र स्थाने तं क्रुशे ऽविधन्तस्य निकटस्थोद्याने यत्र किमपि मृतदेहं कदापि नास्थाप्यत तादृशमेकं नूतनं श्मशानमासीत् ।

19-41 a-param ca yatra sthāne taṃ kruśe 'vidhan tasya nikaṭa-sthodyāne yatra kim_apa mṛta-dehaṃ kadāpi nāsthāpyata tādṛśam ekaṃ nūtanam śmaśānam āsīt |

१९-४२ यिहूदीयानामासादनदिनागमनात्ते तस्मिन्समीपस्थश्मशाने यीशुमशाययन् ।

19-42 yihūdiyānām āsādana-dināgamanāt te tasmin samīpa-stha-śmaśāne yīśum aśāyayan |

२०-१ अनन्तरं सप्ताहस्य प्रथमदिने ऽतिप्रत्यूषे ऽन्धकारे तिष्ठति मगदलीली मरियम्तस्य श्मशानस्य निकटं गत्वा श्मशानस्य मुखात्प्रस्तरमपसारितमपश्यत् ।

20-1 an-antaram saptāhasya prathama-dine 'ti-praty-ūṣe 'ndha-kāre tiṣṭhati magdalīli mariyam tasya śmaśānasya nikaṭam gatvā śmaśānasya mukhāt pra-staram_apa-sāritam apaśyat |

२०-२ पश्चाद्भावित्वा शिमोन्पितराययीशोः प्रियतमशिष्याय चेदमकथयत् । लोकाः श्मशानात्प्रभुं नीत्वा कुत्रास्थापयन्तद्वक्तुं न शक्नोमि ।

20-2 paścād dhāvitvā śimon-pitarāyayīśoḥ priyatama-śiṣyāya cedam akathayat | lokāḥ śmaśānāt pra-bhuṃ nītvā kutrāsthāpayan tad vaktuṃ na śaknōmi |

२०-३ अतः पितरः सोऽन्यशिष्यश्च बहिर्भूत्वा श्मशानस्थानं गन्तुमारभेताम् ।

20-3 ataḥ pitarāḥ so'nya-śiṣyaś_ca bahir_bhūtvā śmaśāna-sthānam gantum ārabhetām |

२०-४ उभयोर्धावतोः सोऽन्यशिष्यः पितरः पश्चात्त्यक्त्वा पूर्वं श्मशानस्थान उपस्थितवान् ।

20-4 ubhayor_dhāvatoḥ so'any-śiṣyaḥ pitarāḥ paścāt tyaktvā pūrvam śmaśāna-sthāna upa-sthitavān |

२०-५ तदा प्रह्वीभूत्य स्थापितवस्त्राणि दृष्टवान्किंतु न प्राविशत् ।

20-5 tadā prahvī-bhūtya sthāpita-vastrāṇi dṛṣṭavān kiṃ_tu na prāviśat |

२०-६ अपरं शिमोन्पितर आगत्य श्मशानस्थानं प्रविश्य

20-6 a-param śimon-pitara ā-gatya śmaśāna-sthānam pra-viśya

२०-७ स्थापितवस्त्राणि मस्तकस्य वस्त्रं च पृथक्स्थानान्तरे स्थापितं दृष्टवान् ।

20-7 sthāpita-vastrāṇi mastakasya vastram ca pṛthak sthānāntare sthāpitaṃ dṛṣṭavān |

२०-८ ततः श्मशानस्थानं पूर्वमागतो योऽन्यशिष्यः सोऽपि प्रविश्य तादृशं व्यश्वसीत् ।

20-8 tataḥ śmaśāna-sthānam pūrvam ā-gato yo'nya-śiṣyaḥ so'pi pra-viśya tādṛśam vyaśvasīt |

२०-९ यतः श्मशानात्स उत्थापयितव्य एतस्य धर्मपुस्तकवचनस्य भावं ते तदा बोद्धुं नाशक्नुवन् ।

20-9 yataḥ śmaśānāt sa ut-thāpayitavya etasya dharma-pustaka-vacanasya bhāvaṃ te tadā boddhuṃ nāśaknuvan |

२०-१० अनन्तरं तौ द्वौ शिष्यौ स्वं स्वं गृहं परावृत्यागच्छताम् ।

20-10 an-antaram tau dvau śiṣyau svaṃ svaṃ gṛhaṃ parā-vṛtyāgacchatām ।

२०-११ ततः परं मरियम्शानद्वारस्य बहिः स्थित्वा रोदितुमारभत

20-11 tataḥ paraṃ mariyam śmaśāna-dvārasya bahiḥ sthitvā roditum ārabhata

२०-१२ ततो रुदती प्रह्वीभूय श्मशानं विलोक्य यीशोः शयनस्थानस्य शिरःस्थाने पदतले च द्वयोर्दिशोर्द्वौ स्वर्गीयदूतावुपविष्टौ समपश्यत् ।

20-12 tato rudati prahvī-bhūya śmaśānaṃ vi-lokya yīśoḥ śayana-sthānasya śiraḥ-sthāne pada-tale ca dvayor-diśor-dvau svargiya-dūtāv-upa-viṣṭau sam-apaśyat ।

२०-१३ तौ पृष्टवन्तौ हे नारि कुतो रोदिषि सावदल्लोका मम प्रभुं नीत्वा कुत्रास्थापयनिति न जानामि ।

20-13 tau pṛṣṭavantau he nāri kuto rodiṣi? sāvadat lokā mama pra-bhuṃ nītvā kutrāsthāpayan iti na jānāmi ।

२०-१४ इत्युक्त्वा मुखं परावृत्य यीशुं दण्डायमानमपश्यत् ।

20-14 ity-uktvā mukhaṃ parā-vṛtya yīśuṃ daṇḍāyamānam apaśyat ।

२०-१५ किंतु स यीशुरिति सा ज्ञातुं नाशक्नोत् । तदा यीशुस्तामपृच्छथे नारि कुतो रोदिषि कं वा मृगयसे ततः सा तमुद्यानसेवकं ज्ञात्वा व्याहरत् । हे महेच्छ त्वं यदीतः स्थानात्तं नीतवान्तिर्हि कुत्रास्थापयस्तद्वद तत्स्थानात्तमानयामि ।

20-15 kiṃ tu sa yīśur-iti sā jñātum nāśaknot । tadā yīśuṣ-tām aprcchat he nāri kuto rodiṣi? kaṃ vā mṛgayase? tataḥ sā tam udyāna-sevakaṃ jñātvā vy-āharat । he maheccha tvaṃ yadītaḥ sthānāt taṃ nītavān tarhi kutrāsthāpayas-tad vada tat-sthānāt tam ā-nayāmi ।

२०-१६ तदा यीशुस्तामवदथे मरियम् । ततः सा परावृत्य प्रत्यवदत् । हे रब्बूनी अर्थाथे गुरो ।

20-16 tadā yīśuṣ-tām avadat he mariyam । tataḥ sā parā-vṛtya praty-avadat । he rabbūnī arthāt he guro ।

२०-१७ तदा यीशुरवदत्मां मा धर । इदानीं पितुः समीप ऊर्ध्वगमनं न करोमि किंतु यो मम युष्माकं च पिता मम युष्माकं चेश्वरस्तस्य निकट ऊर्ध्वगमनं कर्तुमुद्यतो ऽस्मि । इमां कथां त्वं गत्वा मम भ्रातृगणं ज्ञापय ।

20-17 tadā yīśur-avadat mām mā dhara । idānīm pituḥ sam-īpae ūrdhva-gamaṇaṃ na karomi kiṃ tu yo mama yuṣmākaṃ ca pitā mama yuṣmākaṃ ceśvaras-tasya ni-kaṭa ūrdhva-gamaṇaṃ kartum ud-yato 'smi । imāṃ kathāṃ tvaṃ gatvā mama bhrāṭṛ-gaṇaṃ jñāpaya ।

२०-१८ तत मगदलीनीमरियमन्तक्षणाद्गत्वा प्रभुस्तस्यै दर्शनं दत्त्वा कथा एता अकथयदिति वार्ता शिष्येभ्यो ऽकथयत् ।

20-18 tatao magdalīnī-mariyam tat-kṣaṇād gatvā pra-bhuṣ-tasyai darśanaṃ dattvā kathā eṭā akathayad iti vārttām śiṣyebhyo 'kathayat ।

२०-१९ ततः परं सप्ताहस्य प्रथमदिनस्य सन्ध्यासमये शिष्या एकत्र मिलित्वा यिहूदीयेभ्यो भिया द्वाररुद्धमकुर्वन् । एतस्मिन्काले यीशुस्तेषां मध्यस्थाने तिष्ठनकथयद्युष्माकं कल्याणं भूयात् ।

20-19 tataḥ paraṃ saptāhasya prathama-dinasya sandhyā-samaye śiṣyā ekatra militvā yihūdiyebhyo bhiyā dvāra-ruddham akurvan । etasmin kāle yīśuṣ-teṣām madhya-sthāne tiṣṭhan akathayad yuṣmākaṃ kalyāṇaṃ bhūyāt ।

२०-२० इत्युक्त्वा निजहस्तं कुक्षिं च दर्शितवान् । ततः शिष्याः प्रभुं दृष्ट्वा हृष्ट्वा अभवन् ।

20-20 ity-uktvā nija-hastaṃ kuṣṣiṃ ca darśitavān । tataḥ śiṣyāḥ pra-bhuṃ dṛṣṭvā hṛṣṭvā abhavan ।

२०-२१ यीशुः पुनरवददुष्माकं कल्याणं भूयात्पिता यथा मां प्रेषयत्तथाहमपि युष्मान्प्रेषयामि ।

20-21 yīśuḥ punar-avadad uṣmākaṃ kalyāṇaṃ bhūyāt pitā yathā mām praśayat tathāham-api yuṣmān preṣayāmi ।

२०-२२ इत्युक्त्वा स तेषामुपरि दीर्घप्रश्वासं दत्त्वा कथितवान्पवित्रमात्मानं गृहीत ।

20-22 ity-uktvā sa teṣām-upari dīrgha-praśvāsaṃ dattvā kathitavān pavitram ātmānaṃ gṛhṇīta ।

२०-२३ यूयं येषां पापानि मोचयिष्यथ ते न मोचयिष्यन्ते ।

20-23 yūyaṃ yeṣām pāpāni mocayiṣyatha te na mocayiṣyante ।

२०-२४ द्वादशमध्ये गणितो यमजो थोमानामा शिष्यो यीशोरागमनकाले तैः सार्धं नासीत् ।

20-24 dvādaśa-madhye gaṇito yam_ajo thomā-nāmā śiṣyo yīśor_āgamana-kāle taiḥ sārdham nāsīt ।

२०-२५ अतो वयं प्रभुमपश्यामेति वाक्ये ऽन्यशिष्यैरुक्ते सोऽवदत् । तस्य हस्तयोर्लौहकीलकानां चिह्नं न विलोक्य तच्चिह्नमङ्गुल्या न स्पृष्ट्वा तस्य कुक्षौ हस्तं नारोप्य चाहं न विश्वसिष्यामि ।

20-25 ato vyaṃ pra-bhum apaśyāmeti vākya 'nya-śiṣyair_ukte so'vadat । tasya hastayor_lauha-kīlakānāṃ cihnaṃ na vi-lokya tac-cihnam aṅgulyā na sprṣṭvā tasya kuṣṣau hastam nāropya cāham na vi-śvasiṣyāmi ।

२०-२६ अपरमष्टमे ऽह्नि गते सति थिमासहितः शिष्यगण एकत्र मिलित्वा द्वारं रुद्ध्वाभ्यन्तर आसीत् । एतर्हि यीशुस्तेषां मध्यस्थाने तिष्ठनकथयत् । युष्माकं कुशलं भूयात् ।

20-26 a-param aṣṭame 'hni gate sati thiomā-sahitaḥ śiṣya-gaṇa ekatra militvā dvāraṃ ruddhvābhyantara āsīt । etarhi yīśus_teṣāṃ madhya-sthāne tiṣṭhan akathayat । yuṣmākaṃ kuśalam bhūyāt ।

२०-२७ पश्चात्थोमै कथितवान् । त्वम्कुक्षावर्पय नाविश्वस्य विश्वसिहि ।

20-27 paścāt thomai kathitavān । tvam kuṣṣāv_arpaya nāviśvasya vi-śvasiḥi ।

२०-२८ तदा थोमा अवदत् । हे मम प्रभो हे मदीश्वर ।

20-28 tadā thomā avadat । he mama pra-bho he mad-iśvara ।

२०-२९ यीशुरकथयत् । हे थोमा मां निरीक्ष्य विश्वसिषि ये न दृष्ट्वा विश्वसन्ति त एव धन्याः ।

20-29 yīśur_akathayat । he thomā māṃ nir-ikṣya vi-śvasiṣi ye na dṛṣṭvā vi-śvasanti ta eva dhanyāḥ ।

२०-३० एतदन्यानि पुस्तकेऽस्मिन्लिखितानि बहून्याश्चर्यकर्माणि यीशुः शिष्याणां पुरस्तादकरोत् ।

20-30 etad_anyāni pustake'smin a-likhitāni bahūny_āścarya-karmāṇi yīśuḥ śiṣyānāṃ purastād akarot ।

२०-३१ किंतु यीशुरीश्वरस्याभिषिक्तः सुत एवेति यथा यूयं विश्वसिथ विश्वस्य च तस्य नाम्ना परमायुः प्राप्नुथ तदर्थमेतानि सर्वाण्यलिखन्त ।

20-31 kiṃ_tu yīśur_iśvarasyābhiṣiktaḥ suta eveti yathā yūyaṃ vi-śvasitha vi-śvasya ca tasya nāmnā paramāyuh prāpnutha tad-artham etāni sarvāṅy_alikhyanta ।

२१-१ ततः परं तिविरियाजलधेस्तटे यीशुः पुनरपि शिष्येभ्यो दर्शनं दत्तवान्दर्शनस्याख्यानमिदम् ।

21-1 tataḥ paraṃ tiviriyā-jaladhes_tate yīśuḥ punar_api śiṣyebhyo darśanaṃ dattavān darśanasyākhyānam_idam ।

२१-२ शिमोन्यितरः यमजथोमा गालीलीयकान्नानगरनिवासी निथनेल्सवदेः पुत्रावन्यौ द्वौ शिष्यौ चैतेष्वेकत्र मिलितेषु शिमोन्यितरो ऽकथयत् । मत्स्यान्धर्तुं यामि ।

21-2 śimon-pitaraḥ yamaja-thomā gālīliya-kānnā-nagara-nivāsi nithanel sivadeḥ putrāv_anyau dvau śiṣyau caiteṣv_ekatra militeṣu śimon-pitaro 'kathayat । matsyān dhartuṃ yāmi ।

२१-३ ततस्ते व्याहरन्तर्हि वयमपि त्वया सार्धं यामः तदा ते बहिर्गताः सन्तः क्षिप्रं नावमारोहन्किंतु तस्यां रजन्यामेकमपि न प्राप्नुवन् ।

21-3 tatas_te vy-āharan tarhi vyaṃ_api tvayā sārdham yāmaḥ tadā te bahir-gatāḥ santaḥ kṣipraṃ nāvam ārohan kiṃ_tu tasyāṃ rajanyām ekam_api na prāpnuvan ।

२१-४ पर्भाते सति यीशुस्तटे स्थितवान् । किंतु स यीशुरिति शिष्या ज्ञातुं नाशक्नुवन् ।

21-4 par-bhāte sati yīśus_tate sthitavān । kiṃ_tu sa yīśur_iti śiṣyā jñātum nāśaknuvan ।

२१-५ तदा यीशुरपृच्छत् । हे वत्सा युष्माकं सन्निधौ किञ्चित्स्वाङ्गुप्यद्रव्यमास्ते

21-5 tadā yīśur_aprccchat । he vatsā yuṣmākaṃ san-ni-dhau kiṃ_cit svāfyā-dravyam āste?

२१-६ ते ऽवदन्किमपि नास्ति । तदा सोऽवदत् । नौकाया दक्षिणपार्श्वे जालं निक्षिपत ततो लप्स्यध्वे । तस्मात्तैर्निक्षिप्ते जाले मत्स्या एतावन्तो ऽपतन्त्येन ते जालमकृष्य नोत्तोलयितुं शक्ताः ।

21-6 te 'vadan kiṃ_api nāsti । tadā so'vadat । naukāyā dakṣiṇa-pārśve jālam ni-kṣipata tato lapsyadhve । tasmāttair_nikṣipte jāle matsyā etāvanto 'patan yena te jālam_a-kṛṣya nottolayituṃ śaktāḥ ।

२१-७ तस्माद्गीशोः प्रियतमशिष्यः पितरायाकथयतेष प्रभुर्भवेत् । एष प्रभुरिति वाचं श्रुत्वैव शिमोन्नग्रताहेतोर्मत्स्यधारिण उत्तरीयवस्त्रं परिधाय हृदं प्रत्युदलम्फयत् ।

21-7 tasmād yīsoḥ priyatama-śiṣyaḥ pitarāyākathayat eṣa pra-bhur_bhvet । eṣa pra-bhur_iti vācam śrutvaiva śimon nagnatā-hetor_matsya-dhāriṇa uttariya-vastram pari-dhāya hradam praty-ud-alamphayat ।

२१-८ अपरे शिष्या मत्स्यैः सार्धं जालमाकर्षन्तः क्षुद्रनौकां वाहयित्वा कूलमानयन्ते कूलादतिदूरे नासन्दिशतगस्तेभ्यो दूर आसनित्यनुमीयते ।

21-8 a-pare śiṣyā matsyaiḥ sārddham jālam ā-karṣantaḥ kṣudra-naukāṃ vāhayitvā kūlam ānayan te kūlād ati-dūre nāsan dvi-śata-gastebhyo dūra āsan ity_anu-mīyate ।

२१-९ तीरं प्राप्तेस्तैस्तत्र प्रज्वलिताग्निस्तदुपरि मत्स्याः पूपाश्च दृष्टाः ।

21-9 tiram prāptais_tais_tatra prajvalitāgnis_tad-upari matsyāḥ pūpāś_ca dṛṣṭāḥ ।

२१-१० ततो यीशुरकथयद्यान्मत्स्यानधरत तेषां कतिपयानानयत ।

21-10 tato yīsur_akathayad yān matsyān adharata teṣāṃ katipayān ānayata ।

२१-११ अतः शिमोन्पितरः परावृत्त्य गत्वा बृहद्भिस्त्रिपञ्चाशदधिकशतमत्स्यैः परिपूर्णं

तज्जालमाकृष्योदतोलयत्किंत्वेतावद्भिर्मत्स्यैरपि जालं नाच्छिद्यत ।

21-11 ataḥ śimon-pitaraḥ parā-vṛtya gatvā bṛhadbhis_tri-pañcāśad-adhika-śata-matsyaiḥ pari-pūrṇam taj-jālam ā-kṛṣyod-atolayat kiṃ_tv_etāv_adbhir_matsyair_api jālam nācchidyata ।

२१-१२ अनन्तरं यीशुस्तानवादीत्युयमागत्य भुङ्ग्ध्वम् । तदा स एव प्रभुरिति ज्ञातत्वात्त्वं कः इति प्रष्टुं शिष्याणां कस्यापि प्रगल्भता नाभवत् ।

21-12 an-antaram yīsus_tān avādīt yūyam_ā-gatya bhūṅgdhvam । tadā sa eva pra-bhur_iti jñātatvāt tvam kaḥ? iti praṣṭum śiṣyāṇām kasyāpi pra-galbhata nābhavat ।

२१-१३ ततो यीशुरागत्य पूपान्मत्स्यांश्च गृहीत्वा तेभ्यः पर्यवेषयत् ।

21-13 tato yīsur_ā-gatya pūpān matsyāṃśca gṛhītvā tebhyaḥ pary_aveṣayat ।

२१-१४ इत्थं श्मशानादुत्थानात्परं यीशुः शिष्येभ्यस्तृतीयवारं दर्शनं दत्तवान् ।

21-14 ittham śmaśānād_ut-thānāt param yīsuḥ śiṣyebhyas_tṛtiya-vāram darśanam dattavān ।

२१-१५ भोजने समाप्ते सति यीशुः शिमोन्पितरं पृष्टवान् । हे यूनसः पुत्र शिमोन्त्वं किमेतेभ्यो ऽधिकं मयि प्रीयसे ततः स उतितवान्सत्यं प्रभो त्वयि प्रीयऽहं तद्भवान्जानाति ।

21-15 bhojane sam-āpte sati yīsuḥ śimon-pitaram pṛṣṭavān । he yūnasaḥ putra śimon tvam kim etebhyo 'dhikam mayi priyase? tataḥ sa utitavān satyam pra-bho tvayi priyae'ham tad bhavān jānāti ।

२१-१६ तदा यीशुरकथयत्तर्हि मम मेषशावकगणं पालय । ततः स द्वितीयवारं पृष्टवान् । हे यूनसः पुत्र शिमोन्त्वं किं मयि प्रीयसे ततः स उक्तवान्सत्यं प्रभो त्वयि प्रीयेऽहं तद्भवान्जानाति ।

21-16 tadā yīsur_akathayat tarhi mama meṣa-śāvaka-gaṇam pālaya । tataḥ sa dvitiya-vāram pṛṣṭavān । he yūnasaḥ putra śimon tvam kiṃ mayi priyase? tataḥ sa uktavān satyam pra-bho tvayi priye'ham tad bhavān jānāti ।

२१-१७ तदा यीशुरकथयत् । तर्हि मम मेषगणं पालय । पश्चात्स तृतीयवारं पृष्टवान् । हे यूनसः पुत्र शिमोन्त्वं किं मयि प्रीयसे एतद्वाक्यं तृतीयवारं पृष्टवान्तस्मात्पितरो दुःखितो भूत्वा ऽकथयथे प्रभो भवतः किमप्यगोचरं नास्ति त्वय्यहं प्रीये तद्भवान्जानाति । ततो यीशुरवदत्तर्हि मम मेषगणं पालय ।

21-17 tadā yīsar_akathayat । tarhi mama meṣa-gaṇam pālaya । paścāt sa tṛtiya-vāram pṛṣṭavān । he yūnasaḥ putra śimon tvam kiṃ mayi priyase? etad-vākyaṃ tṛtiya-vāram pṛṣṭavān tasmāt pitaro duḥ-khito bhūtvā 'kathayat he pra-bho bhavataḥ kim_apy_agocaram nāsti tvayy_aham priye tad bhavān jānāti । tato yīsur_avadat tarhi mama meṣa-gaṇam pālaya ।

२१-१८ अहं तुभ्यं यथार्थं कथयामि यौवनकाले स्वयं बद्धकटिर्यत्रेच्छा तत्र यातवान्किंत्विः परं वृद्धे वयसि हस्तं विस्तारयिष्यसि । अन्यजनस्त्वां बद्ध्वा यत्र गन्तुं तवेच्छा न भवति त्वां धृत्वा तत्र नेष्यति ।

21-18 ahaṃ tubhyaṃ yathārthaṃ kathayāmi yauvana-kāle svayaṃ baddha-kaṭir_yatrecchā tatra yātavān kiṃ_tv_itaḥ paraṃ vṛddhe vayasi hastaṃ vi-stārayiṣyasi | anya-janaṣ_tvāṃ baddhvā yatra gantuṃ tavecchā na bhavati tvāṃ dhṛtvā tatra neṣyati |

२१-१९ पहलतः कीदृशेन मरणेन स ईश्वरस्य महिमानं प्रकाशयिष्यति तद्बोधयितुं स इति वाक्यं प्रोक्तवान् । इत्यिक्ते सति स तमवोचत्तमम पश्चादागच्छ ।

21-19 pahalataḥ kīdrśena maraṇena sa īśvarasya mahimānaṃ pra-kāśayiṣyati tad bodhayitum sa iti vākyaṃ proktavān | ity_ikṭe sati sa tam_avocat mama paścād ā-gaccha |

२१-२० यो जनो रात्रिकाले यीशोर्वक्षोऽवलम्ब्य हे प्रभो को भवन्तं परकरेषु समर्पयिष्यतीति वाक्यं पृष्टवान्तं यीशोः प्रियतमशिष्यं पश्चादागच्छन्तं पितरो मुखं परावर्त्य विलोक्य

21-20 yo jano rātri-kāle yīśor_vakṣo'va-lambya he pra-bho ko bhavantaṃ para-kareṣu sam-arpayiṣyatīti vākyaṃ pṛṣṭavān taṃ yīśoḥ priyatama-śiṣyaṃ paścād ā-gacchantam pitaro mukhaṃ parā-vartya vi-lokya

२१-२१ यीशुं पृष्टवान् । हे प्रभो एतस्य मानवस्य कीदृशी गतिर्भविष्यति

21-21 yīśuṃ pṛṣṭavān | he pra-bho etasya mānavasya kīdrśī gatiṛbhaviṣyati?

२१-२२ स प्रत्यवदत्तम पुनरागमनपर्यन्तं यदि तं स्थापयितुमिच्छामि तत्र तव किं

21-22 sa praty_avadat mama punar_āgamana-paryantaṃ yadi taṃ sthāpayitum icchāmi tatra tava kiṃ?

२१-२३ त्वं मम पश्चादागच्छ । तस्मात्स शिष्यो न मरिष्यतीति भ्रातृगणमध्ये किंवदन्ती जाता किंतु स न मरिष्यतीति वाक्यं यीशुर्नावदत्केवलं मम पुनरागमनपर्यन्तं यदि तं स्थापयितुमिच्छामि तत्र तव किं इति वाक्यमुक्तवान् ।

21-23 tvam mama paścād ā-gaccha | tasmāt sa śiṣyo na mariṣyatīti bhrāṭṛ-gaṇa-madhye kiṃ-vadantī jātā kiṃ_tu sa na mariṣyatīti vākyaṃ yīśur_nāvadat kevalam mama punar_āgamana-paryantaṃ yadi taṃ sthāpayitum icchāmi tatra tava kiṃ? iti vākyaṃ uktavān |

२१-२४ यो जनो एतानि सर्वाणि लिखितवानत्र साक्ष्यं च दत्तवान्स एव स शिष्यः । तस्य साक्ष्यं प्रमाणमिति वयं जानीमः ।

21-24 yo jano etāni sarvāṇi likhitavān atra sākṣyaṃ ca dattavān sa eva sa śiṣyaḥ | tasya sākṣyaṃ pramaṇam_iti vayaṃ jānīmaḥ |

२१-२५ यीशुरेतेभ्यो ऽपराण्यपि बहूनि कर्माणि कृतवान्तानि सर्वाणि यद्येकैकं कृत्वा लिख्यन्ते तर्हि ग्रन्था एतावन्तो भवन्ति तेषां धारणे पृथिव्यां स्थानं न भवति । इति ॥

21-25 yīśur_etebhyo 'parāṇy_āpi bahūni karmāṇi kṛtavān tāni sarvāṇi yady_ekaikaṃ kṛtvā likhyante tarhi granthā etāvanto bhavanti teṣāṃ dhāraṇe pṛthivyāṃ sthānaṃ na bhavati | iti ||

<http://www.sanskritweb.net>